

**GIA ĐÌNH PHẬT TỬ VIỆT NAM
NHỮNG ĐOẠN TRƯỜNG TRÁI QUA**

TẬP II

**PHẬT GIÁO VIỆT NAM TRÁI QUA CÁC TRIỀU ĐẠI
PHẬT GIÁO VIỆT NAM SAU 1975
PHẦN B**

Phan Văn Huy Tâm

GIA ĐÌNH PHẬT TỬ
NHỮNG ĐOẠN TRƯỜNG TRẢI QUA
TẬP II

ĐẠO PHẬT VN TRẢI QUA CÁC TRIỀU ĐẠI
ĐẠO PHẬT VIỆT NAM SAU 1975

PHẦN B

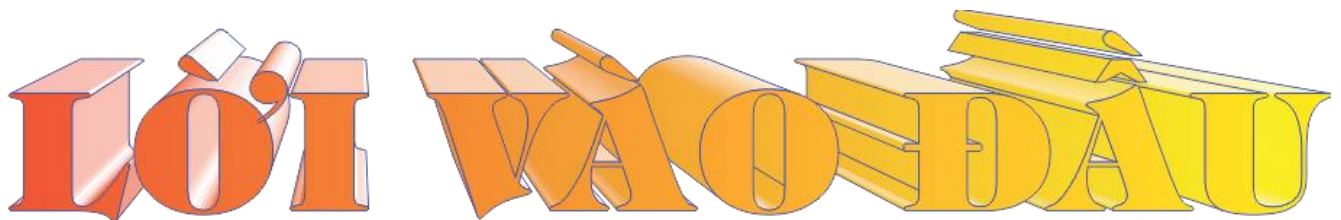
Menu

A. Menu

B. Lời vào đầu

1. Đức Đệ Ngũ Tăng Thống GHPGVNTN ủy thác quyền điều hành Giáo Hội cho Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ
2. HT Thích Tuệ Sĩ phụng thừa ủy thác của đức đệ ngũ Tăng Thống lãnh đạo GHPGVNTN
3. Thành lập Hội đồng Hoàng Pháp
4. Công bố của Hội đồng giáo phẩm GHPGVNTN
5. Lễ phát nguyện – suy tôn Hội đồng giáo phẩm Trung ương – Suy cử Chánh thư ký xử lý thường vụ Viện Tăng Thống GHPGVNTN.
6. Thông cáo báo chí: Phái đoàn phòng tự do tôn giáo Bộ ngoại giao Hoa Kỳ đến thăm chư tôn đức tại chùa Từ Hiếu
7. Chúc từ ngày về nguồn

8. Thái độ của HT Thích Tuệ Sĩ đối với tổ chức Phật Giáo quốc doanh
  9. Ban hành Quy chế tạm thời về Hội đồng giáo phẩm Trung ương
  10. Quyết định thỉnh cử nhân sự cho Văn phòng Viện Tăng thống và hai Pháp tòa
  11. Thông cáo báo chí
  12. Hòa Thượng Tuệ Sĩ viên tịch:
  13. Lễ suy tôn Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương
- C. Lời kết Tập II – Phần B

1. Đức Độ Ngũ Tăng Thống GHPGVNTN ủy thác quyền điều hành Giáo Hội cho Hòa thượng Thích Tuệ Sĩ

Trước năm 1975, Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất là một Giáo Hội Truyền thống, Dân lập có hệ thống tổ chức khắp toàn quốc.

Kể từ ngày 30.4.1975, sau khi cưỡng chiếm miền Nam Việt Nam, nhà cầm quyền Cộng sản đã dùng nhiều cách gây áp lực, đàn áp, đe dọa ép chư Tăng lãnh đạo các cấp Giáo hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất phải theo tổ chức “ Phật Giáo Yêu Nước ” do nhà nước thành lập.

3 / GDPT Những Đoạn Trường Trái Qua

Đến năm 1981, sau khi thành lập được “Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam” tại Hà Nội thì nhà cầm quyền Cộng sản VN coi như đã sáp nhập được GHPGVNTN vào Giáo hội mới này ! Từ đó, toàn bộ cơ sở, pháp lý, tài sản, chùa viện của GHPGVNTN trên toàn quốc đều bị tịch thu, xoá sạch hoặc chuyển giao cho phía Giáo Hội nhà nước xử dụng. Đa số nhân sự đều bị ép buộc vào Giáo Hội mới, còn một số vị kiên cường, một lòng trung kiên với Giáo Hội Phật Giáo Thống Nhất, không chịu cúi đầu thì bị bỏ tù, có vị chết trong tù ! Nhiều vị vượt biên, tỵ nạn nước ngoài; Có vị bị lưu đày, quản thúc mấy chục năm liền nên không ai dám làm việc ! Vì vậy mọi sinh hoạt Phật sự của GHPGVNTN sau năm 1981 đều bị đình đốn !

Những vị không chịu khuất phục theo Nhà nước thì có Đại lão Hoà thượng Thích Huyền Quang là người có chuyên môn về tổ chức hành chánh, nhân sự cho Giáo Hội còn các vị khác chỉ chuyên về dịch thuật kinh điển, văn hoá...

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất bị tê liệt mãi đến năm 2003 ! Sau hơn 20 năm bị lưu đày quản thúc, Đại lão Hoà thượng Thích Huyền Quang tìm cách tổ chức Đại hội Nguyên Thiều tại tỉnh Bình Định để phục hoạt Giáo Hội Phật Giáo Thống Nhất trở lại và Ngài đã được chư Tăng trong và ngoài nước tán phong lên ngôi vị Đệ Tứ Tăng Thống. Tuy nhiên cho đến nay, nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam vẫn chưa trả lại pháp lý, cơ sở nào cho GHPGVNTN cả !

Sau Đại hội Nguyên Thiều năm 2003, tất cả nhân sự được tấn phong đều bị bắt quản thúc, quản chế 3 năm, nên cũng không làm được việc gì.

Sau khi Đức Đệ Tứ Tăng Thống Thích Huyền Quang viên tịch năm 2008, đến năm 2011, Đại Lão Hoà thượng Thích Quảng Độ được chư Tăng trong và ngoài nước tấn phong lên ngôi vị Đệ Ngũ Tăng Thống trong kỳ Đại Hội IX tại chùa Giác Hoa, Sài Gòn.

Tất cả những sự đổi thay của Giáo Hội Thống Nhất từ nhân sự, cơ sở đến pháp lý... đều có sự tác động từ bên ngoài, nhất là từ phía nhà cầm quyền Cộng sản. Thêm nữa, sau hơn 20 năm ngưng hoạt động, toàn bộ cơ sở, chùa viện của Giáo Hội Phật Giáo Thống Nhất đều bị chiếm đoạt, ngay cả nhân sự chuyên môn về hành chánh cũng không còn, nên rất dễ bị tác động như : Đánh phá cá nhân chư Tăng về mặt giới luật, phẩm hạnh.., ép phải đi đăng ký hoặc trong Giáo Hội không được có vị này, vị khác thì mới cho Giáo Hội sinh hoạt trở lại..

Nói chung, một khi Nhà cầm quyền Cộng sản đã đàn áp, xóa bỏ Giáo Hội Phật Giáo Truyền Thống để lập nên Giáo Hội mới dưới sự điều khiển của Nhà cầm quyền độc tài, toàn trị thì không dễ gì để cho Giáo Hội cũ hoạt động trở lại, trừ khi hoàn cảnh thế giới ép họ phải thay đổi.

Trong hoàn cảnh hiện nay, thế giới có nhiều điều tưởng chừng không thể nào thay đổi được vậy mà vẫn có thể thay đổi được. Một sự thay đổi không cần đến súng đạn hay bạo lực.

Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ (trái) và Đức Độ Ngũ Tăng Thống GHPGVNTN Thích Quảng Độ trong cuộc gặp gỡ tại chùa Từ Hiếu (Quận 8, Sài Gòn) ngày 21 Tháng 3, 2019.

Tại đây, Trưởng lão Hòa thượng Thích Quảng Độ đã chính thức bằng lời nói, ủy thác cho Hòa Thượng Tuệ Sỹ Quyền Điều hành Viện Tăng Thống.

Ngày 17 Tháng 4, 2020, thành viên GHPGVNTN, trụ trì chùa Từ Hiếu (Quận 8 Sài Gòn) công bố Giáo Chỉ của Độ Ngũ Tăng Thống GHPGVNTN Thích Quảng Độ ủy quyền điều hành GHPGVNTN cho Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ.

Bản Giáo Chỉ được Độ Ngũ Tăng Thống ấn ký ngày 12 Tháng 5, 2019, trong đó Điều I ghi rõ:

Cung thỉnh Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ đăng lâm Pháp tịch trong cương vị thành viên hàng Trưởng Lão Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống.

Phụng Thừa Sự Ủy Thác.

Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ đã phụng thừa sự ủy thác của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống để lãnh đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

Ngày 12-5-2019, Đức Đệ Ngũ Tăng Thống đã ban hành Giáo chỉ số 19-VTT/TT/GC cung thỉnh Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ đăng lâm pháp tịch vào hàng Trưởng lão Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương của Viện Tăng Thống.

Ngày 24-5-2019, Đức Đệ Ngũ Tăng Thống đã ban hành Quyết định số 14-VTT/TT/QĐ thỉnh cử Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ thay thế Đức Tăng Thống vì trọng bệnh để lãnh đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất ở vị trí Xử Lý Thường Vụ Viện Tăng Thống.

Ngày 7-4-2020, tức là ngày 15-3 năm Canh Tý, sau nhiều lần báo kiến và thảo luận với Đức Đệ Ngũ Tăng Thống do Đức Đệ Ngũ Tăng Thống triệu mời, Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ đã cung kính phụng thừa sự ủy thác của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống để Ngài an tâm tịnh dưỡng vì thân mang trọng bệnh bởi tuổi cao sức yếu.

Nguồn: <https://www.youtube.com/watch?v=v7U7gxq3IfQ&feature=youtu.be>

2. HÒA THƯỢNG THÍCH TUỆ SỸ PHỤNG THỪA ỦY THÁC CỦA ĐỨC ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG LÃNH ĐẠO GHPGVNTN.

Ngày 20/04/2020, nhân lễ chung thất của HT.Thích Quảng Độ, HT.Thích Tuệ Sỹ phụng thừa Quyết định Ủy thác Quyền Điều hành Viện Tăng thống trở thành Xử lý Thường vụ Viện Tăng thống GHPGVNTN.

*HÒA THƯỢNG THÍCH TUỆ SỸ PHỤNG THỪA ỦY THÁC
CỦA ĐỨC ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG LÃNH ĐẠO
GHPGVNTN*

Với thực trạng sinh hoạt của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất hiện nay thì giải pháp tái cấu trúc cơ cấu nhằm phục hoạt GHPGVNTN của Đức Trưởng Lão Đệ Ngũ Tăng

8 / GDPT Những Đoạn Trường Trải Qua

Thống Tân Viên Tịch là giải pháp tối ưu, không thể nào có một giải pháp

Khác tốt đẹp hơn được. Đức Đệ Ngũ Tăng Thống đã ủy thác Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ giữ nhiệm vụ Xử Lý Thường Vụ Viện Tăng Thống.

Tâm huyết của Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống với tuệ tri bừng tỏa trong giờ phút nghiêm trọng của lịch sử Giáo hội là phúc trách của dòng truyền thừa mạng mạch Phật giáo Việt Nam một cách bất đoạn từ chư Tổ Quốc Sư đến chư Tổ Tăng Cang qua Đức Đệ Nhất Tăng Thống rồi đến Đức Đệ Ngũ Tăng Thống. Chư Tôn đức Trưởng lão, chư Hòa thượng, Thượng tọa cùng quý vị Đại đức Tăng, Ni và đồng bào Phật tử Việt Nam nên cố gắng bỏ qua những dị biệt để thành tâm phụng hành ý chỉ của Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống một cách trang nghiêm trong truyền thống cung kính chấp hành Tổ giáo của lịch sử Phật giáo dân tộc.

Trong hoàn cảnh hoạt động rất khó khăn của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất tại quê nhà nên Đức Đệ Ngũ Tăng Thống không thể triệu tập Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương của Viện Tăng Thống nhằm ủy thác những điều cơ mật và truyền thừa mạng mạch lãnh đạo Giáo hội truyền thống của Phật giáo Việt Nam.

Những Điều Cơ Mật.

Tổ chức nào cũng có những điều căn bản tối mật là xương sống của tổ chức thì GHPGVNTN cũng không là một ngoại lệ. Có những Cư sĩ Phật tử vì nhiệt thành với sự tồn vong của Giáo

hội mà nóng vội phát biểu, viết lách bày tỏ quan điểm thiết tha của mình để góp một bàn tay vào việc củng cố và phát triển sinh hoạt của Giáo hội, nhưng vô hình chung các Cư sĩ đó làm cho tình trạng bất ổn của Giáo hội ngày càng trầm trọng hơn. Nói một cách cụ thể ở đây là hai vấn đề.

Một là, không nên ủng hộ chư Tôn đức nào vào vị trí điều hành Giáo hội ngoài việc y giáo phụng hành ý chỉ của Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống nhằm thống nhất cơ cấu điều hành Giáo hội về mặt hình thức trước rồi nội dung sẽ từng bước ổn định tiếp theo.

Hai là, chư Tôn đức Cao tăng đã hội ý những điều cơ mật trong một hoàn cảnh chính trị vô cùng đặc biệt của đất nước sau năm 1975 nên quý Ngài đã quyết định hàm dưỡng Tăng tài thuận duyên theo hoàn cảnh với mục đích chính là đào tạo Tăng tài trong và ngoài nước để trở nên thạch trụ của ngôi nhà lớn về lâu về dài. Do vậy, Phật tử không nên bài bác chủ quan chư Tôn đức Tăng, Ni thuộc bất kỳ tổ chức Giáo hội nào. Chư Tôn đức Tăng, Ni thuộc Giáo hội này cũng luôn luôn tôn kính chư Tôn đức Tăng, Ni thuộc Giáo hội khác theo đúng Thanh quy và Giới luật. Đồng thời chư Tôn đức Giáo phẩm đã am tường những điều cơ yếu của GHPGVNTN thì cũng nên khéo léo và kín đáo chia sẻ gián chỉ với các Cư sĩ cận sự nam và cận sự nữ những uẩn khúc mà Giáo hội không tiện bộc bạch.

Phụng Thừa Sự Ủy Thác.

Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ đã phụng thừa sự ủy thác của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống để lãnh đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

- Ngày 12-5-2019, Đức Đệ Ngũ Tăng Thống đã ban hành Giáo chỉ số 19-VTT/TT/GC cung thỉnh Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ đăng lâm pháp tịch vào hàng Trưởng lão Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương của Viện Tăng Thống.
- Ngày 24-5-2019, Đức Đệ Ngũ Tăng Thống đã ban hành Quyết định số 14-VTT/TT/QĐ thỉnh cử Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ thay thế Đức Tăng Thống vì trọng bệnh để lãnh đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất ở vị trí Xử Lý Thường Vụ Viện Tăng Thống.

Trước đó nhiều lần, Đức Tăng Thống đã sai Hòa thượng Thích Nguyên Lý đi mời Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ đến chùa Từ Hiếu để cho Ngài gặp. Sau nhiều lần, Hòa Thượng Tuệ Sỹ bái kiến thăm hỏi sức khỏe và thảo luận với Ngài, đến lần bái kiến của Hòa Tuệ Sỹ vào ngày 21 tháng 3 năm 2019, từ tâm huyết của Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống với tuệ trí bừng tỏa trong giờ phút nghiêm trọng của lịch sử Giáo hội là biểu hiện thông qua kim khẩu của Ngài ủy thác sứ mệnh trọng đại lãnh đạo GHPGVNTN cho Hòa thượng Tuệ Sỹ và được Hòa thượng Tuệ Sỹ cung kính nhận lời ủy thác (mời xem video do thầy Nguyên Vương thực hiện) để Ngài an tâm tịnh dưỡng vì tuổi cao sức yếu. Từ đó, để hoàn bị cho việc ủy thác của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống nên Ngài ban hành 2 văn kiện (Giáo chỉ và Quyết định đã nói trên) đúng theo thủ tục hành chánh của Giáo

hội. Và 2 văn kiện này, Đức Đệ Ngũ Tăng Thống có dặn Hòa thượng Nguyên Lý, sau khi Ngài viên tịch, xét thấy lúc nào đủ duyên thì hãy công bố. Sau Tang lễ Đức Đệ Ngũ Tăng Thống, Hòa thượng Thích Nguyên Lý mới gởi 2 văn kiện (Giáo chỉ và Quyết định) cho Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ thông qua thị giả của Ngài. Ngày 7-4-2020, tức là ngày 15-3 năm Canh Tý, Phật lịch 2563. Vì bệnh duyên, tứ đại bất hòa nên Hòa thượng Tuệ Sỹ không thể hiện diện trong lễ Chung thất - 49 ngày (đúng vào ngày 10-4-2020, tức là ngày 18-3 năm Canh Tý) của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống, do đó vào ngày 7-4-2020, tức là ngày 15-3 năm Canh Tý, Phật lịch 2563, Hòa thượng Tuệ Sỹ gởi thư Khâm thừa ủy thác quyết định điều hành Viện Tăng Thống và lời Cảm niệm Ân sư.

Một Giải Pháp Tối Ưu.

Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ là một trong số chư Tôn đức Giáo phẩm thạch trụ tông lâm, là một bậc long tượng của Phật giáo Việt Nam đương đại. Tuy Ngài sinh năm 1943, tức 77 tuổi, nhưng môn sinh của Ngài tại Đại học Vạn Hạnh và các Phật học viện rất nhiều, và hiện nay quý vị cựu môn sinh đó đều đã ở vào hàng giáo phẩm Hòa thượng hay Trưởng lão Hòa thượng trong và ngoài nước. Ngài là một đồng chân xuất gia khi vừa 7 tuổi, và suốt cuộc đời tu hành của Ngài với một hành trạng không gợn một nét bụi trần. Ngài là một học giả uyên bác và uyên thâm tam tạng kinh luật luận Phật học, lâu thông triết học và văn học thế giới. Ngài tinh thông nhiều ngoại ngữ như Lào văn (Phasa Lao), Pháp văn, Anh văn, Đức văn, Nhật văn, Sanskrit, Pali, và Hán văn. Các tác phẩm của Ngài về kinh luận

Phật học và văn học thế giới nhiều gần như vô kể và phần lớn được dùng làm sách giáo khoa ở bậc Đại học và các khóa tu học của Học tăng, Cư sĩ và Huynh trưởng Gia Đình Phật Tử khắp bốn châu lục Á, Âu, Mỹ và Úc. Ngài được bổ nhiệm Giáo sư Đại học thực thụ [Full Professor] tại Đại học Vạn Hạnh năm 1970, lúc Ngài mới 27 tuổi.

Trong thời gian mười năm từ năm 1965 đến 1975, Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ đã phụ giúp Đại lão Hòa thượng Thích Minh Châu điều hành Viện Đại học Vạn Hạnh ngày một phát triển thành một Đại học Phật giáo nổi tiếng ở Đông Nam Á, và trong thời gian này Thầy Tuệ Sỹ là Chủ bút Tạp chí Tư Tưởng do Viện Đại học Vạn Hạnh phát hành, một tạp chí văn học, triết học, và Phật học đã đóng góp vào việc hình thành một phong cách văn hóa cho giới trí thức và thanh niên Việt Nam Cộng Hòa, đặc biệt là tại Sài Gòn, rất nhân bản và nhân ái.

Sau khi Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ ra tù của bản án tử hình 1984. Năm 1999 tại Đại hội 8 tổ chức ở Mỹ, Ngài được đề cử chức vụ Phó Viện Trưởng Viện Hóa Đạo kiêm Tổng Thư Ký, Hòa thượng Thích Quảng Độ là Viện Trưởng Viện Hóa Đạo, Hòa thượng Thích Đức Nhuận là Cố vấn Ban Chỉ đạo Viện Hóa Đạo, Hòa thượng Thích Huyền Quang là Xử lý Viện Tăng Thống. Cho đến, năm 2003 sau Đại hội Nguyên Thiều, Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ được đề cử Đệ nhất Phó Viện Trưởng Viện Hóa Đạo cho đến hết nhiệm kỳ cuối năm 2005.

Việc thỉnh cử và ủy thác Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống là giải pháp tối ưu, không thể nào có một

giải pháp khác tốt đẹp hơn được. Đức Đệ Ngũ Tăng Thống đã cùng làm việc với Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ trong một thời dài hơn mười năm tại Đại học Vạn Hạnh, và đặc biệt là hai Ngài đã cùng thực hiện hai công tác vô cùng quan trọng nên Đức Đệ Ngũ Tăng Thống đã biết rõ khả năng và tâm nguyện phục vụ Đạo pháp và Dân tộc của Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ.

Khi Hòa thượng Thích Minh Châu, Viện trưởng Đại học Vạn Hạnh, đi công tác nước ngoài thì Hòa thượng Thích Quảng Độ đảm nhiệm vị trí Quyền Viện trưởng với sự phụ tá điều hành rất chuyên nghiệp của Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ nên Hòa thượng Thích Quảng Độ vô cùng tâm đắc về người phụ tá đã làm việc đúng với tính cách công bình, công chính, công minh, chân tình, và thẳng thắn của Ngài.

Sau ngày 30-4-1975, Cộng Sản tịch thu và biến Đại học Vạn Hạnh thành một cơ sở Đại học Sư phạm thì Hòa thượng Thích Quảng Độ đã đi trước Cộng Sản một bước bằng cách chuyển toàn bộ Thư viện Phật học về một cơ sở trên đường Võ Duy Nguy (bây giờ là đường Nguyễn Kiệm) và dựng tạm lên tám bảng “Viện Phật Học Vạn Hạnh.” Viện Phật Học Vạn Hạnh chỉ giữ lại được năm nhân viên là Hòa thượng Thích Minh Châu, Hòa thượng Thích Quảng Độ, Thượng tọa Thích Tuệ Sỹ, Ni sư Thích Nữ Trí Hải, và Giáo sư Nguyễn Đăng Thục. Trong năm nhân viên đó thì chỉ có Thượng tọa Thích Tuệ Sỹ là “thanh niên” nên công việc chuyển hàng tấn sách vở là do Thầy Tuệ Sỹ đảm nhiệm.

Lời cảm niệm ân sư của Hòa thượng Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống kính dâng lên Giác Linh Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống nhân ngày Lễ Chung thất của Ngài thật vô cùng cảm động.

*“Hình hài xưa đã cháy,
“Còn lại bát tro tàn,
“Với uy nghiêm Đạo Thống,
“Xin nguyện giữ Cương Duy.*

Hòa thượng Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống nhân vì tứ đại bất an nên tạm thời Ngài phải tịnh dưỡng tại Thị Ngạn Am, do vậy trong các buổi lễ về Tang sự cũng như Chung thất của Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống thì Ngài đều không chủ trì được, và Ngài đã yêu cầu Hòa thượng Thích Nguyên Lý hiệp trợ trong việc bảo trì Tổ án (con dấu Viện Tăng Thống) và khâm tuân Giáo chỉ của Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống về các Phật sự thường nhật.

Người viết xin chấp tay nguyện cầu chư Tôn đức Giáo phẩm và đồng bào Phật tử trong và ngoài nước chấp hành Tổ giáo như là một biểu lộ lòng thành kính tưởng niệm ân đức của Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống đã hy hiến cả cuộc đời của Ngài cho tự do, dân chủ, và nhân quyền cho dân tộc Việt Nam.

Nguyễn Toàn

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT VIỆN TĂNG THỐNG

Chùa Từ Hiếu – 59 Lô D, Đường Dương Bá Trạc, Phường 1, Quận 8, Saigon

Phật lịch: 2563

Số: 19/VTT/TI/GC

GIÁO CHỈ

Chuẩn y Hội viên Hội đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống
ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG
GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT

- Chiếu Điều thứ 13, Chương thứ 4 của Hiến Chương Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất bản tu chính lần cuối thông qua ngày 04 tháng 12 năm 2015.
- Chiếu Điều 4, Chương I của Quy chế Hội đồng Giáo phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống ban hành năm Tân Mão, Phật lịch 2555, DL 2011.

NAY BAN HÀNH GIÁO CHỈ

ĐIỀU I: Cung thỉnh Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ đăng lâm pháp tịch trong cương vị thành viên hàng Trưởng lão Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện tăng Thống.

ĐIỀU II: Giáo chỉ này có hiệu lực kể từ ngày ký.

Điều III: Văn phòng Viện Tăng Thống và Hội viên Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương chiếu theo nhiệm vụ mà thi hành Giáo chỉ này.

Chùa Từ Hiếu, Saigon ngày 12 tháng 5 năm 2019

Tức ngày mùng 8 tháng 4 năm Kỷ Hợi

ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT

Sá môn THÍCH QUANG ĐỘ

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT VIỆN TĂNG THỐNG

Chùa Từ Hiếu – 59 Lô D, Đường Dương Bá Trạc, Phường 1, Quận 8, Saigon

Phật lịch: 2563

Số: 14/QĐ/TT/VTT

QUYẾT ĐỊNH

Ủy thác Quyền Điều hành Viện Tăng Thống ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT

- Căn cứ vào Hiến Chương Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất bản tu chính lần cuối thông qua ngày 04 tháng 12 năm 2015. Với lý tưởng hòa bình bất bạo động của Giáo lý Đức Phật, Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất ra đời năm 1964 với lập trường kiên định và thuần khiết là để phụng sự Nhân sinh và Dân tộc. Vì vậy vận mệnh của Giáo hội tùy thuộc vào vận mệnh của Dân tộc. Đất nước Việt Nam sẽ thoát qua cơn Quốc nạn và Pháp nạn, không thể nào đứng ngoài quy luật tất yếu của thịnh suy.
- Căn cứ vào hiện tình của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất hiện nay, Viện Hóa Đạo đã tạm ngừng hoạt động, duy chỉ còn một mình Tôi đứng đầu Viện Tăng Thống và Giáo Hội với sự truy diệt tận cùng của Nhà nước Cộng sản.
- Căn cứ vào tình hình sức khỏe của Tôi, mỗi ngày mỗi suy giảm theo tuổi tác và thời gian; trong khi nhu cầu bức thiết là Giáo hội phải duy trì mạng mạch Phật pháp để ngọn đèn Chánh Pháp không bị lu mờ, hoen ố và mãi mãi trường tồn.

NAY QUYẾT ĐỊNH

Điều 1: Dù trong hoàn cảnh khó khăn đến tột cùng nhưng Giáo Hội cần phải duy trì mạng mạch Phật Pháp qua sự lãnh đạo của Viện Tăng Thống.

Điều 2: Thịnh cử Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ thay Tôi đứng đầu vào vị trí của Viện Tăng Thống, bảo đảm tiếp tục sứ mệnh của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống nhất trong tương lai. Tôi hoàn toàn tin tưởng và ủy thác trọng trách này cũng như trao toàn quyền cho Hòa thượng Tuệ Sỹ điều hành mọi hoạt động của Giáo Hội.

Điều 3: Bất cứ lúc nào, khi hội đủ điều kiện thuận duyên, Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ thay mặt Viện Tăng Thống triệu tập Đại hội bất thường để bầu cử nhân sự mới cho tất cả các chức vụ trong Viện Hóa Đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

Điều 4: Kể từ ngày ban hành quyết định này, mọi hoạt động của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, đều do Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ đảm nhiệm và điều hành.

Điều 5: Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký.

Điều 6: Văn phòng Viện Tăng Thống và Hội viên Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương chiếu theo nhiệm vụ mà thi hành Quyết định này.

Chùa Từ Hiếu, Saigon ngày 24 tháng 5 năm 2019
Tức ngày 20 tháng 4 năm Kỷ Hợi
ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG
GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT

Sa-môn THÍCH QUẢNG ĐỘ

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT VIỆN TĂNG THỐNG

Khâm thừa Quyết Định của ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG Ủy thác quyền điều hành Viện Tăng Thống^(*)

Ngưỡng bạch chư Tôn Hòa Thượng,

Khâm thừa Quyết định của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống, tôi Tỳ kheo Thích Tuệ Sỹ, tự xét chướng thâm huệ thiện, nhưng Tổ giáo nghiêm, vô khả nại hà, nay phủ phục đê đầu phụng chỉ.

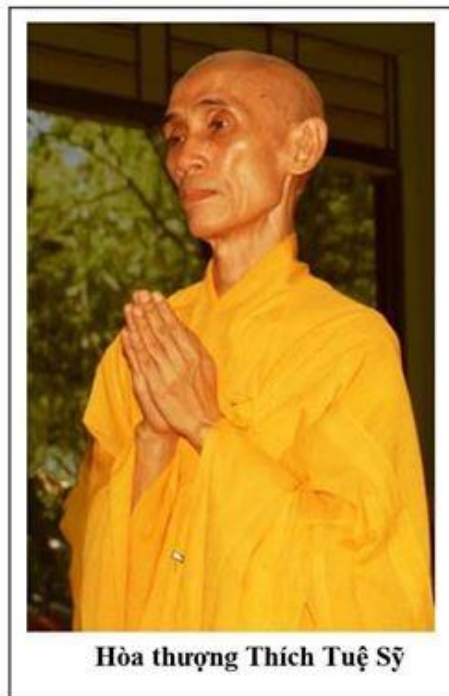
Song le, hiện tại, tôi thân cung luy nhược, tứ đại bất hòa, chinh e trọng nhiệm khó thành, vậy nay kính thỉnh Hòa thượng Thích Nguyên Lý hiệp trợ, đồng nhiếp tâm bảo trì Tổ ấn, khâm thừa Ủy thác, y giáo phụng hành.

Ngưỡng nguyện chư Tôn Hòa Thượng chứng tri.

Thị ngạn am, Pl. 2563

Tháng Ba, ngày 15

Tuệ Sỹ (ký tên)

Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ

*Sao y bản viết tay (thủ bút) của Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ

CẢM NIỆM ÂN SƯ
(CẦN BẠCH NHÂN LỄ TƯỚNG NIỆM CHUNG THẮT
TRƯỜNG LÃO THÍCH QUẢNG ĐỘ

Nam-mô Bổn Sư Thích-ca Mâu-ni Phật
Ngưỡng bạch Cố Hòa thượng Ân Sư

Than ôi , nước chảy đôi dòng
Thuyền không bến đỗ

Nước chảy đôi dòng, dòng lệ, dòng đời, hay dòng sông đất khô
Thuyền không bến đỗ, bến này, bến nọ, hay bến bãi phù hư.
Dòng nào rồi cũng trở về biển tánh Tỳ-lô Bền nào rồi cũng
bước lên bờ tâm Bát-nhã.

Nhưng giữa cuộn cuộn sóng trào của thị phi nhân ngã, của thế lực cường quyền, con thuyền độc mộc trôi trên ngọn sóng, bậc hoa tiêu vẫn giữ vững tay chèo, kiên trung và vô úy. Đó là hình ảnh tuyệt trù của bậc cao tăng Phật giáo Việt Nam giữa ba đào thế thái: Trường lão Thích Quảng Độ , Đức Đệ Ngũ Tăng Thống GHPGVNTN.

Nhớ Giác Linh xưa!

Ngày 27 tháng 11 năm 1928 – Mậu Thìn

Xã Nam Thanh , huyện Tiền Hải , tỉnh Thái Bình thác chát.

Vân thủy tam thiên cô đọng thành thể chân tâm siêu phương
xuất thế

Pháp môn tám vạn lưu xuất nên trang hành giả ẩn mật tuyệt trù

Đương lúc quê hương khói lửa mịt mù
Giữa chốn trần lao đa đoan triền phục.
Người lên đường hành cước
Mấy năm vân du xứ Ấn,
tìm lại yên nguyên Chánh Pháp.

Rồi khi đất nước sạch bóng thực dân, đạo lý dân tộc tưởng có cơ duyên tái lập.

Nhưng cùng lúc ấy, tham vọng bá quyền chia hai thế giới, đang đẩy dân Việt vào một cuộc chiến huynh đệ tương tàn, được khoác cho danh hiệu tiên phong của những ý thức hệ không tưởng và một thiên đường hạ giới độc tôn.

Bấy giờ Ngài trở về Nam, góp sức cùng Chư Tôn phục hưng Chánh Pháp, khơi lại cội nguồn đạo lý tổ tiên. Hướng đi văn hóa giáo dục, dựng lại những gì đã sụp đổ, tài bồi thế hệ tương lai, xây dựng đất nước trong hòa bình an lạc, dân tộc Bắc Nam cũng chung một hướng.

Không bao lâu, Pháp nạn 1963 bùng nổ, Tăng đồ khắp nước lao tù. Ngài bị bắt giam, bị tra tấn tàn bạo. Sau khi qua cơn Pháp nạn, Ngài cùng với các hàng tri thức Phật giáo miền Nam, Tăng cũng như tục, trong môi trường giáo dục Đại học, hiệp lực xây dựng, phát huy truyền thống dân tộc trước nguy cơ xâm thực của chủ nghĩa vô thần và độc thần, đang làm tan rã tình tự dân tộc Bắc Nam.

Năm 1974 tại Đại hội kỳ 6, Ngài được đề cử đương vị Tổng Thư ký Viện Hóa Đạo GHPGVNTN. Với tổ chức quy mô rộng

lớn của Giáo hội, đây là lúc Ngài có thể làm gạch nối, đưa những thành tựu văn hóa giáo dục từ Đại học vào thực tế xã hội, làm cơ sở xây dựng đất nước.

Thành tựu ấy chưa được bao lâu, đất nước thống nhất, hòa bình tái lập dưới chính sách cai trị khắc nghiệt của chế độ vô sản chuyên chính, cả nước lâm vào cảnh đói nghèo gần như tuyệt vọng, hàng vạn người bỏ nước ra đi, mặc cho số mạng trước ba đào sóng dữ. Đây là lúc chính sách nhất Tăng nhất Tục được ban hành; các cơ sở giáo dục và từ thiện của Phật giáo bị giải tán, tịch thu, chùa chiền bị sung công làm cơ sở hợp tác xã. Phật giáo miền Nam bị đặt trước viễn ảnh của miền Bắc, Phật giáo chỉ phảng phất trong những hủ tục, mê tín dị đoan.

Trong cương vị lãnh đạo với danh hiệu Tổng Thư Ký, Ngài vẫn giữ vững lập trường, không khuất phục cường quyền, không giải tán cơ cấu Giáo hội để trở thành một chùa nhỏ trong Quận Mười Sài Gòn.

Sau gần mười năm không chế, bạo lực không thể khuất phục quảng đại Phật tử tín tâm bất thối, Chính quyền thay đổi sách lược. Một Giáo Hội mới được thành lập, thay thế Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, với tư cách là thành viên của Mặt Trận Tổ Quốc, tổ chức ngoại vi của Đảng Cộng sản để tập hợp quần chúng, làm chỗ dựa vững chắc cho chế độ trong quần chúng.

Hòa Thượng vẫn kiên trì đường lối của Giáo hội, không xu phụ quyền thế, không làm thành viên cho bất cứ tổ chức chính trị

nào. Từ đó, Hòa Thượng trở thành trọng lực chống lại chính sách dùng Phật giáo như là công cụ bảo vệ chế độ.

Cũng từ đó cho đến năm 1998, Ngài trải qua các thời lưu đày biệt xứ, bị quản thúc tại gia, bị tù đày trong các lao ngục từ Nam cho đến Bắc.

Năm 1998, dưới áp lực của những vận động quy mô trong các phong trào nhân quyền, tự do tôn giáo trên thế giới, Chính quyền phải phóng thích Hòa Thượng. Tuy trở về đời sống sinh hoạt bình thường, nhưng Ngài vẫn bị Chính quyền cô lập, quản chế nghiêm ngặt bằng khẩu lệnh tại một ngôi chùa giữa trung tâm Sài Gòn. Định lực vô úy, Ngài cùng với Hòa Thượng Huyền Quang kiên trì lập trường của Giáo hội, vận động phục hoạt Giáo hội, triệu tập Đại hội 8 bất thường tại Hoa Kỳ với sự tham gia của các vị Tôn túc vốn là thành viên của Giáo hội đang lưu vong tại các quốc gia Mỹ, Canada, Úc, Châu Âu. Từ Đại hội này, Hòa thượng Thích Huyền Quang được suy tôn đương vị Xử Lý Viện Tăng Thống, Hòa thượng Thích Đức Nhuận Cố vấn Ban Chỉ đạo Viện Hóa Đạo, Hòa thượng Thích Quảng Độ Viện Trưởng Viện Hóa Đạo, Thượng tọa Thích Tuệ Sỹ Phó Viện Trưởng Viện Hóa Đạo kiêm Tổng Thư Ký Viện Hóa Đạo. Giáo Hội được khôi phục, tuy chỉ với cơ sở khung, nhưng trong thực tế đã xứng đáng với vai trò lãnh đạo trong sứ mệnh đấu tranh cho phẩm giá con người.

Cho đến tháng 10 năm 2003, sau Đại hội Bất thường tại Tu viện Nguyên Thiều, cơ cấu Giáo hội gồm cả hai Viện được hoàn bị, Hòa thượng Thích Huyền Quang chính thức được suy

tôn đương vị Đệ Tứ Tăng Thống, Hòa thượng Thích Quảng Độ Viện Trưởng Viện Hóa Đạo. Tiếng nói của Giáo hội đã gây ảnh hưởng lớn trong và ngoài nước, trong các cộng đồng tự do nhân quyền trên thế giới.

Sau khi Hòa thượng Thích Huyền Quang Đệ Tứ Tăng Thống viên tịch năm 2008, Hội đồng Trưởng lão Viện Tăng Thống suy tôn Ngài đăng lâm pháp tịch, ngôi vị Đệ Ngũ Tăng Thống GHPGVNTN. Trong cương vị lãnh đạo tối cao của Giáo hội, Ngài đã đơn thân hướng đạo con thuyền Chánh pháp không bị lạc lối.

Thời gian trôi qua, con thuyền Chánh Pháp trong tình cảnh vận nước giữa nghiêng, nhân tâm ly tán:

*Bao độ cà tan cà nở nụ
Mây mùa lúa rụng lúa đơm bông
Năm tháng mỗi mòn đầu đã bạc
Còn chút lòng son gởi núi sông.*

Tháng 10 năm 2018, Ngài rời khỏi Thanh Minh Thiền Viện, nơi gắn bó bao năm trước và sau danh phận tù đày, trở về quê cũ Thái Bình. Hai tháng sau Ngài trở lại Sài Gòn, cư trú tại chùa Từ Hiếu cho đến ngày viên tịch.

Dự tri thời chí, trước khi viên tịch, Ngài đã ban hành các Giáo chỉ ổn định sinh hoạt Giáo hội, cùng với di chúc và ủy thác sứ mệnh cho người kế thừa mà Ngài tin tưởng và chọn lựa.

Ngưỡng bạch Giác linh Hòa thượng!

*Hình hài xưa đã cháy
Còn lại bát tro tàn
Với uy nghiêm Đạo Thống
Xin nguyện giữ Cương Duy.*

Ô hô, Phương trượng Thanh Minh còn lưu hình lão hạc
Thiền đường Từ Hiếu chưa ấm dáng cổ tùng
Thế sự đa đoan, đảo điên nhân ngã
Cõi đời phiền trực, đổ kỹ tương tranh,

Người đã đến và đã đi, đi trong cõi tịch nhiên vô trụ, mà vẫn
thường trụ trong lòng đất khổ. Tro cốt của Người theo di
nguyện sẽ hòa vào đại dương, cùng với sóng cả biển Đông theo
con thuyền cứu khổ của Bồ Tát Nam hải.

Bóng dáng uy nghiêm đã khuất, âm dung còn phảng phất
không chỉ trong lòng những kẻ hữu duyên,

Mà trong cả Phật giáo Việt Nam, trong cả tự tình dân tộc
Giữa im lặng hồn nhiên, lòng người thốn thức,
Kính tiễn bậc Cao tăng du phương trong Vô trụ xứ
Xin dâng ba lạy này nguyện vẹn một tâm tang
Kính nguyện Giác linh Người Cao đẳng Phật quốc.

**NAM MÔ VIỆT NAM PHẬT GIÁO THỐNG NHẤT
GIÁO HỘI ĐỆ NGŨ TẦNG THỐNG THƯỢNG QUẢNG HẠ
ĐỘ TRƯỞNG LÃO HÒA THƯỢNG GIÁC LINH THÙY
TỬ NHÃ GIÁM**

*Khê thủ lễ túc Giác linh Hòa thượng!
Môn hạ thị lập - Tỳ-kheo Thích Tuệ Sỹ*

25 / GDPT Những Đoạn Trường Trái Qua

**(4) Lời Cảm Niệm Ân Sư của Trường lão Hòa thượng XLTV
Viện Tăng Thống nhân Lễ Chung thất Đức Cố Đệ Ngũ Tăng
Thống.**

CẢM NIỆM ÂN SƯ

(Cẩn bạch nhân lễ Tưởng niệm Chung thất Trường lão Thích Quảng Độ)

Nam mô Bổn-sư Thích-ca Mâu-ni Phật

Ngưỡng bạch Cố Hòa Thượng Ân Sư!

Than ôi, nước chảy đôi dòng

Thuyền không bến đỗ

Nước chảy đôi dòng, dòng lệ, dòng đời, hay dòng sông đất khô

Thuyền không bến đỗ, bến này, bến nọ, hay bến bãi phủ hư.

Dòng nào rồi cũng trở về biển tánh Tỳ-lô

Bến nào rồi cũng bước lên bờ tâm Bát-nhã.

Nhưng giữa cuộn cuộn sóng trào của thị phi nhân ngã, của thế lực cường quyền, con thuyền độc mộc trôi trên ngọn sóng, bậc hoa tiêu vẫn giữ vững tay chèo, kiên trung và vô úy. Đó là hình ảnh tuyệt trù của bậc cao tăng Phật giáo Việt Nam giữa ba đào thế thái: Trường lão Thích Quảng Độ, Đức Đệ Ngũ Tăng Thống GHPGVNTN.

Nhớ Giác Linh xưa!

Ngày 27 tháng 11 năm 1928 – Mậu Thìn

Xã Nam Thanh, huyện Tiền Hải, tỉnh Thái Bình thác chất.

Vân thù tam thiên cô đọng thành thể chân tâm siêu phương xuất thế

Pháp môn tám vạn lưu xuất nên trang hành giả ẩn mật tuyệt trù

Đương lúc quê hương khói lửa mịt mù

Giữa chốn trần lao đa đoan triển phước.

Người lên đường hành cước

Mấy năm vân du xứ Ấn, tìm lại uyên nguyên Chánh Pháp. Rồi khi đất nước sạch bóng thực dân, đạo lý dân tộc tưởng có cơ duyên tái lập. Nhưng cùng lúc ấy, tham vọng bá quyền chia hai thế giới, đang đẩy dân Việt vào một cuộc chiến huynh đệ tương tàn, được khoác cho danh hiệu tiền phong của những ý thức hệ không tương và một thiên đường hạ giới độc tôn.

Bây giờ Ngài trở về Nam, góp sức cùng Chư Tôn phục hưng Chánh Pháp, khơi lại cội nguồn đạo lý tổ tiên. Hướng đi văn hóa giáo dục, dựng lại những gì đã sụp đổ, tái bồi thế hệ tương lai, xây dựng đất nước trong hòa bình an lạc, dân tộc Bắc Nam cũng chung một hướng.

Không bao lâu, Pháp nạn 1963 bùng nổ, Tăng đồ khắp nước lao tù. Ngài bị bắt giam, bị tra tấn tàn bạo. Sau khi qua cơn Pháp nạn, Ngài cùng với các hàng tri thức Phật giáo miền Nam, Tăng cũng như tục, trong môi trường giáo dục Đại học, hiệp lực xây dựng, phát huy truyền thống dân tộc trước nguy cơ xâm thực của chủ nghĩa vô thần và độc thần, đang làm tan rã tinh tự dân tộc Bắc Nam.

Năm 1974 tại Đại hội kỳ 6, Ngài được đề cử đương vị Tổng Thư ký Viện Hóa Đạo, GHPGVNTN. Với tổ chức quy mô rộng lớn của Giáo hội, đây là lúc Ngài có thể làm gạch nối, đưa những thành tựu văn hóa giáo dục từ Đại học vào thực tế xã hội, làm cơ sở xây dựng đất nước.

Thành tựu ấy chưa được bao lâu, đất nước thống nhất, hòa bình tái lập dưới chính sách cai trị khắc nghiệt của chế độ vô sản chuyên chính, cả nước lâm vào cảnh đói nghèo gần như tuyệt vọng, hàng vạn người bỏ nước ra đi, mặc cho số mạng trước ba đào sóng dữ. Đây là lúc chính sách nhất Tạng nhất Tự được ban hành; các cơ sở giáo dục và từ thiện của Phật giáo bị giải tán, tịch thu, chùa chiền được sung công làm cơ sở hợp tác xã. Phật giáo miền Nam được đặt trước viễn ảnh của miền Bắc, Phật giáo chỉ phảng phất trong những hủ tục, mê tín dị đoan.

Trong cương vị lãnh đạo với danh hiệu Tổng Thư Ký, Ngài vẫn giữ vững lập trường, không khuất phục cường quyền, không giải tán cơ cấu Giáo hội để trở thành một chùa nhỏ trong Quận Mười Sài Gòn.

Sau gần mười năm không chế, bạo lực không thể khuất phục quảng đại Phật tử tin tâm bất thối, Chính quyền thay đổi sách lược. Một Giáo Hội mới được thành lập, thay thế Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, với tư cách là thành viên của Mặt Trận Tổ Quốc, tổ chức ngoại vi của Đảng Cộng sản để tập hợp quần chúng, làm chỗ dựa vững chắc cho chế độ trong quần chúng.

Hòa Thượng vẫn kiên trì đường lối của Giáo hội, không xu phụ quyền thế, không làm thành viên cho bất cứ tổ chức chính trị nào. Từ đó, Hòa Thượng trở thành trọng lực chống lại chính sách dùng Phật giáo như là công cụ bảo vệ chế độ.

Cũng từ đó cho đến năm 1998, Ngài trải qua các thời lưu đày biệt xứ, bị quản thúc tại gia, bị tù đày trong các lao ngục từ Nam cho đến Bắc.

Năm 1998, dưới áp lực của những vận động quy mô trong các phong trào nhân quyền, tự do tôn giáo trên thế giới, Chính quyền phải phóng thích Hòa Thượng. Tuy trở về đời sống sinh hoạt bình thường, nhưng Ngài vẫn bị Chính quyền cô lập, quản chế nghiêm ngặt bằng khẩu lệnh tại một ngôi chùa giữa trung tâm Sài Gòn. Định lực vô úy, Ngài cùng với Hòa Thượng Huyền Quang kiên trì lập trường của Giáo hội, vận động phục hoạt Giáo hội, triệu tập Đại hội 8 bất thường tại Hoa Kỳ với sự tham gia của các vị Tôn túc vốn là thành viên của Giáo hội, đang lưu vong tại các quốc gia Mỹ, Canada, Úc, Châu Âu. Từ Đại hội này, Hòa thượng Thích Huyền Quang được suy tôn đương vị Xử Lý Viện Tăng Thống, Hòa thượng Thích Đức Nhuận Cố vấn Ban Chỉ đạo Viện Hóa Đạo, Hòa thượng Thích Quảng Độ Viện Trưởng Viện Hóa Đạo, Thượng tọa Thích Tuệ Sỹ Phó Viện Trưởng Viện Hóa Đạo kiêm Tổng Thư Ký Viện Hóa Đạo. Giáo Hội được khôi phục, tuy chỉ với cơ sở khung, nhưng trong thực tế đã xứng đáng với vai trò lãnh đạo trong sứ mệnh đấu tranh cho phẩm giá con người.

Cho đến tháng 10 năm 2003, sau Đại hội Bất thường tại Tu viện Nguyên Thiều, cơ cấu Giáo hội gồm cả hai Viện được hoàn bị, Hòa thượng Thích Huyền Quang chính thức được suy tôn đương vị Đệ Tứ Tăng Thống, Hòa thượng Thích Quảng Độ Viện Trưởng Viện Hóa Đạo. Tiếng nói của Giáo hội đã gây ảnh hưởng lớn trong và ngoài nước, trong các cộng đồng tự do nhân quyền trên thế giới.

Sau khi Hòa thượng Thích Huyền Quang Đệ Tứ Tăng Thống viên tịch năm 2008, Hội đồng Trưởng lão Viện Tăng Thống suy tôn Ngài đăng lâm pháp tịch, ngôi vị Đệ Ngũ

Tăng Thống GHPGVNTN. Trong cương vị lãnh đạo tối cao của Giáo hội, Ngài đã đơn thân hướng đạo con thuyền Chánh pháp không bị lạc lối.

Thời gian trôi qua, con thuyền Chánh Pháp trong tình cảnh vận nước ngửa nghiêng, nhân tâm ly tán,

*Bao độ cà tan cà nở nụ
Mấy mùa lúa rụng lúa đơm bông
Năm tháng mồi mòn đầu đã bạc
Còn chút lòng son gởi núi sông.*

Tháng 10 năm 2018, Ngài rời khỏi Thanh Minh Thiền Viện, nơi gắn bó bao năm trước và sau danh phận tù đầy, trở về quê cũ Thái Bình. Hai tháng sau Ngài trở lại Sài Gòn, cư trú tại chùa Từ Hiếu cho đến ngày viên tịch. Dự tri thời chí, trước khi viên tịch, Ngài đã ban hành các Giáo chỉ ổn định sinh hoạt Giáo hội, cùng với di chúc và ủy thác sứ mệnh cho người kế thừa mà Ngài tin tưởng và chọn lựa.

Ngưỡng bạch Giác linh Hòa thượng!

Hình hài xưa đã cháy
Còn lại bát tro tàn
Vớ uy nghiêm Đạo Thống
Xin nguyện giữ Cương Duy.

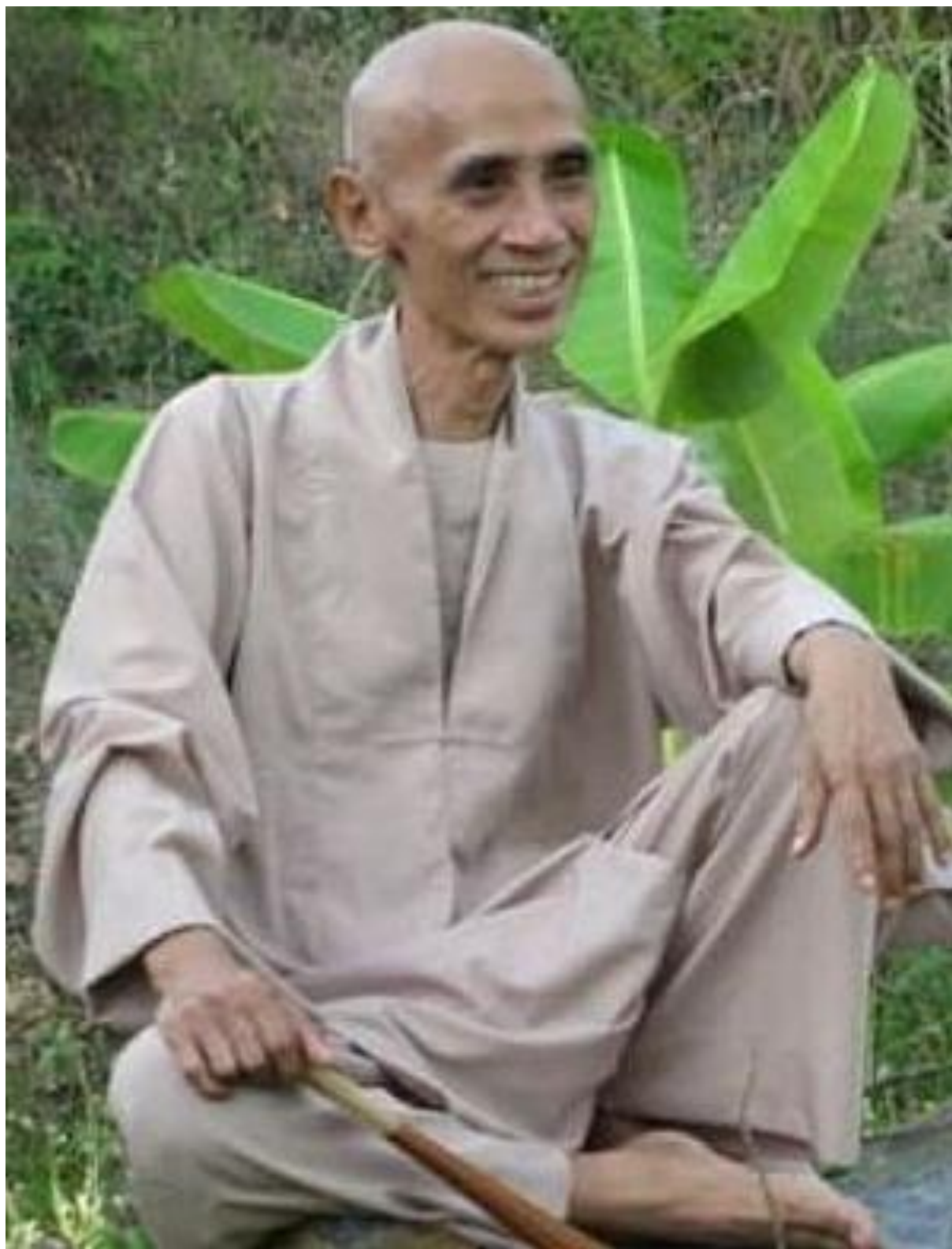
Ô hô,
Phương trượng Thanh Minh còn lưu hình lão hạc
Thiền đường Từ Hiếu chưa ấm đáng cỏ từng
Thế sự đa đoan, đảo điên nhân ngã
Cõi đời phiền trực, đổ kỵ tương tranh,
Người đã đến và đã đi, đi trong cõi tịch nhiên vô trụ, mà vẫn thường trụ trong lòng đất khổ.
Tro cốt của Người theo di nguyện sẽ hòa vào đại dương, cùng với sóng cả biển Đông theo con thuyền cứu khổ của Bồ tát Nam hải.
Bóng dáng uy nghiêm đã khuất, âm dung còn phảng phất không chỉ trong lòng những kẻ hữu duyên,
Mà trong cả Phật giáo Việt Nam, trong cả tự tình dân tộc
Giữa im lặng hồn nhiên, lòng người thôn thức,
Kính tiễn bậc Cao tăng du phương trong Vô trụ xứ
Xin dâng ba lạy này nguyện vẹn một tâm tang
Kính nguyện Giác linh Người Cao đẳng Phật quốc.

NAM MÔ VIỆT NAM PHẬT GIÁO THỐNG NHẤT GIÁO HỘI ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG
thượng QUẢNG hạ ĐỘ TRƯỞNG LÃO HÒA THƯỢNG GIÁC LINH THUY TỬ NHÃ GIÁM.

Khẽ thủ lễ túc Giác Linh Hòa Thượng!

Môn hạ thị lập - Tỳ kheo Thích Tuệ Sỹ

**HÒA THƯỢNG THÍCH TUỆ SỸ PHỤNG THỪA ỦY THÁC
CỦA ĐỨC ĐỆ NGŨ TĂNG THỐNG
LÃNH ĐẠO GHPGVNTN**

3. Thành lập Hội đồng Hoàng Pháp

Ngày 10/05/2021, HT.Thích Tuệ Sỹ ra Thông bạch cung thỉnh thành lập Hội đồng Hoàng pháp do HT.Thích Tuệ Sỹ làm Cố vấn Chỉ đạo, HT.Thích Như Điển làm Chánh Thư ký và HT.Thích Nguyên Siêu làm Phó Thư ký.

Thông Tin Báo Chí – Số 1, 06/06/2021 của Hội Đồng Hoàng Pháp

**GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT
HỘI ĐỒNG HOÀNG PHÁP
CHÁNH THƯ KÝ**

Viên Giác Pagoda. Karlsruher Str. 6, 30519 Hannover, Germany
Website: www.hoangphap.org | Email: hdhp.ctk@gmail.com | Điện thoại: 49 511 879 630

Thông Tin Báo Chí – Số 1, 06/06/2021

LÃNH ĐẠO

**GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT
CÁC CHÂU LỤC**

**THÀNH LẬP HỘI ĐỒNG HOÀNG PHÁP
VỚI SỰ TÁN TRỢ CỦA VIỆN TĂNG THỐNG,
GHPGVNTN**

Biên cương thế giới ngày nay bị thu hẹp với nền viễn thông liên mạng tân tiến, trong khi nhận thức của các thế hệ trẻ lại được mở rộng và sớm sủa hơn, khiến niềm tin và lẽ sống chân thiện dễ bị lung lay, lạc hướng. Thông tin đa chiều với sự cố ý lạc dẫn từ những thế lực hoặc cá nhân vị kỷ, hám lợi, thúc đẩy giới trẻ vào lối sống hời hợt, hiểu nhanh sống vội, ham vui nhất thời, tạo nên hỗn loạn, bất an trên toàn cầu.

Trước viễn ảnh đen tối như thế, con đường hoàng pháp của đạo Phật rất cần phải bắt nhịp với đà tiến của nền văn minh hiện

đại, nhằm tiếp cận với từng cá nhân, quân bình đời sống xã hội, giới thiệu và hướng dẫn con đường mang lại an vui hạnh phúc cho mình, cho người.

Đó là lý do dẫn đến cuộc họp mở rộng giữa chư tôn đức Tăng Ni, Cư sĩ và Huynh trưởng Gia Đình Phật Tử VN tại hải ngoại và Việt Nam, được tổ chức vào lúc 08:50 PM ngày 08/5/2021 qua chương trình Zoom Online, để rồi đồng thuận tiến đến việc thành lập **Hội Đồng Hoàng Pháp**.

Hội Đồng Hoàng Pháp bao gồm nhiều Tăng Ni và Cư sĩ hành đạo và hộ đạo trong và ngoài nước, dưới sự chứng minh của **Hội Đồng Chứng Minh Tăng Già** – là chư vị Trưởng lão, Hòa thượng lãnh đạo cao cấp của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất các châu lục, và với sự tán trợ của **Viện Tăng Thống** Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

Chương trình cuộc họp đã thảo luận và thông qua 3 đề mục chính về mục đích, đường hướng và thành lập khung sườn cơ cấu nhân sự của Hội Đồng Hoàng Pháp (HĐHP).

Mục đích và đường hướng của HĐHP đã được Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ, Cố Vấn Chỉ Đạo HĐHP minh thị như sau:

- **Mục đích:** Con đường truyền bá của đệ tử Phật là để mang lại an vui hạnh phúc cho số đông chứ không phải để vinh danh hay làm lớn mạnh tự thân Phật giáo. HĐHP được thành lập cũng không ngoài sứ mệnh “hoàng pháp lợi sinh” mà lịch đại tổ sư đã thực hiện trên 2500 năm qua; đặc biệt là tiếp nối mạng mạch của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất trong lý tưởng phục vụ nhân loại và dân tộc.

- **Đường hướng:** Phương tiện để hoằng truyền Chánh Pháp của đệ tử Phật là văn hóa, giáo dục, hướng về tất cả các tầng lớp xã hội, quốc gia và quốc tế; đặc biệt nhắm vào các thế hệ tương lai trong một thế giới đầy dẫy biến động và đổi thay từng ngày. Cụ thể, cần thực hiện các Phật sự như sau:

1. Kế thừa công cuộc phiên dịch kinh điển của Thầy-Tổ (qua Hội Đồng Phiên Dịch Tam Tạng thành lập từ năm 1973), kiện toàn việc phiên dịch và chú giải bộ Đại Tạng Kinh Việt Nam với ngôn ngữ chuẩn mực hàn lâm;
2. Thành lập đại học Phật giáo hải ngoại để thu nhận và đào tạo Tăng Ni trẻ trong nước, hoặc bảo trợ từng Tăng Ni trẻ đi du học tại các đại học ngoài nước; tạo điều kiện cho họ làm việc về văn hóa, giáo dục, hoặc tham gia ban phiên dịch Đại Tạng Kinh Việt Nam;
3. Thành lập giảng sư đoàn, giáo thọ đoàn nhằm đáp ứng nhu cầu tu học của quần chúng Phật tử khắp nơi;
4. Lập trang mạng của HĐHP, cùng với việc xuất bản sách báo Phật giáo Việt ngữ hoặc song ngữ nhằm giới thiệu và hướng dẫn tuổi trẻ học Phật, góp phần đem lại an vui phúc lạc cho dân tộc và nhân loại.
5. Lập Ban Bảo Trợ nhằm cung ứng, tài trợ cho tất cả các dự án ngắn hạn và dài hạn của HĐHP.

Cuộc họp cũng đã thông qua việc hình thành khung sườn nhân sự thuộc HĐHP với sự tham gia của chư tôn đức Tăng Ni và Cư sĩ vào 4 Ban chính sau đây:

Chứng Minh: Trưởng lão HT. Thích Thắng Hoan (Hoa Kỳ), Trưởng lão HT. Thích Huyền Tôn (Úc châu), HT. Thích Tuệ Sỹ (Việt Nam)

Cố Vấn Chỉ Đạo: HT. Thích Tuệ Sỹ (Việt Nam)

Chánh Thư Ký: HT. Thích Như Điền (Đức quốc)

Phó Thư Ký: HT. Thích Nguyên Siêu (Hoa Kỳ), HT. Thích Bồn Đạt (Canada)

Thành Viên Hội Đồng Hoằng Pháp:

Âu châu: Hòa Thượng Thích Quảng Hiền (Thụy Sĩ), HT Thích Minh Giác (Hòa Lan), TT Thích Thông Trí (Hòa Lan), TT Thích Nguyên Lộc (Pháp)

Úc châu: HT Thích Minh Hiếu, TT Thích Tâm Minh

Hoa Kỳ: HT Thích Thông Hải, HT Thích Minh Dung, HT Thích Nhật Huệ, TT Thích Từ Lực

BAN PHIÊN DỊCH & TRƯỚC TÁC:

Cố Vấn kiêm Trưởng Ban: HT. Thích Tuệ Sỹ (Việt Nam)

Phó Ban: HT. Thích Thiện Quang (Canada)

Phụ tá: Thượng Tọa Thích Như Tú (Thụy Sĩ)

Thư Ký: Đại Đức Thích Hạnh Giới (Đức)

Ban viên: Thượng Tọa Thích Tuệ Uyển (Hoa Kỳ), Đại Đức Thích Thanh An (Tích Lan), Ni Trưởng Thích Nữ Giới Châu (Hoa Kỳ), Ni Sư Thích Nữ Quảng Trạm (Pháp), Sư Cô Thích Nữ Giác Anh (Úc Châu), Cư Sĩ Hạnh Cơ (Canada), v.v...

BAN TRUYỀN BÁ GIÁO LÝ:

Cố vấn: Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Thắng Hoan (Hoa Kỳ)

Trưởng Ban: HT. Thích Thái Siêu (Hoa Kỳ)

Phó Ban: HT. Thích Bôn Đạt (Canada)

Phó Ban: HT. Thích Trường Sanh (Úc châu)

Phó Ban: HT. Thích Tâm Huệ (Âu châu)

Thư Ký: Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn (Đức)

Ban Viên: HT. Thích Nhựt Huệ (Hoa Kỳ), TT. Thích Hoàng Khai (Na Uy), TT. Thích Giác Tín (Úc châu), TT. Thích Thiện Long (Hoa Kỳ), TT. Thích Thiện Duyên (Hoa Kỳ), TT. Thích Thiện Trí (Hoa Kỳ), TT. Thích Đạo Tĩnh (Hoa Kỳ), TT. Thích Chúc Đại (Hoa Kỳ), Sư Cô Thích Thông Niệm (Canada), Sư Cô Thích Tịnh Nghiêm (Hoa Kỳ)... cùng chư Hòa Thượng, Thượng Tọa, Đại Đức Tăng Ni thành viên Hội Đồng Hoàng Pháp (*sẽ cung thỉnh tham gia theo nhu cầu hoằng pháp của từng châu lục, quốc gia*), v.v...

BAN BÁO CHÍ & XUẤT BẢN:

Trưởng Ban: Thượng Tọa Thích Nguyên Tạng (Úc Châu)

Phó Ban: TT Thích Hạnh Tuệ, Cư Sĩ Tâm Quang – Vĩnh Hảo (Hoa Kỳ)

Thư Ký: Cư Sĩ Tâm Thường Định – Bạch Xuân Phê (Hoa Kỳ)

Ban Viên: Tâm Huy – Huỳnh Kim Quang (Hoa Kỳ), Quảng Tường – Lưu Tường Quang (Úc), Nguyên Đạo – Văn Công Tuấn (Đức), Nguyên Trí – Nguyễn Hòa/Phù Vân (Đức), Quảng Trà – Nguyễn Thanh Huy (Hoa Kỳ), Quảng Anh – Lê

Ngọc Hân (Úc), Thanh Phi – Nguyễn Ngọc Yến (Úc châu),
v.v...

BAN BẢO TRỢ:

Cố Vấn: TT. Thích Trường Phước (Canada)

Trưởng Ban: Thượng Tọa Thích Tâm Hòa (Canada)

Phó Ban Úc Châu: Thượng Tọa Thích Tâm Phương (Úc
Châu)

Phó Ban Âu Châu: Thượng Tọa Thích Quảng Đạo (Pháp), Ni
Trưởng Thích Nữ Diệu Phước (Đức)

Phó Ban Châu Mỹ: Ni Sư Thích Nữ Nguyên Thiện (Hoa Kỳ),
Ni Sư Thích Nữ Diệu Tánh (Hoa Kỳ)

Phụ tá: ĐĐ. Thích Thông Giới (Canada), Sư Cô Thích Nữ
Thông Tịnh (Canada)

Thủ Quỹ: Ni Sư Thích Nữ Bảo Quang (Canada)

Thư Ký: Ni Sư Thích Nữ Đức Nghiêm (Canada)

Trong giai đoạn phôi thai mới thành lập, nhân sự của HĐHP
có thể được bổ sung, hoán chuyển hoặc thay đổi về sau, và sẽ
được công bố trong những cuộc họp sắp tới.

Sau nhiều năm bị ngăn trở sinh hoạt, hoặc bị trì trệ vì địa lý
không gian cách trở, việc thành lập Hội Đồng Hoàng Pháp
ngày nay tuy muộn màng, nhưng cũng là bước đầu để khai
thông con đường truyền bá của đạo Phật Việt Nam hướng về
thế kỷ 21. Và để thúc đẩy bánh xe truyền bá này, Hội Đồng
Hoàng Pháp tha thiết kêu gọi sự tham gia, yểm trợ bằng hăng
tâm, hăng sản của chư tôn đức Tăng Ni và hàng Cư sĩ Phật tử
khắp các châu lục và quốc gia. Đây là việc chung cần sự đồng

bộ đồng tâm của tất cả chúng ta để tiếp tục vận chuyển bánh xe Chánh Pháp ngõ hầu đền ơn Tam Bảo trong muôn một.

Sau đây, xin trân trọng giới thiệu **Trang nhà chính thức của Hội Đồng Hoàng Pháp**: www.hoangphap.org

Liên Lạc:

Hòa thượng Thích Như Điển, Chánh Thư Ký HĐHP,
GHPGVNTN

Viên Giác Pagoda. Karlsruher Str. 6, 30519 Hannover,
Germany

Website: www.hoangphap.org; Email: hdhp.ck@gmail.com;
Tel: +49 511 879 630

Thượng tọa Thích Nguyên Tạng, Trưởng Ban Báo chí & Xuất
bản

Quảng Đức Monastery, 105 Lynch Road, Fawkner, Vic.3060
Australia

Website: www.hoangphap.org; Email: hdhp.bbc@gmail.com;
Tel: +61 481 169 631

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT
HỘI ĐỒNG HOÀNG PHÁP

xin trân trọng giới thiệu Trang nhà chính thức của Hội Đồng Hoàng Pháp

www.hoangphap.org

LIÊN LẠC:

Hòa thượng Thích Như Điển, Chánh Thư Ký HDHP, GHPGVNTN
Viên Giác Pagoda, Karlsruher Str. 6, 30519 Hannover, Germany
Website: www.hoangphap.org; Email: hdhp.ctk@gmail.com; Tel: +49 511 879 630

Thượng tọa Thích Nguyên Tạng, Trưởng Ban Báo chí & Xuất bản
Quảng Đức Monastery, 105 Lynch Road, Fawkner, Vic.3060 Australia
Website: www.hoangphap.org; Email: hdhp.bbc@gmail.com; Tel: +61 481 169 631

10:00 sáng ngày 27/11/2021 theo giờ Việt Nam, Hội đồng Hoàng Pháp tổ chức Đại hội I. Đại hội đã hoan hỷ đồng thuận đề nghị của Hòa thượng Cố vấn Hội đồng Hoàng pháp Thích Tuệ Sỹ thành lập **HỘI ĐỒNG PHIÊN DỊCH ĐẠI TẶNG LÂM THỜI** gồm có:

Chủ tịch: HT.Thích Tuệ Sỹ

Cố vấn: Giáo sư Trí Siêu Lê Mạnh Thát

37 / GDPT Những Đoạn Trường Trái Qua

Chánh Thư Ký: HT.Thích Như Điền

Phó Thư Ký hải ngoại: HT.Thích Nguyên Siêu

Phó Thư Ký quốc nội: HT.Thích Thái Hòa.

4. Công bố của Hội đồng giáo phẩm GHPGVNTN

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Viện Tăng Thống

Phật lịch 2566

Số 01/VTT/HDGPTW/TC

HỘI ĐỒNG GIÁO PHẨM TRUNG ƯƠNG

TRÂN TRỌNG CÔNG BỐ

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, trong lời mở đầu của Hiến Chương, đã nêu rõ: “Công bố lý tưởng hòa bình của Giáo lý Đức Phật, các tông phái Phật giáo, Nam Tông và Bắc Tông tại Việt nam, thực hiện nguyện vọng thống nhất thực sự đã hoài bão từ lâu để phục vụ nhân loại và dân tộc: đó là lập trường thuần nhất của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

“Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất không đặt sự tồn tại của mình nơi nguyên vị cá biệt mà đặt sự tồn tại ấy trong sự tồn tại của nhân loại và dân tộc.

“Quan niệm thống nhất Phật Giáo Việt Nam được thể hiện theo chủ trương điều hợp, nghĩa là giáo lý, giới luật và nếp sống của các tông phái, cũng như của hai giới Tăng sĩ và Cư sĩ, chẳng những được tôn trọng mà còn phải nỗ lực phát triển trong sự kết hợp có chỉ đạo. Chính đó là sắc thái đặc biệt của nền Phật giáo thống nhất tại Việt nam.”

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam không phải là một hiệp hội thế tục, do đó, không tự đặt mình dưới sự chi đạo của bất cứ quyền lực thế tục, không là công cụ bảo vệ sự tồn tại của bất cứ xu hướng chính trị, của bất cứ tổ chức thế tục nào; không hành đạo, hoằng đạo theo bất cứ định hướng ý thức hệ nào; duy chỉ một định hướng duy nhất: Thập phương Bạc-già-phạm nhất lộ Niết-bàn môn; một cứu cánh duy nhất là giải thoát.

Các thành viên trong hàng giáo phẩm không là thành viên của bất cứ tổ chức, đoàn thể thế tục nào. Cộng đồng đệ tử Phật duy nhất là cộng đồng Bốn Chúng, được thiết lập bởi Đức Thích Tôn bằng Pháp và Luật thiện thuyết.

Cộng đồng bốn chúng đệ tử Phật, trong hiện tại, hành đạo và hoằng đạo giữa các cộng đồng dân tộc trong một thế giới đang bị bao phủ trong hận thù, nghi kỵ, điên đảo tranh chấp quyền lực, danh vọng, lợi dưỡng. Trong một thế giới đảo điên, với sự phổ biến chóng mặt của các phương tiện truyền thông toàn cầu; xoay vần giữa những nhiễu loạn thông tin, trí ngu đồng đẳng, thực giả khó phân, chánh kiến tà kiến không phân biệt, Phật thuyết, ma thuyết đồng giá. Và, trong một đất nước trải qua 20 năm chiến tranh huynh đệ tương tàn, dù được biện minh hay lý giải bằng bất cứ lý luận gì: vì một xã hội tiến bộ được định hướng theo ý thức hệ gì, duy tâm, duy vật hay duy linh các thứ, thì thực tế không thể phủ nhận đối với ai còn đủ lương tri để nhìn lại lịch sử dân tộc, hòa bình và thống nhất đã đẩy dân tộc dần sâu vào hận thù, nghi kỵ kéo dài trên nửa thế kỷ vẫn chưa có dấu hiệu hòa dịu. Trong một thế giới như vậy, một đất nước như vậy, chúng đệ tử Phật, trực tiếp hoặc gián tiếp, có ý thức hay không ý thức, dễ bị cuốn hút trong vòng xoáy của danh vọng và lợi dưỡng, đã minh giải những giá trị chân thật được tác thành bởi Minh và Hành xuất thế bằng những giá trị thế tục; từ nơi đó khoét sâu và làm vỡ cộng đồng hòa hiệp mà đức Thích Tôn đã thiết lập bằng Pháp và Luật thiện thuyết.

Tự thế bị tổn thương, cùng với tác động ngoại tại bởi những thông tin nhiễu loạn, sự phân hóa nội bộ càng càng trầm trọng, cho đến lúc, vô khả nại hà, đức Đệ ngũ Tăng thống đã ban hành quyết định lịch sử: giải thể toàn bộ nhân sự và đình chỉ mọi hoạt động Viện Hóa Đạo, đồng thời với Di chúc quyết định Ủy thác quyền điều hành Viện

Tăng Thống cho HT. Thích Tuệ Sỹ "đứng đầu vào vị trí của Viện Tăng Thống bảo đảm tiếp tục sứ mệnh của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất trong tương lai "... "Bất cứ lúc nào, khi hội đủ điều kiện thuận duyên HT. Thích Tuệ Sỹ thay mặt Viện Tăng Thống triệu tập đại hội bất thường để bầu cử nhân sự mới cho tất cả chức vụ trong Viện Hóa Đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất."

Phụng hành Di chúc Ủy thác, cùng với các tâm thư của Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Quảng Độ gửi bốn chúng đệ tử, trong những ngày tháng cuối cùng, với ước nguyện Tăng-già hòa hiệp thanh tịnh, là sở y để chúng đệ tử hành Đạo và hoằng dương Chánh Pháp.

Bản thể thanh tịnh hòa hiệp của Tăng-già không thể y cứ trên một thực thể trống rỗng. Đức Thích Tôn, đấng Đại Trí, đã thấy rõ sâu sắc nguyên nhân phát sinh, quá trình phát triển, và hậu quả của những mâu thuẫn, tranh luận và tranh chấp khà dĩ xảy ra giữa các chúng đệ tử, từ những mâu thuẫn về kiến giải sai biệt trong giáo nghĩa Pháp và Luật mà đức Thế Tôn đã thi thiết, cho đến những bất hòa, xung đột trong sinh hoạt thường nhật. Để dập tắt nguyên nhân và hậu quả dẫn đến bản thể Tăng-già bị vỡ, đức Thích Tôn đã thi thiết bảy nguyên tắc diệt tránh. Trong trường hợp phân hóa đạt đến cực điểm, Tăng áp dụng nguyên tắc Ti-ni Như thảo phú địa. Vận dụng nguyên tắc này trong bối cảnh hiện tại, y chỉ trên đạo lý "sư tư tương thừa, chúng tánh bất đoạn", chư Tôn đức nguyên thành viên Viện Hóa Đạo được thỉnh cử từ Đại hội Nguyên Thiệu, đã đồng thuận lập Ban Vận Động Hòa Hiệp Tăng Già, với nhiệm vụ tham vấn, thỉnh vấn, đề nghị thỉnh cử Chư Tôn Trưởng Lão, Hòa Thượng, đấng lâm pháp tịch Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, đề hướng đến suy tôn Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống, cơ quan lãnh đạo tối cao của Giáo Hội, sở y cho tất cả mọi sinh hoạt hành đạo và hoằng đạo của bốn chúng đệ tử,

Ngày 17 tháng 7 năm 2022 – Phật lịch 2566, HT. Thích Đức Thắng, Trưởng Ban Vận Động Hòa Hiệp Tăng-già, gửi văn thư Bạch trình Phật sự lên Chư vị nguyên thành viên Viện Hóa Đạo được thỉnh cử từ Đại hội Nguyên Thiệu về kết quả tham vấn, thỉnh vấn, đề nghị thỉnh cử Chư Tôn Trưởng Lão, Hòa Thượng, đấng lâm pháp tịch Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, và Chư vị đã đồng thanh chuẩn thuận đề nghị danh hiệu chư Tôn đức được cung thỉnh đấng lâm pháp tịch Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương.

Ngày 21 tháng 8 năm 2022, Phật lịch 2566, buổi lễ phát nguyện và suy tôn Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, đồng thời suy cử Chánh Thư Ký Xử lý thường vụ Viện Tăng Thống, được cử hành tại Chùa Phật Ân, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai.

Ngày 22 tháng 8 năm 2022, Phật lịch 2566, buổi lễ chính thức trao truyền Di chúc, ấn tín, và khai ấn, được cử hành tại Tổ đường Từ Hiếu, quận 8 TP. Hồ Chí Minh.

Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương thể hiện bản thể thanh tịnh hòa hợp của Tăng-già, làm sở y cho bốn chúng đệ tử hành Đạo và hóa Đạo, tác Như Lai Sư, hành Như Lai sự.

Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương kế thừa sự nghiệp hoằng pháp lợi sanh của Lịch đại Tổ Sư, kế thừa và phát huy lý tưởng phụng sự Dân tộc và nhân loại như đã được minh định bởi Hiến Chương của Giáo Hội, vì một đất nước thanh bình an lạc, vì một truyền thống nhân ái bao dung, vì một xã hội đạo đức tôn trọng phẩm giá của con người, tôn trọng các quyền tự do bình đẳng giữa người và người.

Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, trong hiện tình của Giáo Hội, là y xứ từ đó hướng đến kiện toàn các cơ cấu Hội Đồng Lưỡng Viện của Giáo Hội vốn đã giải thể theo Quyết Định số 12/TT/VTT/QĐ, Phật lịch 2562, Saigon ngày 25/11/2018 bởi Đức Đệ Ngũ Tăng Thống.

Cho đến khi Hội Đồng Lưỡng Viện được suy tôn, các quy định của Hiến chương Giáo hội, trong Chương thứ tư, về Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, tạm thời áp dụng tùy duyên, y chi Pháp và Luật mà Đức Thích Tôn đã thi thiết.

Viện Tăng Thống được điều hành bởi một vị Chánh Thư Ký, thừa uy đức ủy nhiệm của Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương.

Cơ cấu lâm thời của Hội Đồng Viện Tăng Thống gồm hai Hội đồng, mệnh danh là Pháp Tòa Hoàng Pháp và Pháp Tòa Hoàng Giới, đứng đầu bởi một vị Thượng Thủ, điều hành bởi một vị Điền Tòa.

Pháp Tòa Hoàng Pháp hướng dẫn nội dung và các phương tiện thuyết giáo y chi nguyên tắc Khế lý và Khế cơ.

Pháp Tòa Hoàng Giới y chi Tì-ni tạng duy trì kỷ cương và cương lĩnh của Tăng-già, giáo giới và xiển minh ý chỉ Phật chế Tì-ni tạng, hành sự chất trực, nhu nhuyễn; hoằng dương giới đức và truyền thụ giới phạm cho bốn chúng đệ tử, gồm xuất gia và tại gia.

Chư Tôn Trưởng Lão, thành viên Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, cùng bốn chúng đệ tử, bằng Bồ-đề nguyện và Bồ-đề hành, cùng hòa hợp như nước với sữa, cùng hòa hợp đồng tu, vì cứu cánh của chính mình, vì sự hưng suy của Đạo Pháp và Dân Tộc, vì sự tăng ích và an lạc của nhiều người, của mọi loài chúng sanh.

Nguyện hồi hướng tất cả phước báo có được do tu trì đến với tất cả mọi loài chúng sanh, thầy cùng tăng ích và an lạc trong tịnh lạc giải thoát.

Phụng sự chúng sanh là cúng dường Chư Phật.

Phật lịch 2566, Tô đường Từ Hiếu, ngày 01 tháng 09 năm 2022

Khâm thừa uy đức ủy nhiệm

Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương,

Chánh Thư Ký

Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống

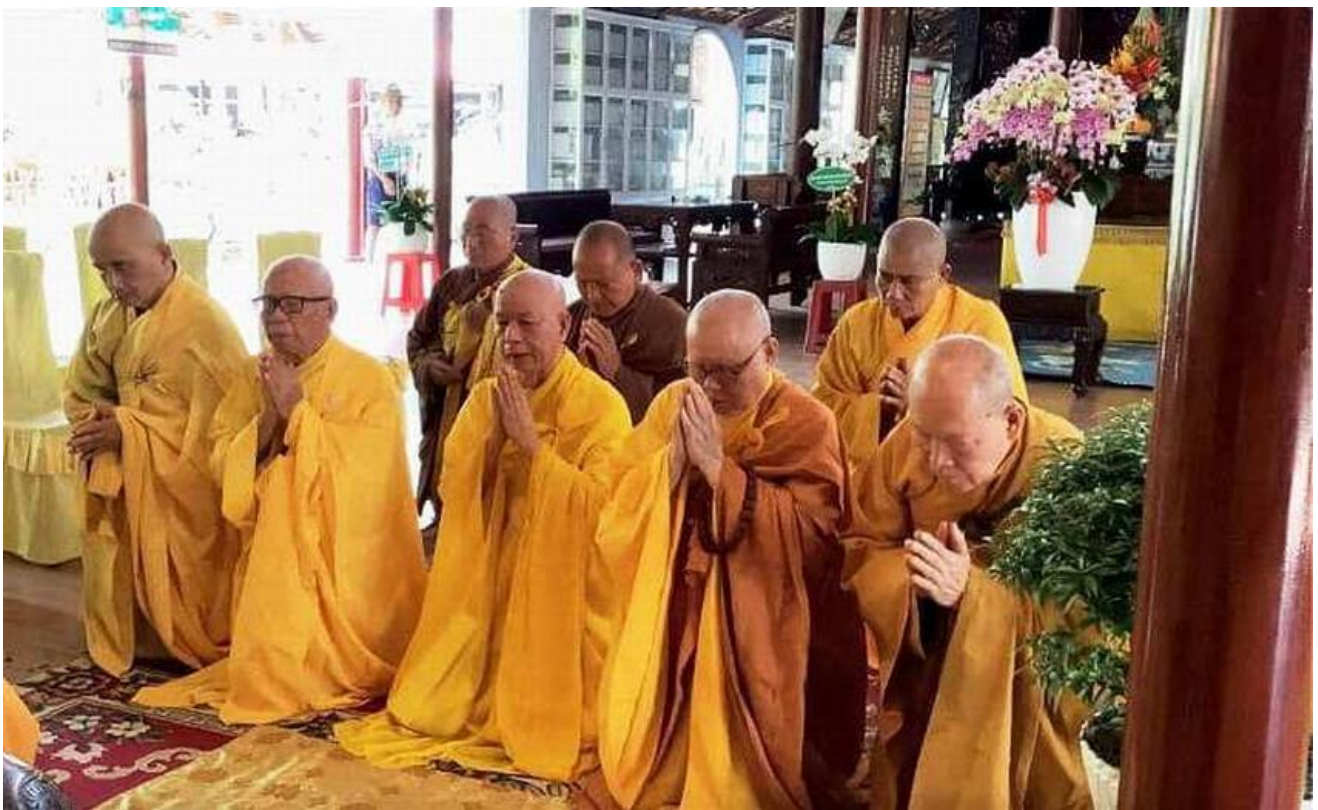

Ti-kheo Thích Tuệ Sỹ

5. LỄ PHÁT NGUYỆN LỄ SUY TÔN HỘI ĐỒNG GIÁO PHẨM TRUNG ƯƠNG SUY CỬ CHÁNH THƯ KÝ XLTV VIỆN TĂNG THỐNG GHPGVNTN

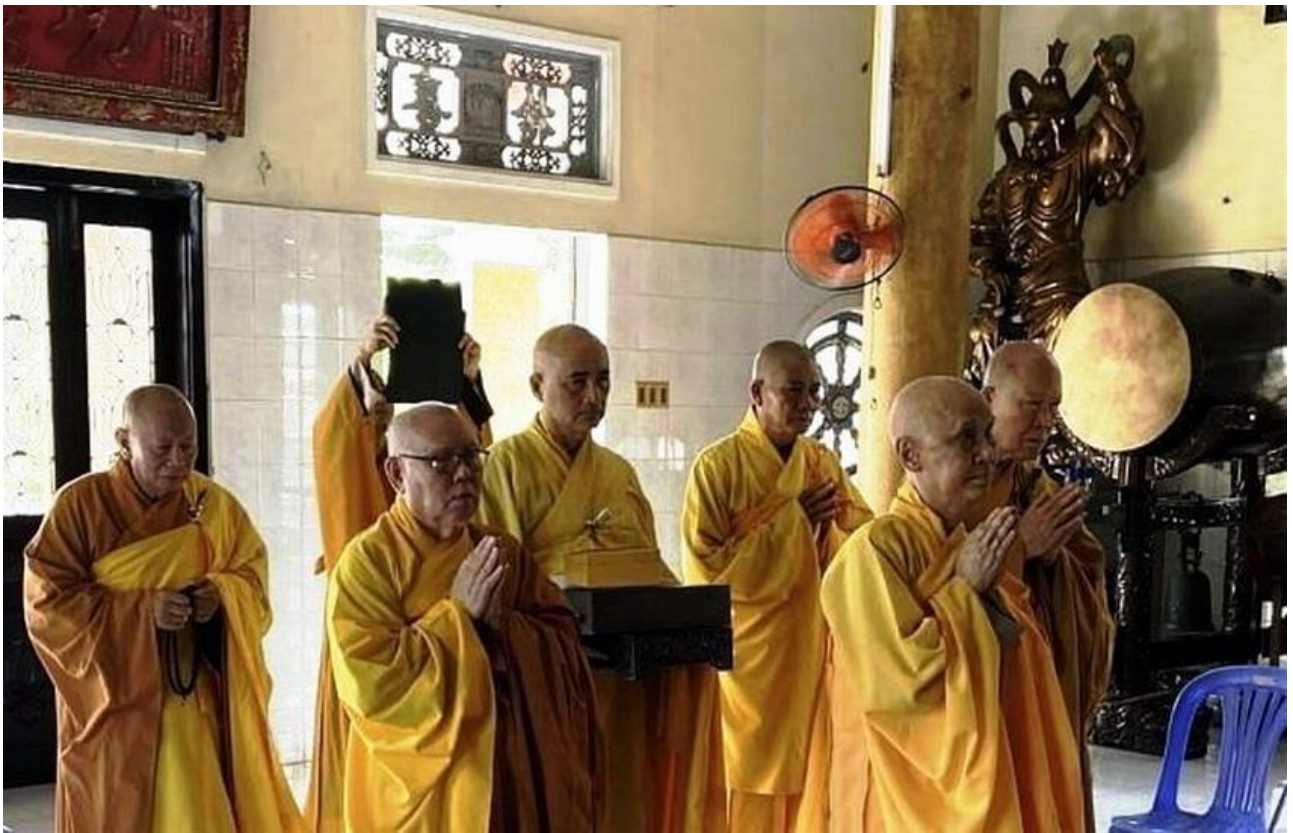

LỄ TRAO TRUYỀN DI CHÚC – ẮN TÍN VÀ KHAI ẮN

46 / GDPT Những Đoạn Trường Trái Qua

6. Thông cáo báo chí

**Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất
Viện Tăng Thống**

**Văn phòng Chánh Thư Ký
Phòng Hành Sự**

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Ngày 29 tháng 9/ 2022, vào lúc 10 giờ, Phái đoàn Phòng Tự do Tôn giáo Bộ ngoại giao Hoa kỳ (Office of International Religious Freedom, U.S. Department of State) đã đến thăm Chư Tôn đức tại chùa Từ Hiếu. Phái đoàn đoàn gồm có:

- Cô Tina Mufford, Trưởng phòng Đông Á Thái Bình Dương, Văn phòng Tự do tôn giáo, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ;
- Cô Serena Doan, phụ trách Việt Nam, thuộc Phòng Đông Á Thái Bình Dương;

- Ông Rustum Nyquist, Viên chức chính trị tại Tổng Lãnh sự quán Hoa Kỳ, TP. HCM;
- Cô Linh Nguyễn, Trợ lý chính trị, Tổng Lãnh sự quán Hoa Kỳ, TP HCM.

Về phía Chư Tôn Đức, GHPGVNTN gồm có:

- HT. Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư Ký Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương;
- HT. Thích Minh Tâm, thành viên Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương;
- HT. Thích Nguyên Lý, thành viên Hội Đồng Giáo Phẩm Trung ương.

Những vấn đề chủ yếu đã được thảo luận như sau:

1. Vấn đề tự do tôn giáo tại Việt Nam.

Đây là vấn đề rất tế nhị. Có hay không tự do tôn giáo cần phải quan sát từ thực chất và hiện tượng của vấn đề. Nguyên lý cơ bản của vấn đề cần được nắm vững để quan sát: ở đâu không có bao dung tôn giáo, ở đó không thể có tự do tôn giáo, tất yếu nó dẫn đến hiện tượng đàn áp tôn giáo, trách nhiệm thuộc về phía chính quyền hoặc do những mâu thuẫn tín lý hay xung đột quyền lợi giữa các cộng đồng tôn giáo.

Nhà Nước có thể gián tiếp gợi lên mối hiềm khích giữa các cộng đồng hay cá nhân tôn giáo, từ đó thi hành những biện pháp một cách thiên vị đối với tôn giáo như là một bộ phận chính trị ngoại vi của của Đảng chính trị đương quyền.\

2. Quan hệ giữa Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam (Giáo Hội Nhà Nước) và Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam (Giáo Hội Nhà Nước) là một thành viên của Mặt Trận Tổ Quốc Việt Nam, một bộ phận chính trị ngoại vi của Đảng Cộng Sản Việt Nam, với tiêu chí: Dân Tộc – Đạo Pháp – Chủ Nghĩa Xã hội. Giáo pháp của Đức Phật cần được phát triển theo định hướng chủ nghĩa xã hội Mác-xít, theo quy luật biện chứng duy vật sử quan (historical dialectical materialism). Định hướng phát triển theo tiêu chí đó, và là một bộ phận dưới quyền chỉ đạo của Mặt Trận Tổ Quốc Việt Nam, Tổ chức Phật giáo thực chất là một hiệp hội thế tục bên cạnh các hiệp hội như Hội Phụ Nữ, Hội Cựu Chiến Binh, Hội Sinh Viên ... Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam (Giáo Hội Nhà Nước) do đó được thừa nhận chính thức là đại diện duy nhất cho Phật giáo Việt Nam, được ủy nhiệm một số đặc quyền từ việc cư trú của tăng ni, cho đến việc lập tịnh thất, tự viện, mà sự giám sát và thi hành các quyền này mọi người đều biết thuộc về chức năng nào trong chính quyền các cấp.

Trong trường hợp cư trú hay lập tịnh thất để ẩn cư tu tập, chính quyền địa phương có thể viện cớ an ninh mà ngăn cản. Hoặc trong trường hợp tế nhị, để tránh bị quy kết chính sách đàn áp, Giáo hội địa phương có thể thay thế chính quyền mà thi hành biện pháp chế tài (tức quyền thừa kế tông môn mà luật Nhà Phật gọi là “sư tư tương thừa”, quyền xây chùa, lập tịnh thất vì không được thừa nhận là cơ sở tôn giáo do không đăng ký thuộc quyền Giáo hội (Nhà Nước), v.v...)

Mọi người đều biết rằng, theo Hiến Pháp Nước Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam quyền sở hữu đất toàn quốc thuộc về nhân dân, quyền quản quản lý thuộc về Nhà Nước. Với những điều kiện nào, người dân được cấp quyền sử dụng đất, điều kiện nào bị khước từ, căn cứ theo pháp luật đã được ban hành. Người ta không thể hiểu Giáo hội thuộc cơ quan giám sát hay thi hành pháp luật nào của Nhà Nước mà có quyền cho phép hay không cho phép.

Phật tử Việt Nam cần có một Phật giáo thuần túy, chính thống; một cơ cấu cộng đồng được tổ chức và sinh hoạt theo giáo nghĩa mà Đức Phật đã thuyết giáo, được truyền thừa trong Tam tạng Thánh giáo.

3. Trong thời gian qua, GHPGVNTN có gặp khó khăn gì trong các sinh hoạt?

Một số khó khăn, ngăn cản trực tiếp từ chính quyền, tùy theo giải thích của chính quyền địa phương về các điều khoản trong Pháp lệnh Tôn giáo, hay những điều khoản trong Luật Hình sự, liên hệ đến vấn đề trật tự an ninh. Người dân không có khả năng giải thích pháp luật như quan chức chính quyền vốn được quyền giải thích tùy tiện.

Một số trường hợp tệ nạn, nhà chùa có thể bị một nhóm thanh niên quấy phá, được giải thích là có thể do quan hệ mâu thuẫn thế nào đó với nhóm thanh niên này. Do bởi nghiệp vụ của nhóm này quá thấp kém nên mọi người dễ dàng nhận ra chúng từ đâu đến. Dù sao, nhà chùa vẫn không có cơ sở pháp lý để khiếu nại chính quyền.

Một số trường hợp khó khăn trong các sinh hoạt được gây ra do Giáo hội (Nhà Nước) địa phương. Một người thọ giới pháp xuất gia, mặc các quy tắc truyền giới và thọ giới được thực hiện đúng theo quy định của Đức Phật, nếu không được thông qua Giáo hội (Nhà Nước), sẽ không được thừa nhận trên cơ sở pháp lý là có đầy đủ phẩm chất của người xuất gia, và không được hưởng quyền lợi của người xuất gia.

4. Các thầy trong GHPGVNTN có bị sách nhiễu sau mỗi lần gặp các phái đoàn ngoại giao?

Vì là vấn đề tế nhị quan hệ ngoại giao giữa các chính phủ, do đó không thể nói bị chính quyền sách nhiễu. Nhưng thường xuyên bị sách nhiễu là những sự cố hiển nhiên. Cán bộ chính quyền giải thích đó là một nhóm người do mâu thuẫn gì đó với các thầy gây ra; chính quyền không có trách nhiệm gì.

5. GHPGVNTN có dự định sẽ tổ chức Đại hội sau nhiều năm sinh hoạt bị gián đoạn?

Tổ chức Đại hội để kiện toàn cơ cấu tổ chức của Giáo hội là mục tiêu hiện tại của chúng tôi, nhưng còn phải chờ hội đủ điều kiện thuận tiện. Trong hoàn cảnh hiện tại, vì không được công nhận là một tổ chức tôn giáo theo Pháp lệnh Tôn giáo, vì chỉ một tổ chức Phật giáo duy nhất được công nhận là đại diện hợp pháp cho Phật giáo Việt Nam, do đó tổ chức Đại hội sẽ bị quy kết là tụ tập bất hợp pháp. Nhưng Phật giáo Việt Nam cần một tổ chức không tự đặt mình dưới sự chỉ đạo của bất cứ tổ chức thế tục nào, dù đó là một Đảng chính trị đương quyền hay không đương quyền.

6. GHPGVNTN có bị bắt buộc báo cáo thường niên các sinh hoạt của mình cho chính quyền?

Đó là phận sự của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam (Giáo Hội Nhà Nước), một bộ phận của Mặt Trận Tổ Quốc Việt Nam, được pháp luật Nhà Nước công nhận là đại diện duy nhất của Phật giáo Việt Nam, do đó cần phải có báo cáo thường niên (để Nhà Nước có cơ sở cứu xét mà ban phát huân chương và nhiều đặc ân khác).

GHPGVNTN về mặt pháp luật không được công nhận như một Tổ chức Tôn giáo; do đó, để hưởng được các quyền tự do tôn giáo, mọi sinh hoạt cần phải tuân theo Hiến chương và những quy định của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam (Giáo Hội Nhà Nước). Trong tư cách đó, GHPGVNTN không có gì để phải báo cáo sinh hoạt thường niên. Nếu có những đóng góp nào của GHPGVNTN cho các hoạt động văn hóa, giáo dục và cứu tế xã hội trong truyền thống dân tộc, cũng phải được xem như là những thành tựu của Giáo Hội (Giáo Hội Nhà Nước). Phật tử Việt Nam cần một tổ chức Phật giáo chính thống và chân truyền, phát triển trên cơ sở những giáo nghĩa mà Đức Phật đã thuyết, chứ không phải phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa dưới sự chỉ đạo của Mặt Trận Tổ Quốc Việt Nam.

Trước ngày chấm dứt chiến tranh, trước khúc quanh lịch sử 1975, GHPGVNTN đã có những đóng góp tích cực bằng những thành tựu văn hóa, giáo dục, xã hội; với hệ thống giáo dục từ cấp Tiểu học cho đến Cao đẳng, Đại học, với các cơ sở từ thiện, cứu tế xã hội từ địa phương đến trung ương; tất cả

những thành tựu này một cách bị loại ra khỏi lịch sử phát triển của dân tộc; các thế hệ trẻ được giáo dục để không biết đến những thành tựu này; rất nhiều tầng ni trẻ không biết đến GHGVNTN là tổ chức Phật giáo gì. Lịch sử Phật giáo Việt Nam cần được viết lại một cách trung thực.

Tổng kết.

Cuối cùng, Cô Tina Mufford nhắc lại lần hội kiến với Đại Lão Hòa Thượng Thích Quảng Độ năm 2015, được Ngài tiếp đón rất ân cần. Lần hội kiến này, phái đoàn do Cô dẫn đầu cũng được tiếp đón ân cần. Cô cảm ơn sự tiếp đón này.

HT. Thích Tuệ Sỹ cũng ngỏ lời thay mặt chư Tôn Đức Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương bày tỏ sự cảm ơn phái đoàn đã đến thăm viếng; và nhân đây cũng xin ngỏ lời cảm ơn Chính phủ và nhân dân Hoa kỳ đã có những hoạt động tích cực cho tự do tôn giáo tại Việt Nam nói riêng, cho các cộng đồng các tôn giáo khác trên thế giới, làm cơ sở cho tính bao dung tôn giáo trên đó xác lập tính phổ quát của phẩm giá con người.

Những điểm bất đồng có thể có giữa các tôn giáo, từ tín lý cho đến thực hành, rất dễ dẫn đến hiềm khích, và mâu thuẫn, tranh chấp, là duyên cớ để chính quyền, viện dẫn tình trạng an ninh, trật tự xã hội, và luật pháp can thiệp vào những vấn đề nội bộ của các tôn giáo, theo mục tiêu chính trị xã hội của một đảng chính trị nào đó. Trong các trường hợp này, các tôn giáo bị áp bức, bị hạn chế hoạt động, không có cơ sở pháp lý để khiếu nại lên bất cứ tổ chức nhân quyền và tôn giáo trong phạm vi một quốc gia, cho đến bình diện quốc tế. Vì vấn đề an ninh và trật

tự xã hội cần được giải thích là vấn đề nội bộ của một nước. Cũng vậy, những vấn đề liên hệ pháp luật cũng là vấn đề nội bộ của một nước vì mỗi quốc gia có Hiến pháp luật pháp riêng để bảo đảm sự tồn tại của nó trong trường đấu tranh quyền lực của các quốc gia trên thế giới. Chính phủ các nước và các tổ chức bảo vệ nhân quyền, và quyền tự do tôn giáo trên thế giới rất khó khăn để can thiệp vào những vấn đề nội bộ của một nước. Hậu quả là, những tổ chức tôn giáo được biết là bị đàn áp dưới hình thức nào đó, mà trách nhiệm thuộc về chính quyền hay do hiềm khích, mâu thuẫn giữa các tôn giáo, rất khó khiếu nại trước cộng đồng quốc tế vì không có cơ sở pháp lý của nước sở tại, mặc dù các khiếu nại được bênh vực theo tinh thần Tuyên Ngôn Quốc Tế Nhân Quyền (Universal Declaration of Human Rights). Yêu cầu của chúng tôi đây là không mong các Chính phủ và các cộng đồng quốc can thiệp và các vấn đề được biện minh là vấn đề nội bộ của một nước trên cơ sở Hiến pháp và Luật pháp của nước sở tại, chỉ mong lý tính phổ quát của các tôn giáo được thiết lập để từ trên đó xây dựng tinh thần bao dung tôn giáo. Vấn đề tự do tôn giáo không đơn giản là các quyền tự do của con người, mà căn bản đó là quyền tôn trọng phẩm giá của con người, và mỗi cá nhân có các quyền tự do để thể hiện phẩm chất con người cao quý của mình trong các cộng đồng nhân bản. Vì vậy, tự bản chất, vấn đề tự do tôn giáo không phải là vấn đề nội bộ của một nước, mà là vấn đề chung của nhân loại, của các cộng đồng nhân bản, biết nâng cao phẩm giá con người, do đó, nơi nào mà phẩm giá

con người không được tôn trọng do bởi quyền tự do tôn giáo và các quyền tự do căn bản không được tôn trọng.

Cuối cùng, một lần nữa chúng tôi cảm tạ sự thăm viếng của phái đoàn, và nhân do có được buổi hội kiến có ý nghĩa hôm nay. Cầu chúc phái đoàn đạt nhiều kết quả tốt đẹp trong sứ mệnh của mình.

Xin kính chào tất cả.

*Tường thuật:
Trưởng phòng Hành sự
Thích Nguyên Lý,*

56 / GDPT Những Đoạn Trường Trải Qua

7. Chúc Từ NGÀY VỀ NGUỒN

Chúc Từ NGÀY VỀ NGUỒN 2022 của Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ, Vị chấp chương sứ mệnh truyền thừa Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

Nam-mô Thập phương Thường trú Tam Bảo tác đại chứng minh

Kính bạch Chư Tôn Trưởng Lão, Chư Hòa Thượng, Thượng Tọa, Đại Đức Tăng-già,

Thật là một nhân duyên lớn để có ngày hôm nay, nhân duyên lớn để cảm nghiệm uy đức chúng Tăng hòa hiệp; chúng Tăng trong và ngoài nước, từ các châu lục cùng vân tập về trong ngày Hội này, ngày Hội Về Nguồn với tất cả ý nghĩa sâu xa của từ ngữ. Về nguồn, để hòa mình trong dòng suối truyền thống bao dung nhân ái. Về nguồn, để thắp sáng ngọn đèn Chánh pháp, thắp sáng tâm tư của chúng đệ tử Phật bước đi không lạc lối, để không bị mê hoặc bởi hư danh và lợi dưỡng, những cặn bã dư thừa mà quyền lực thế gian ban cho; để không mất tín tâm bất hoại nơi Thánh đạo xuất thế mà sẵn sàng khuất thân nô dịch cho bạo lực thế gian.

Về nguồn, để chúng đệ tử Phật cùng hỗ tương sách tấn, cùng hòa hiệp trong bản thể thanh tịnh của Tăng-già, vì sự tăng ích và an lạc của tự thân và của nhiều người, của Chư thiên và nhân loại.

Mỗi dân tộc có những ngày hội truyền thống đặc biệt cho những biến cố lịch sử vui hoặc buồn, trong vinh quang hoặc

khổ nhục. Chúng đệ tử xuất gia của Đức Thế tôn, những người đã dứt khoát với những buồn vui thế tục, chỉ tĩnh tâm cho một niềm vui duy nhất; niềm vui của hỷ lạc phát sinh từ Chúng Tăng thanh tịnh hòa hiệp, để là nơi quy hướng và sở y cho một thế giới bất an bị bao phủ trong hận thù, nghi kỵ.

Cũng có những thời đại, khi mà những biến cố lịch sử đảo điên của một dân tộc đã lôi cuốn chúng đệ tử Phật cùng chung nghiệp hữu lậu theo dòng xoáy bực lưu, cùng chìm nổi trong thăng trầm, vinh nhục; cũng có khi mà các Thiên sư, những quân vương và Phật tử anh hùng, đã viết nên những trang sử thấm đượm truyền thống bao dung và nhân ái, nhưng cũng có lúc chúng đệ tử Phật lại chỉ có thể viết nổi những trang sử tối tăm của dân tộc và đạo pháp. Và một phần khác bị ngập sâu trong dòng thác hận thù, nghi kỵ đã chia rẽ dân tộc, khó tìm thấy con đường hóa giải, chúng đệ tử Phật tuy đã không quên lời giáo huấn của Thế Tôn rằng, “Những kẻ ấy không biết rằng nơi đây chúng ta sẽ hủy diệt nên phí công tranh luận hơn thua”, rằng “an lạc thay, chúng ta sống không thù hận giữa những người thù hận”, tuy vẫn không quên, nhưng giải thích theo hướng khả dĩ biện minh cho thực tế được xem như không thể hóa giải giữa những đệ tử Phật.

Cho nên, ngày Hội hôm nay, bốn chúng đệ tử mà tín tâm chưa thoái hóa nơi Tăng-già, đệ tử của Thế Tôn, những vị chánh hành, trực hành và nhu nhuyễn hành; bằng uy đức từ bản thể thanh tịnh và hòa hiệp của Tăng-già, xứng đáng là phước điền cho thế gian, là sở y an toàn để thế gian quy ngưỡng, tránh xa

những hiểm nguy đe dọa bởi tham tàn và thù hận. Bởi, từ ngữ Tăng-già được dùng để nói về đệ tử của Thế Tôn hàm nghĩa “kết chặt lại những gì có nguy cơ tan rã bởi dị kiến, dị giới”.

Một xã hội mà không có nơi nào để cho tín tâm an trụ, xã hội ấy dễ dàng rơi vào tà kiến điên đảo. Trong một xã hội mà phẩm giá con người không được tôn trọng; trong một xã hội mà quyền lực được dựng lên không còn mục đích hòa giải những mâu thuẫn tranh chấp giữa các thành viên, từ thuở loài người khởi đầu lịch sử đấu tranh vì lợi dưỡng, vì quyền lực. Mỗi con người chỉ là một cọng cỏ yếu ớt gập mình trước những thế lực tham tàn hung bạo. Không còn nơi nương tựa vững chắc, ngoài những bóng ma chập chờn để bám víu. Một thời, con người được tu dưỡng chánh tín để tự mình là hòn đảo an toàn cho chính mình; một thời giáo nghĩa dẫn vào thể tánh của trí kim cương bất hoại; nay giáo nghĩa ấy được giải thích theo định hướng thời đại; thí, giới, nhẫn, cho một xã hội thu nhập bình đẳng, cho một xã hội an toàn đạo đức, và bao dung; các ba-la-mật ấy, từ Bồ-đề nguyện, Bồ-đề hành, của những con người đơn giản biết chia nửa bát cơm, nhường nửa manh áo cho người cùng khổ; các ba-la-mật ấy trong một thời đại, trong một xã hội mất hướng, đã trở thành những bảng hiệu rao hàng. Đức Phật đã từng trả lời Tôn giả Ca-diếp về tương lai của Chánh pháp rằng, khi vàng giả xuất hiện trên thị trường thì vàng thật biến mất. Con thuyền ngoài khơi không bị nhận chìm bởi sóng gió, bởi giông bão, mà bị nhận chìm bởi chính trọng tải của khối hàng hóa chất đầy trong nó. Cũng vậy, con thuyền Chánh pháp bị nhận chìm không phải do giáo lý lỗi thời, mà do bởi

chúng đệ tử Phật chất đầy trong đó bằng hư danh, lợi dưỡng; bằng những giá trị cạn bã của thế gian, pha trộn chánh lý giải thoát và giác ngộ với tin tín, tà giải nông cạn của thế gian, lấy đó làm chuẩn mực để biện minh cho lập trường kiên định không chịu bao dung hòa hiệp với huynh đệ đồng tu.

Ngay từ khởi thủy của xã hội loài người, như Đức Phật đã chỉ rõ, con người đã phải đấu tranh với thiên nhiên để chiếm hữu và tồn tại; đấu tranh với hoàn cảnh, với xã hội, để chiếm hữu, để thống trị, để tồn tại. Lịch sử của mỗi dân tộc, từ những bộ lạc bán khai, cho đến những quốc gia phú cường không hề từ chối tham vọng thống trị và nô dịch các dân tộc nhỏ bé, nhược tiểu. “Ba cõi không yên, như ngôi nhà lửa, đây không phải chỉ là thí dụ ví von, mà mô tả thực trạng thế giới, và rõ nhất là những xung đột quốc tế, tranh chấp quyền lực thống trị thế giới, đang là hiểm họa diệt vong của thế giới loài người. Nhiều biện pháp hòa bình được đề xuất, từ các nhà triết học, các nhà tôn giáo, nhưng chính các đề xuất này cũng trở thành đầu mối xung đột, góp phần vào toàn cảnh xung đột càng khốc liệt hơn. Một vài nơi trong kinh điển Phật giáo đã đánh dấu lịch sử tiến hóa và thoái hóa của xã hội loài người, qua các chu kỳ tiêu tam tai với các tai họa chiến tranh, ôn dịch và cơ cấn hay nạn đói. Mỗi dân tộc trong một quốc gia cá biệt, trong lịch sử tiến hóa của dân tộc và đất nước mình cũng trải qua từng chu kỳ tiêu tam tai cá biệt. Điều này có thể được chứng minh bằng lịch sử phát triển xã hội của mỗi đất nước. Cho đến khi, chu kỳ tiêu tam tiến lên thành hiện tượng phổ biến toàn cầu, nhân loại đang đứng trước một khúc quanh nghiêm trọng: hoặc sẽ tiến đến hòa

bình và tiến bộ, hoặc sẽ bị hủy diệt. Nguyên nhân và hậu quả của nó không phải là những biến cố ngẫu nhiên. Con người sinh ra từ ái dục, được nuôi dưỡng bằng ái dục, nó phải tranh đấu để chiếm hữu và tồn tại; trong đấu tranh, dù với thiên nhiên hay với xã hội loài người, bạo lực luôn luôn được viện đến, và con người cần tập hợp thành khối lớn để phát huy bạo lực. Nếu không gây được mâu thuẫn quyền lợi giữa các cộng đồng, giữa các quốc gia, không thể tồn tại những xung đột gay gắt dẫn đến hận thù; và hận thù là chất liệu nuôi dưỡng chiến tranh. Chiến tranh tất yếu dẫn đến hủy diệt. Tham ái sinh thành và nuôi lớn thế gian; chiến tranh hủy diệt thế gian. Vô minh che mờ tri kiến chân thật, và rồi con người chỉ biết giết nhau để tồn tại, nhưng không nhận thức được tồn tại cho mục đích gì, sống và chết có ý nghĩa gì trong quan hệ nhân quả. Mọi giải thích từ các tư duy triết học và tôn giáo càng làm cho bức màn vô minh, giáo điều và cố chấp, càng dày thêm, và các giải thích ấy lại là nguyên nhân cho những xung đột dẫn đến chiến tranh. Đây là sự thực lịch sử không thể chối cãi.

Nếu con người thấy biết rõ bằng chính con mắt nội tâm trực giác của chính mình, bằng kinh nghiệm chứng ngộ ta là ai trong thế giới này; quy luật nhân quả nào đã dẫn ta đến đây, nơi mà mọi sáng tạo, mọi thành tựu đều dẫn đến hủy diệt. Khi các nhà khoa học hàng đầu của thế kỷ 20 đã phát minh những quy luật vật lý để có thể mang lại cho con người những tiện nghi vật chất khả dĩ làm vơi bớt những khổ nhọc của thân xác; nhưng khi mà thành tựu khoa học đã đạt đến đỉnh cao, các nhà khoa học đã tụ hội về đất nước được xem là đang tiến tới đỉnh

cao của thành tựu khoa học, và tại đây, họ đã lên tiếng: “Các nhà khoa học chúng ta đã phạm tội ác với nhân loại.” Những thành tựu khoa học phi thiện phi bất thiện, nhưng chính từ tâm tham lam, thù hận, si mê, con người đã sử dụng nó như là công cụ để gieo rắc cái ác. Cái ác ấy ngày càng tăng trưởng chưa có dấu hiệu tạm ngưng.

Trong cái ác đang diễn ra có nguy cơ đe dọa hủy diệt thế giới; trong cái cực ác hiếm thấy, hay chưa từng thấy trong lịch sử loài người, thế giới khắp năm châu cũng đang cảm nghiệm những tấm lòng nhân ái, đồng cảm với những khổ đau gây ra từ chiến tranh tàn bạo. Từ hạt giống bao dung nhân ái vừa được gieo ấy, nếu được trường dưỡng, nó sẽ hứa hẹn một tương lai thanh bình, an lạc cho một thế giới đại đồng huynh đệ.

Cũng thế, trong cơn đại dịch, một dân tộc đang quần quai dưới cái ác cực kỳ, của một lớp người bằng vào quyền lực cấu kết phi nghĩa đã bòn rút tận xương tủy của hạng quần chúng thấp hèn; trong cái ác tàn bạo bất nhân ấy, dân tộc này trong tối tăm đã thấy ngời sáng của tình tự bao dung nhân ái, chia sẻ nhau từng bó rau, từng bát gạo. Truyền thống bao dung nhân ái một thời đã đoàn kết toàn khối dân tộc để tồn tại qua những trận chiến hung tàn từ tham vọng quyền lực của nước lớn. Quả thực, dân tộc này, trong bối cảnh lịch sử cá biệt, đã kinh qua một chu kỳ tiêu tam tai, chu kỳ của thảm họa cơ bản hay nạn đói, chiến tranh và ôn dịch. Qua đó, cái ác hành và thiện tâm đang là đối lưu của hai dòng thác bộc lưu. Tương lai dân tộc tươi sáng hay

tôi tằm sẽ được quyết định trong trận chiến thiện ác tương tranh này.

Trong bối cảnh lịch sử đó, Phật giáo Việt Nam sẽ thấp sáng ngọn đèn Chánh pháp để đồng với dân tộc trong lịch sử thăng trầm, vinh nhục; hay chỉ là những cửa hàng rao bán tà tín, tà giáo, cầu khẩn ma quỷ; không chỉ là hiện tượng xã hội phổ biến làm lũng đoạn kinh tế, mà còn ru ngủ, xói mòn sức sống, tự lực vươn lên, của những thế hệ đang lớn.

Chúng đệ tử tại gia được giáo giới thực hành bốn nhiếp sự, để xây dựng cộng đồng hòa hiệp cho một xã hội bình đẳng, cùng nâng cao phẩm giá con người. Chúng đệ tử xuất gia sống chung hòa hiệp bằng sáu pháp khả hỷ, hòa kính, làm sở y an toàn cho một thế giới đầy đầy biến động hiểm nguy, thường bị nuốt chửng bởi quy luật vô thường hủy diệt. Nhưng khi mà chúng đệ tử Phật không còn biết đến giá trị của những giáo nghĩa ấy, đắm mình trong những giá trị thế tục, tư duy bằng dị kiến, dị giới của thế tục, dẫn đến những mâu thuẫn, tranh chấp; đây là lúc con thuyền Chánh pháp tự đánh chìm ngoài biển khơi bởi trọng tải của chính nó. Sự thực lịch sử đã chứng minh điều đó. Thực trạng của Phật giáo Việt Nam hiện tại đang góp phần không nhỏ cho những xáo trộn xã hội, đang gieo rắc những tà tín, tà giải, quảng bá lan tràn những thực hành mê tín dị đoan, tin tưởng năng lực phò hộ của cô hồn, của ma quỷ, hơn là tin tưởng vào nghiệp quả.

Sau một thời gian dài, mâu thuẫn, tranh chấp, đã xuất hiện trong các cộng đồng đệ tử Phật, dẫn đến tình trạng phân hóa,

chia rẽ trầm trọng đến mức hầu như không có cơ hội hóa giải, dù dẫn chứng một cách trung thực giáo nghĩa từ Pháp và Luật thiện thuyết; các nguyên tắc diệt tránh mà Đức Thế Tôn đã thi thiết, như thảo phú địa, ức niệm tì-ni, cho đến đạo lý sư tu tương thừa, chủng tánh bất đoạn, tất cả chỉ được đánh giá là lời hay ý đẹp trong kinh điển, được lưu trữ trong các thư viện, tàng kinh các.

Vậy nên, kính bạch Chư Tôn Trưởng Lão, ngày Hội hôm nay, ngày Hội Về Nguồn, trong ý nghĩa thiết thực của từ ngữ, Chư Tôn Trưởng Lão cùng tâm ý tương thông, làm sáng tỏ ý nghĩa cứu cánh của Pháp và Luật thiện thuyết, chỉ rõ giá trị hiện thực của giáo nghĩa được hành trì, để cho uy đức từ bản thể thanh tịnh và hòa hiệp của Tăng-già được nêu cao như là dấu hiệu chỉ đường cho một thế giới an lạc không hận thù, không áp bức.

Chư Tôn Đức, từ trong nước và hải ngoại, cùng vân tập hội diện trong ngày Hội hôm nay, mỗi vị có sở hành riêng biệt, tâm tư và hoàn cảnh riêng biệt; cùng chung tâm nguyện Bồ-đề, vì cứu cánh của tự thân trong chuỗi sanh tử lưu chuyển vô thủy vô chung, vì sự tăng ích và an lạc của nhiều người, của mọi loài chúng sanh; ước nguyện Chư Tôn vận tâm bình đẳng, rải tâm từ đến bốn chúng đệ tử, để cho tất cả hãy quên đi cái đúng và cái sai của ta và người, để cho Chánh pháp bừng sáng trong tâm, soi sáng con đường hành đạo, không thoái chuyển tâm nguyện Bồ-đề trong bản nguyện phụng sự dân tộc và nhân loại.

Kính đánh lễ hiện tiền chư Đại Đức Tăng-già.

Khế thủ vọng bái Tì-kheo Thích Tuệ Sỹ

**Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất
Viện Tăng Thống**

Diễn văn chào mừng

NGÀY VỀ NGUỒN

Nam-mô Thập phương Thường trú Tam bảo
tác đại chứng minh

Kính bạch Chư Tôn Trưởng Lão,
Chư Hòa Thượng, Thượng Tọa, Đại Đức Tăng-già,

Thật là một nhân duyên lớn để có ngày hôm nay, nhân duyên lớn để cảm nghiệm uy đức chúng Tăng hòa hiệp; chúng Tăng trong và ngoài nước, từ các châu lục, cùng vân tập về trong ngày hội này, ngày hội về nguồn với tất cả ý nghĩa sâu xa của từ ngữ. Về nguồn, để hòa mình trong dòng suối truyền thống bao dung nhân ái. Về nguồn, để thấp sáng ngọn đèn Chánh pháp, thấp sáng tâm tư của chúng đệ tử Phật bước đi không lạc lối, để không bị mê hoặc bởi hư danh và lợi dưỡng, những căn bã dư thừa dư thừa mà quyền lực thế gian ban cho; để không mất tín tâm bất hoại nơi Thánh đạo xuất thế mà sẵn sàng khuất thân nô dịch cho bạo lực thế gian.

Về nguồn, để chúng đệ tử Phật cùng hỗ tương sách tấn, cùng hòa hiệp trong bản thể thanh tịnh của Tăng-già, vì sự tăng ích và an lạc của tự thân và của nhiều người, của chư thiên và nhân loại.

Mỗi dân tộc có những ngày hội truyền thống đặc biệt cho những biến cố lịch sử vui hoặc buồn, trong vinh quang hoặc khổ nhục. Chúng đệ tử xuất gia của Đức Thế tôn, những người đã dứt khoát với những buồn vui thế tục, chỉ tinh tâm cho một niềm vui duy nhất; niềm vui của hỷ lạc phát sinh từ Chúng Tăng thanh tịnh hòa hiệp, để là nơi quy hướng và sở y cho một thế giới bất an bị bao phủ trong hận thù, nghi kỵ.

Cũng có những thời đại, khi mà những biến cố lịch sử đảo điên của một dân tộc đã lôi cuốn chúng đệ tử Phật cùng chung nghiệp hữu lậu theo dòng xoáy bực lưu, cùng chìm nổi trong thăng trầm, vinh nhục; cũng có khi mà các Thiên sư, những quân vương và Phật tử anh hùng, đã viết nên những trang sử thắm đượm truyền thống bao dung và nhân ái, nhưng cũng có lúc chúng đệ tử Phật lại chỉ có thể viết nổi những trang sử tối tăm của dân tộc và đạo pháp. Và một phần khác bị ngập sâu trong dòng thác hận thù, nghi kỵ đã chia rẽ dân tộc khó tìm thấy con đường hóa giải,

chúng đệ tử Phật tuy đã không quên giáo huấn của Thế Tôn, rằng “những kẻ ấy không biết rằng nơi đây chúng ta sẽ hủy diệt nên phí công tranh luận hơn thua,” rằng “an lạc thay, chúng ta sống không thù hận giữa những người thù hận”, tuy vẫn không quên, nhưng giải thích theo hướng khả dĩ biện minh cho thực tế được xem như không thể hóa giải giữa những đệ tử Phật.

Cho nên, ngày hội hôm nay, bốn chúng đệ tử mà tín tâm chưa thoái hóa nơi Tăng-già, đệ tử của Thế Tôn, những vị chánh hành, trực hành và nhu nhuyễn hành; bằng uy đức từ bản thể thanh tịnh và hòa hiệp của Tăng-già, xứng đáng là phước điền cho thế gian, là sở y an toàn để thế gian quy ngưỡng, tránh xa những hiểm nguy đe dọa bởi tham tàn và thù hận. Bởi, từ ngữ Tăng-già được dùng để nói về đệ tử của Thế Tôn hàm nghĩa “kết chặt lại những gì có nguy cơ tan rã bởi dị kiến, dị giới.

Một xã hội mà không có nơi nào để cho tín tâm an trụ, xã hội ấy dễ dàng rơi vào tà kiến điên đảo. Trong một xã hội mà phẩm giá con người không được tôn trọng; trong một xã hội mà quyền lực được dựng lên không còn mục đích hòa giải những mâu thuẫn tranh chấp giữa các thành viên, từ thù loài người khởi đầu lịch sử đấu tranh vì lợi dưỡng, vì quyền lực. Mỗi con người chỉ là một cọng cỏ yếu ớt gập mình trước những thế lực tham tàn hung bạo. Không còn nơi nương tựa vững chắc, ngoài những bóng ma chấp chôn để bám víu. Một thời, con người được tu dưỡng chánh tín để tự mình là hòn đảo an toàn cho chính mình; một thời giáo nghĩa dẫn vào thế tánh của trí kim cương bất hoại; nay giáo nghĩa ấy được giải thích theo định hướng thời đại; thí, giới, nhẫn, cho một xã hội thu nhập bình đẳng, cho một xã hội an toàn đạo đức, và bao dung; các ba-mật ấy, từ Bồ-đề nguyện, Bồ-đề hành, của những con người đơn giản biết chia nửa bát cơm, nhường nửa manh áo cho người cùng khổ; các ba-la-mật ấy trong một thời đại, trong một xã hội mất hướng, đã trở thành những băng hiệu rao hàng. Đức Phật đã từng trả lời Tôn giả Ca-diếp về tương lai của Chánh pháp, rằng khi vàng giả xuất hiện trên thị trường thì vàng thật biến mất. Con thuyền ngoài khơi không bị nhận chìm bởi sóng gió, bởi giông bão, mà bị nhận chìm bởi chính trọng tải của khối hàng hóa chất đầy trong nó. Cũng vậy, Con thuyền Chánh pháp bị nhận chìm không phải do giáo lý lỗi thời, mà do bởi chúng đệ tử Phật chất đầy trong đó bằng hư danh, lợi dưỡng; bằng những giá trị cận bã của thế gian, pha trộn chánh lý giải thoát và giác ngộ với tin tức, tà giải nông cạn của thế gian, lấy đó làm chuẩn mực để biện minh cho lập trường kiên định không khủng bao dung hòa hiệp với huynh đệ đồng tu.

Ngay từ khởi thủy của xã hội loài người, như Đức Phật đã chỉ rõ, con người đã phải đấu tranh với thiên nhiên để chiếm hữu và tồn tại; đấu tranh với hoàn cảnh, với xã hội, để chiếm hữu, để thống trị, để tồn tại. Lịch sử của mỗi dân tộc, từ những bộ lạc bán khai, cho đến những quốc gia phú cường không hề từ chối tham vọng thống trị và nô dịch các dân tộc nhỏ bé, nhược tiểu. “Ba cõi không yên, như ngôi nhà lửa”; đây không phải chỉ là thí dụ ví von, mà mô tả thực trạng thế giới, và rõ nhất là những xung đột quốc tế, tranh chấp quyền lực thống trị thế giới, đang là hiểm họa diệt vong của thế giới loài người. Nhiều biện pháp hòa bình được đề xuất, từ các nhà triết học, các nhà tôn giáo, nhưng chính các đề xuất này cũng trở thành đầu mối xung đột, góp phần vào toàn cảnh xung đột càng khốc liệt hơn. Một vài nơi trong kinh điển Phật giáo đã đánh dấu lịch sử tiến hóa và thoái hóa của xã hội loài người qua các chu kỳ tiêu tam tai với các tai họa chiến tranh, ôn dịch và cơ cần hay nạn đói. Mỗi dân tộc trong một quốc gia cá biệt, trong lịch sử tiến hóa của dân tộc và đất nước mình cũng trải qua từng chu kỳ tiêu tam tai cá biệt. Điều này có thể được chứng minh bằng lịch sử phát triển xã hội của mỗi đất nước. Cho đến khi,

chu kỳ tiêu tam tiến lên thành hiện tượng phổ biến toàn cầu, nhân loại đang đứng trước một khúc quanh nghiêm trọng: hoặc sẽ tiến đến hòa bình và tiến bộ, hoặc sẽ bị hủy diệt. Nguyên nhân và hậu quả của nó không phải là những biến cố ngẫu nhiên. Con người sinh ra từ ái dục, được nuôi dưỡng bằng ái dục, nó phải tranh đấu để chiếm hữu và tồn tại; trong đấu tranh, dù với thiên nhiên hay với xã hội loài người, bạo lực luôn luôn được viện đến, và con người cần tập hợp thành khối lớn để phát huy bạo lực. Nếu không gây được mâu thuẫn quyền lợi giữa các cộng đồng, giữa các quốc gia, không thể tồn tại những xung đột gay gắt dẫn đến hận thù; và hận thù là chất liệu nuôi dưỡng chiến tranh. Chiến tranh tất yếu dẫn đến hủy diệt. Tham ái sinh thành và nuôi lớn thế gian; chiến tranh hủy diệt thế gian. Vô minh che mờ tri kiến chân thật, và rồi con người chỉ biết giết nhau để tồn tại, nhưng không nhận thức được tồn tại cho mục đích gì, sống và chết có ý nghĩa gì trong quan hệ nhân quả. Mọi giải thích từ các tư duy triết học và tôn giáo càng làm cho bức màn vô minh, giáo điều và cố chấp, càng dày thêm, và các giải thích ấy lại là nguyên nhân cho những xung đột dẫn đến chiến tranh. Đây là sự thực lịch sử không thể chối cãi.

Nếu con người thấy biết rõ bằng chính con mắt nội tâm trực giác của chính mình, bằng kinh nghiệm chứng ngộ ta là ai trong thế giới này; quy luật nhân quả nào đã dẫn ta đến đây, nơi mà mọi sáng tạo, mọi thành tựu đều dẫn đến hủy diệt. Khi các nhà khoa học hàng đầu của thế kỷ 20 đã phát minh những quy luật vật lý để có thể mang lại cho con người những tiện nghi vật chất khả dĩ làm vơi bớt những khổ nhọc của thân xác; nhưng khi mà thành tựu khoa học đã đạt đến đỉnh cao, các nhà khoa học đã tụ hội về đất nước được xem là đang tiến tới đỉnh cao của thành tựu khoa học, và tại đây, họ đã lên tiếng: “Các nhà khoa học chúng ta đã phạm tội ác với nhân loại.” Những thành tựu khoa học phi thiện phi bất thiện, nhưng chính từ tâm tham lam, thù hận, si mê, con người đã sử dụng nó như là công cụ để gieo rắc cái ác. Cái ác ấy ngày càng tăng trưởng chưa có dấu hiệu tạm ngưng.

Trong cái ác đang diễn ra có nguy cơ đe dọa hủy diệt thế giới; trong cái cực ác hiểm thấy, hay chưa từng thấy trong lịch sử loài người, thế giới khắp năm châu cũng đang cảm nghiệm những tâm lòng nhân ái, đồng cảm với những khổ đau gây ra từ chiến tranh tàn bạo. Từ hạt giống bao dung nhân ái vừa được gieo ấy, nếu được trường dưỡng, nó sẽ hứa hẹn một tương lai thanh bình, an lạc cho một thế giới đại đồng huynh đệ.

Cũng thế, trong cơn đại dịch, một dân tộc đang quần quai dưới cái ác cực kỳ, của một lớp người băng vào quyền lực cấu kết phi nghĩa đã bòn rút tận xương tủy của hàng quần chúng thấp hèn; trong cái ác tàn bạo bất nhân ấy, dân tộc này trong tối tăm đã thấy ngời sáng của tinh tự bao dung nhân ái, chia sẻ nhau từng bó rau, từng bát gạo. Truyền thống bao dung nhân ái một thời đã đoàn kết toàn khối dân tộc để tồn tại qua những trận chiến hung tàn từ tham vọng quyền lực của nước lớn. Quả thực, dân tộc này, trong bối cảnh lịch sử cá biệt, đã kinh qua một chu kỳ tiêu tam tiến, chu kỳ của thảm họa cơ bản hay nạn đói, chiến tranh và ôn dịch. Qua đó, cái ác hành và thiện tâm đang là đối lưu của hai dòng thác bực lưu. Tương lai dân tộc tươi sáng hay tối tăm sẽ được quyết định trong trận chiến thiện ác tương tranh này.

Trong bối cảnh lịch sử đó, Phật giáo Việt nam sẽ thấp sáng ngọn đèn Chánh pháp để đồng với dân tộc trong lịch sử thăng trầm, vinh nhục; hay chỉ là những cửa hàng rao bán tà tín, tà giáo, cầu khẩn ma quỷ; không chỉ là hiện tượng xã hội phổ

biến làm lũng đoạn kinh tế, mà còn ru ngủ, sói mòn sức sống, tự lực vươn lên, của những thế hệ đang lớn.

Chúng đệ tử tại gia được giáo giới thực hành bốn nhiếp sự, để xây dựng cộng đồng hòa hiệp cho một xã hội bình đẳng, cùng nâng cao phẩm giá con người. Chúng đệ tử xuất gia sống chung hòa hiệp bằng sáu pháp khả hỷ, hòa kính, làm sở y an toàn cho một thế giới đầy đầy biến động hiểm nguy, thường trực bị nuốt chửng bởi quy luật vô thường hủy diệt. Nhưng khi mà chúng đệ tử Phật không còn biết đến giá trị của những giáo nghĩa ấy, đắm mình trong những giá trị thế tục, tư duy bằng dị kiến, dị giới của thế tục, dẫn đến những mâu thuẫn, tranh chấp; đây là lúc con thuyền Chánh pháp tự đánh chìm ngoài biển khơi bởi trọng tải của chính nó. Sự thực lịch sử đã chứng minh điều đó. Thực trạng của Phật giáo Việt nam hiện tại đang góp phần không nhỏ cho những xáo trộn xã hội, đang gieo rắc những tà tín, tà giải, quảng bá lan tràn những thực hành mê tín dị đoan, tin tưởng năng lực phò hộ của cô hồn, của ma quỷ, hơn là tin tưởng vào nghiệp quả.

Sau một thời gian dài, mâu thuẫn, tranh chấp, đã xuất hiện trong các cộng đồng đệ tử Phật, dẫn đến tình trạng phân hóa, chia rẽ trầm trọng đến mức hầu như không có cơ hội hóa giải, dù dẫn chứng một cách trung thực giáo nghĩa từ Pháp và Luật thiện thuyết; các nguyên tắc diệt tránh mà Đức Thế Tôn đã thi thiết, như thảo phú địa, ức niệm ti-ni, cho đến đạo lý sư tư tương thừa, chùng tánh bất đoạn, tất cả chỉ được đánh giá là lời hay ý đẹp trong kinh điển, được lưu trữ trong các thư viện, tàng kinh các.

Vậy nên, kính bạch Chư Tôn Trưởng Lão, ngày hội hôm nay, ngày hội về nguồn, trong ý nghĩa thiết thực của từ ngữ, Chư Tôn Trưởng Lão cùng tâm ý tương thông, làm sáng tỏ ý nghĩa cứu cánh của Pháp và Luật thiện thuyết, chỉ rõ giá trị hiện thực của giáo nghĩa được hành trì, để cho uy đức từ bản thể thanh tịnh và hòa hòa hiệp của Tăng-già được nêu cao như là dấu hiệu chỉ đường cho một thế giới an lạc không hận thù, không áp bức.

Chư Tôn đức, từ trong nước và hải ngoại, cùng vân tập hội diện trong ngày hội hôm nay, mỗi vị có sở hành riêng biệt, tâm tư và hoàn cảnh riêng biệt; cùng chung tâm nguyện Bồ-đề, vì cứu cánh của tự thân trong chuỗi sanh tử lưu chuyển vô thủy vô chung, vì sự tăng ích và an lạc của nhiều người, của mọi loài chúng sanh; ước nguyện Chư Tôn vận tâm bình đẳng, rải tâm từ đến bốn chúng đệ tử, để cho tất cả hãy quên đi cái đúng và cái sai của ta và người, để cho Chánh pháp bừng sáng trong tâm, soi sáng con đường hành đạo, không thoái chuyển tâm nguyện Bồ-đề trong bản nguyện phụng sự dân tộc và nhân loại.

Kính đánh lễ hiện tiền chư Đại Đức Tăng-già.

Khê thủ vọng bái

Ti-kheo Thích Tuệ Sỹ

8. THÁI ĐỘ CỦA HÒA THƯỢNG THÍCH TUỆ SỸ ĐỐI VỚI TỔ CHỨC PHẬT GIÁO QUỐC DOANH (GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM)

Vấn đề Giáo Hội Phật Giáo nằm trong Mặt Trận Tổ Quốc, tôi không chấp nhận. Còn vấn đề liên hiệp giữa hai giáo hội (Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất và Phật Giáo quốc doanh), tôi nói lập trường của chúng tôi là không có vấn đề liên hiệp. Phật Giáo quốc doanh (Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam) là thành viên của Mặt Trận Tổ Quốc Việt Nam, một tổ chức chính trị đặt dưới sự lãnh đạo của đảng cộng sản. Đó là một tổ chức chính trị. Chúng tôi không làm chính trị, không liên hiệp với bất cứ tổ chức chính trị nào.

Rồi người ta có nói rằng trong qui chế, trong hiến pháp mình thì đảng cộng sản lãnh đạo tất cả. Tôi nói tôi biết điểm đó. Tôi còn biết Lenin đã nói “đảng phải thông qua tôn giáo để tập hợp quần chúng,” có nghĩa là tôn giáo là một công cụ chính trị của đảng. Vì đảng không đủ khả năng tập hợp, phải mượn tay tôn giáo tập hợp giùm. Mà tôi không bao giờ để Phật Giáo làm công cụ cho bất cứ đảng phái chính trị nào.

Như Liên Xô, một đảng phái chính trị, 70 năm thì sụp. Cứ cho là đảng cộng sản Việt Nam tồn tại 1000 năm nữa đi, tôi cũng không bao giờ đem 2500 năm lịch sử truyền thừa của Phật Giáo ra làm công cụ cho bất cứ đảng phái nào. Tôi còn nói: nếu lời nói này của tôi là tự đào hố chôn mình, tôi vẫn sẵn sàng tự chôn mình, chứ không chấp nhận chuyện đó.

Còn nếu nói luật pháp, đúng, tôi tôn trọng luật pháp. Nhưng luật pháp mà xâm phạm lý tưởng của tôi, tôi không chấp nhận cái luật pháp đó, chứ đừng dùng chữ luật pháp với tôi.

Đúng là ở đất nước nào thì phải tôn trọng luật pháp đó. Nhưng nếu tự mình đặt ra luật pháp, dùng luật pháp đó xâm phạm giá trị, xâm phạm lý tưởng của người khác thì tôi không chấp nhận luật pháp đó, tôi sẵn sàng chịu chết.

Tôi đã từng đứng trước bản án tử hình rồi, tôi không sợ, tôi chấp nhận nó. Đây không phải tôi thách thức, mà là vấn đề lý tưởng của mình.

NAM MÔ ĐẠI CƯƠNG TINH TÂN DŨNG MÃNH PHẬT

Trích bài “Định hướng tương lai với thế hệ Tăng sỹ trẻ” của Thầy Thích Tuệ Sỹ, nói với Tăng Sinh Thừa Thiên Huế.

https://www.facebook.com/DUYENGIACNGO/photos/a.887932021410629/848810388656126/?type=3&eid=ARBnvOp1WGWmsmUJv1EpyLA_ms4b1_keZ_k7SMbcEFF3ydyjOND-HiQ2FlrQe38g0jUbuS6dbpDOelNAv&_tn_ =EHH-R

9. Ban hành Quy chế tạm thời về Hội đồng giáo phẩm Trung ương

Ngày **28/12/2022**, tại Tổ đình Phật Ân, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai, Hội đồng Giáo phẩm Trung ương (HĐGPTW) ban hành Quy chế tạm thời về HĐGPTW tên là Quy chế Lược yếu gồm 04 chương, 06 điều và một chương kết, làm văn bản Pháp y cho mọi sinh hoạt của Giáo hội và thiết lập hai Pháp tòa là Pháp tòa Hoàng giáo và Pháp tòa Hoàng giới tạm thời đảm nhiệm công việc của Viện Hóa đạo cho đến khi hội đủ

thuận duyên triệu tập Đại hội bất thường để công cử nhân sự cho Viện Tăng thống và Viện Hóa đạo.

**Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất
Viện Tăng Thống**

HỘI ĐỒNG GIÁO PHẨM TRUNG ƯƠNG

- Khâm thừa Quyết Định số 14/QĐ/TT/VTT, ban hành bởi Đức Đệ Ngũ Tăng Thống, ấn ký ngày 24 tháng 5 năm 2019, v/v Ủy thác quyền Điều hành Viện Tăng Thống;
- Y cứ lễ suy tôn Hội đồng Giáo Phẩm Trung Ương và suy cử Chánh thư ký, kiêm xử lý thường vụ Viện Tăng thống, được cử hành tại Tổ đình Phật Ân, ngày 22 tháng 8, năm 2022;
- Tham chiếu biên bản Tăng nghị, thảo luận Quy Chế Lược Yếu Hội đồng Giáo phẩm Trung ương & Văn phòng Viện Tăng Thống, vân tập tại Tổ đình Phật Ân, ngày 28/12/2022, nay

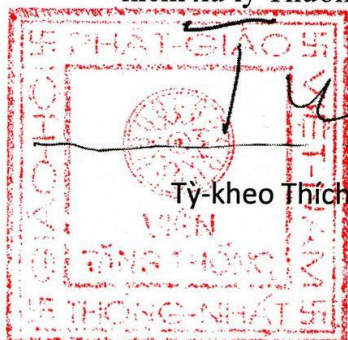
QUYẾT ĐỊNH

1. Chuẩn bản Quy Chế Lược Yếu Hội đồng Giáo phẩm Trung ương & Văn phòng Viện Tăng Thống làm văn bản Pháp quy cho cơ cấu tổ chức của HĐGPTƯ và Văn phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN giám sát và điều hành mọi sinh hoạt Pháp sự và Tăng sự của Giáo Hội.
2. Bản Quy chế Lược yếu Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN, gồm 4 chương, 6 điều và một chương Kết
3. Bản Quy chế Lược yếu Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN có hiệu lực áp dụng kể từ ngày ấn ký và ban hành, cho đến khi hội đủ thuận duyên Đại hội bất thường được triệu tập, và hệ thống tổ chức của Trung Ương Giáo Hội, gồm hai Viện: Viện Tăng Thống và Viện Hóa Đạo, được kiện toàn viên mãn.

Tổ Đình Phật Ân, Phật lịch 2566, ngày 7 tháng Chạp,
năm Nhâm dần (TL. 29-12-2022)

Thừa Ủy Nhiệm

Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Chánh Thư ký,
kiêm xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống

Tỳ-kheo Thích Tuệ Sỹ

10. Quyết định thỉnh cử nhân sự cho Văn phòng Viện Tăng thống và hai Pháp tòa

Ngày 29/12/2022, HT.Thích Tuệ Sỹ thay mặt Hội đồng Giáo phẩm Trung ương ban hành Quyết định số 03/VTT/HĐGPTW/CTK/QĐ thỉnh cử nhân sự cho Văn phòng Viện Tăng thống và hai Pháp tòa:

1. Thủ tòa Hoàng giáo: HT.Thích Phước An
2. Thủ tòa Hoàng giới: HT.Thích Đức Thắng
3. Nhiếp sự trưởng Tăng sự: HT.Thích Minh Nghĩa
4. Nhiếp sự trưởng Thanh niên: HT.Thích Minh Tâm
5. Nhiếp sự trưởng Từ thiện: HT.Thích Thiện Minh
6. Nhiếp sự trưởng Từ thiện: HT.Thích Hạnh Nguyên
7. Nhiếp sự trưởng Hoàng pháp: Thượng tọa Thích Nguyên Hiền
8. Nhiếp sự trưởng Tại gia Học giới: Thượng tọa Thích Nhuận Châu

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Viện Tăng Thống

Phật lịch 2566

Số: 03/VTT/HĐGPTW/CTK/QĐ

HỘI ĐỒNG GIÁO PHẨM TRUNG ƯƠNG

- Chiếu Quy Chế Lược Yếu Hội đồng Giáo phẩm Trung ương & Văn phòng Viện Tăng Thống;
- Chiếu biên bản Tăng nghị, quyết định thỉnh cử nhân sự, vân tập tại Tổ đình Phật Ân, ngày 28/12/2022, nay

QUYẾT ĐỊNH THỈNH CỬ

Điều 1:

1. Hòa Thượng Thích Phước An,	Thủ Tòa Hoàng Giáo.
2. Hòa Thượng Thích Đức Thắng,	Thủ Tòa Hoàng Giới.
3. Hòa Thượng Thích Minh Nghĩa,	Nhiếp sự trưởng Tăng sự
4. Hòa Thượng Thích Minh Tâm,	Nhiếp sự trưởng Thanh niên.
5. Hòa Thượng Thích Thiện Minh,	Nhiếp sự trưởng Từ thiện.
6. Hòa thượng Thích Hạnh Nguyên,	Nhiếp sự phó Từ thiện.
7. Thượng Tọa Thích Nguyên Hiền,	Nhiếp sự trưởng Hoàng Pháp.
8. Thượng tọa Thích Nhuận Châu,	Nhiếp sự trưởng Tại gia học giới.

Điều 2: Các Nhiếp sự vụ, các sự vụ, các Phòng, Ban, chiếu Quyết Định thi hành nhiệm vụ

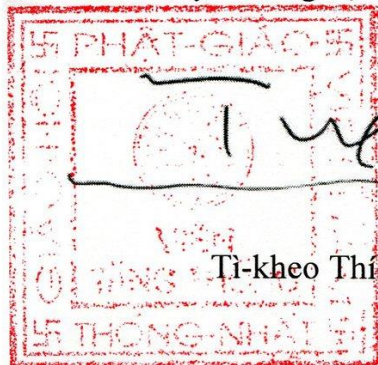
Tổ đình Phật Ân, Phật lịch 2566 – 29 tháng 12 năm 2022

Thừa ủy nhiệm

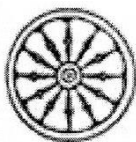
Hội đồng Giáo phẩm Trung ương,

Chánh Thư ký,

kiêm Xử lý thường vụ Viện Tăng Thống

Ti-kheo Thích Tuệ Sỹ

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất

Viện Tăng Thống

Văn Phòng Chánh Thư Ký

Thông Cáo Báo Chí

Ngày mùng 6 tháng Chạp năm Nhâm Dần, Phật Lịch 2566 (TL. 28-12-2022), Chư Tôn Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương đã vân tập về Tổ Đình Phật Ân tổ chức Tăng nghị, thảo luận một số vấn đề Pháp sự, Tăng sự cần thiết trong hiện tại dưới sự chủ tọa của HT Thích Tuệ Sỹ, thư ký HT Thích Đức Thắng.

Tăng nghị bắt đầu lúc 18 giờ,

Mở đầu Hòa thượng Chánh Thư ký, Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống, chủ tọa trình rõ lý do:

Ngày 21/08/2022, lễ suy tôn Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương (HĐGPTW) và suy cử Chánh Thư Ký kiêm Xử lý thường vụ Viện Tăng Thống được cử hành tại chùa Phật Ân. Đây là buổi họp đầu tiên của HĐGPTW để thiết lập quy chế Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống đồng thời thỉnh cử nhân sự để điều hành mọi Phật sự của Giáo Hội.

Trên nguyên tắc tất cả mọi sinh hoạt của Giáo hội phải y chỉ Hiến Chương GHPGVNTN bản tu chính năm 1973; thế nhưng do ảnh hưởng trực tiếp và gián tiếp bởi Quyết Định số 12/TT/VTT/QĐ, ban hành bởi Đức Đệ Ngũ Tăng Thống, v/v "Giải tán mọi nhân sự và chức vụ trong Ban Chỉ đạo Viện Hóa Đạo nhiệm kỳ 2018-2020 ...". Thế nhưng, Giáo Hội không thể được thiết lập trên một thực thể trống không. Do đó, để hướng đến tái lập và kiện toàn cơ cấu sinh hoạt của Giáo Hội, Hòa Thượng Tuệ Sỹ đã tham vấn, tham nghị cùng với chư tôn đức nguyên thành viên Ban Chỉ đạo Viện Hóa Đạo được suy cử từ Đại hội Nguyên Thiều 2003, y chỉ trên đó như là sở y như pháp, tiến hành vận động suy cử Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, thể hiện bản thể thanh tịnh và hòa hiệp của Tăng-già.

Trong hoàn cảnh hiện tại, không thể áp dụng một cách viên mãn các điều khoản được quy định bởi Hiến Chương Giáo Hội Phật Việt Nam Thống Nhất, Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương thừa tiếp sứ mệnh hoằng pháp lợi sinh của Lịch đại Tổ Sư.

Để phụng hành ý chỉ này, Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, vào ngày 6 tháng Chạp, PL. 2566, đã cùng hòa hiệp vân tập tại Tổ đình Phật Ân, y cứ trên tinh thần và nguyên tắc chỉ đạo của Hiến Chương GHPGVNTN, đồng thanh nghị luận và nghị quyết lập Quy Chế tạm thời về Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương và Văn phòng

Viện Tăng Thống, với tên gọi là Quy chế Lược Yếu, gồm có 04 chương, 06 điều và một chương kết, làm văn bản Pháp quy cho mọi sinh hoạt của Giáo Hội, hướng dẫn bốn chúng đệ tử học đạo và hành đạo giữa các cộng đồng thể tục mà không đi lạc ngoài Pháp và Luật được thiện thuyết bởi Thế Tôn, được lưu truyền trong Tam Tạng Thánh Giáo, được phiên dịch và giảng giải bởi các Thánh đệ tử trong nhiều phương vực, ngôn ngữ khác nhau.

Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương là Pháp tòa lãnh đạo tối cao của GHPGVNTN hiện tại, cho đến khi hội đủ thuận duyên Đại hội bất thường được triệu tập và cơ cấu tổ chức Hội Đồng Lương Viện được kiện toàn.

Trong điều kiện hiện tại, Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương chưa hội đủ nhân duyên để suy tôn Đức Tăng Thống và Phó Tăng Thống.

Phụng hành Di Giáo của Đức Thích Tôn trước khi nhập Niết-bàn, y cứ Pháp và Luật được thiện thuyết, Tăng-già hòa hiệp, thanh tịnh đồng suy cử một vị Trưởng lão trong HĐGPTW đăng lâm pháp tịch **Tăng trưởng**, thể hiện bản thể Tăng-già hòa hiệp, thanh tịnh là sở y cho bốn chúng đệ tử học Đạo và hành Đạo.

Hội đồng Giáo phẩm Trung Ương thiết lập hai pháp tòa:

- **Pháp Tòa Hoằng Giáo**, đứng đầu bởi một vị Thủ tòa, phụ tá bởi một vị Phó Thủ tòa, được điều hành bởi một Điện tòa, được suy cử từ chư Trưởng lão trong hàng Giáo phẩm Trung Ương, giáo giới bốn chúng đệ tử y nguyên lý kệ lý và kệ cơ tự thân tu tập Thánh Đạo, hoằng dương Chánh Pháp, vì sự tăng ích và an lạc của mọi loài chúng sanh.
- **Pháp Tòa Hoằng Giới**, đứng đầu bởi một vị Thủ tòa, phụ tá bởi một vị Phó Thủ tòa, được điều hành bởi một Điện tòa, được suy cử từ chư Trưởng lão trong hàng Giáo Phẩm Trung Ương, y cứ Giới Kinh Ba-la-đề-mộc-xoa và các pháp Yết-ma, duy trì bản thể thanh tịnh hòa hiệp của Tăng-già, giám sát Tăng sự như pháp: pháp thức quy y, thọ giới, trì giới, sám hối, trị phạt.

Văn phòng Viện Tăng Thống chấp hành ý chỉ của Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, được điều hành bởi một vị Chánh Thư Ký, được suy cử từ chư Trưởng lão trong hàng Giáo phẩm Trung Ương.

Trong khi chờ đợi Đại hội bất thường để kiện toàn nhân sự Viện Hóa Đạo, Văn Phòng Viện Tăng Thống có nhiệm vụ điều hành mọi hoạt động của Giáo Hội. Thành phần Văn Phòng Viện Tăng Thống hiện hành gồm các Nhiếp sự vụ, các Phòng/Ban, điều hành bởi Nhiếp sự trưởng, Trưởng phòng và Trưởng ban:

Nhiếp Sự Vụ Hoằng Pháp:

- Tổ chức các giảng tòa thuyết pháp, các khóa học giáo lý và hành trì cho chúng đệ tử tại gia;
- Tổ chức các khóa hội thảo Phật pháp; các khóa bồi dưỡng giảng sư;
- Tổ chức các ban nghiên cứu, phiên dịch, trước tác, xuất bản & phát hành sách báo phổ biến Phật pháp.

Nhiếp Sự Vụ Tăng sự:

- Tổ chức các giới đàn truyền giới cho các chúng xuất gia;
- Tổ chức các khóa học giới cho các chúng xuất gia;
- Cung thỉnh Chư tôn giáo phẩm, thành lập Hội đồng Lâm thời Diệt tránh, tùy trường hợp kính trọng, y chỉ 7 pháp Diệt tránh, thi hành các pháp thức trị phạt.

Nhiếp Sự Vụ Thanh niên:

- Giáo giới, bồi dưỡng trình độ Phật pháp cho các Huynh trưởng và Đoàn sinh Gia Đình Phật Tử Việt Nam (GDPTVN);
- Nhiếp Sự trưởng đệ trình Chánh Thư ký Viện Tăng Thống phê chuẩn các Văn kiện Pháp quy, Quyết định Nhân sự, Quyết định tấn phong cấp Dũng của GDPTVN qua đệ trình của Hội đồng Huynh trưởng Cấp Dũng;
- Nhiếp Sự trưởng trực tiếp chỉ đạo đường hướng tu học, hành hoạt của GDPTVN theo đúng mục đích tôn chỉ được ấn định trong các văn kiện Pháp quy đã được phê chuẩn.

Nhiếp Sự Vụ Tại Gia Học Giới:

- Nhiếp trì và hộ niệm các tự viện tổ chức các lễ truyền thọ tam quy ngũ giới, bát quan trai giới cho các chúng tại gia;
- Tổ chức truyền thọ tại gia Bồ tát giới cho các chúng tại gia;
- Tổ chức các khóa học giới cho các chúng tại gia.

Nhiếp Sự Vụ Từ Thiện (Phước Nghiệp sự):

- Tổ chức cứu tế cấp thời;
- Tổ chức cứu tế cô nhi, dưỡng lão.

Phòng Hành Sự: có nhiệm vụ chấp hành giáo sắc, ý chỉ của HĐGPTW và Chánh Thư Ký Viện Tăng Thống, điều hành các sự vụ Văn phòng Viện Tăng Thống.

Ban Báo chí: kết tập các nguồn thông tin trong và ngoài Phật giáo, liên hệ đến các hoạt động Pháp sự, Tăng sự của Giáo Hội, trình bạch lên HĐGPTW và Chánh Thư Ký Viện Tăng Thống; phổ biến thông cáo báo chí của Văn phòng Viện Tăng Thống đến các mạng lưới truyền thông chính thống.

Các vụ trưởng: Tùy theo Pháp sự, Tăng sự cần thiết, Nhiếp Sự trưởng các Nhiếp Sự Vụ, Trưởng Phòng Hành Sự, Trưởng Ban Báo Chí đệ trình Chánh Thư ký Viện Tăng Thống chuẩn y, bổ nhiệm các Vụ trưởng phụ trách điều hành các vụ.

Các Tổ chức độc lập ngoài Viện Tăng Thống và Viện Hóa Đạo được thành lập trong thời gian Trung Ương Giáo Hội bị phân rã và sau ngày Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương hiện hành được suy cử, theo thỉnh nguyện các Tổ chức này, và được Chánh Thư ký Viện Tăng Thống đệ trình HĐGPTW phê duyệt, chuẩn thuận là tổ chức như pháp, tư trợ, tán trợ, hộ trì các hoạt động Pháp sự và Tăng sự trong sự nghiệp hoằng pháp lợi sanh, kế thừa bản hoài truyền giáo, truyền luật của Lịch đại Tổ Sư.

Sau khi chư tôn Giáo Phẩm thảo luận chi tiết các điều khoản, đồng chấp thuận làm văn bản Pháp quy cho mọi sinh hoạt của Giáo Hội.

Bản Quy chế Lược Yếu Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN có hiệu lực áp dụng kể từ ngày ấn ký và ban hành, cho đến khi hội đủ thuận duyên Đại hội bất thường được triệu tập, và hệ thống tổ chức của Trung Ương Giáo Hội, gồm hai Viện: Viện Tăng Thống và Viện Hóa Đạo, được kiện toàn viên mãn.

Tiếp theo chủ tọa đề nghị chư tôn Giáo phẩm thỉnh cử các nhân sự được quy định bởi bản Quy Chế Yếu Lược.

Sau khi thảo luận Chư tôn Giáo Phẩm đã thỉnh cử các vị Trưởng Lão sau đây lãnh đạo và điều hành Pháp sự và Tăng sự như đã được ấn định bởi bản Quy Chế Yếu Lược.

1. Hòa Thượng Thích Phước An,	Thủ Tòa Hoằng Giáo.
2. Hòa Thượng Thích Đức Thắng,	Thủ Tòa Hoằng Giới.
3. Hòa Thượng Thích Minh Nghĩa,	Nhiếp sự trưởng Tăng sự
4. Hòa Thượng Thích Minh Tâm,	Nhiếp sự trưởng Thanh niên.
5. Hòa Thượng Thích Thiện Minh,	Nhiếp sự trưởng Từ thiện.
6. Hòa thượng Thích Hạnh Nguyên,	Nhiếp sự phó Từ thiện.
7. Thượng Tọa Thích Nguyên Hiền,	Nhiếp sự trưởng Hoằng pháp.
8. Thượng tọa Thích Nhuận Châu,	Nhiếp sự trưởng Tại gia học giới.

Sáng ngày 07 tháng chạp năm Nhâm Dần (TL. 29-12-2022) tại Tổ đình Phật Ân, Hội đồng Giáo Phẩm Trung Ương cùng bốn chúng đệ tử cử hành đại lễ cúng dường Phật Thành Đạo PL.2566, thành tâm tưởng niệm: "Chư tôn đức, Cư sĩ tiền bối thuộc Nam, Bắc tông tại Trung-Nam-Bắc hữu công trong phong trào phục hưng Phật giáo Việt Nam trong hậu bán thế kỷ PL.2500 (1925)", theo truyền thống của GHPGVNTN được thiết lập qua quyết định số 0176-VHĐ/VP/QĐ do Thượng tọa Viện Trưởng Viện Hóa Đạo GHPGVNTN Thích Thiện Hoa ấn ký ngày 16 tháng 12 năm 1969. Tại buổi lễ, tứ chúng cung đón Thông điệp Khánh Chúc Lễ Tiết Đức Thích Tôn Thành Đạo của Hòa thượng Chánh Thư Ký Viện Tăng Thống thừa Ủy nhiệm HĐGPTW ấn ký gửi đến Tăng, Tín đồ trong và ngoài nước.

Hai quyết định: số 02/VTT/ HĐGPTW/CTK/QĐ về việc chuẩn y bản Quy chế Lược Yếu HĐGPTW và Văn Phòng Viện Tăng Thống, số 03/VTT/ HĐGPTW/CTK/QĐ về việc thỉnh cử nhân sự cũng được cung tuyên tại buổi lễ.

Tổ đường Từ Hiếu Phật Lịch 2566

ngày 31-12-2022.

Trưởng Phòng Hành Sự

Thích Nguyên Lý.

Tổ chức:

Trung ương

Giáo hội được chia thành hai bộ phận:

- Viện Tăng thống: trông coi hàng giáo phẩm, có thể coi như ban nội vụ; Viện này có các thành viên là Tăng sĩ. Trước năm 1975, Viện Tăng thống đặt trụ sở ở chùa Ấn Quang.
- Viện Hóa đạo: đảm nhiệm liên hệ với Phật tử, tức ban ngoại vụ. Viện có các thành viên gồm tăng lữ và Cư sĩ. Trước năm

1975, Viện Hóa đạo lấy chùa Việt Nam Quốc tự làm trụ sở hoạt động.

Hội đồng Lương viện giám sát cả hai.

Hội đồng Giáo phẩm Trung ương

Hội đồng Giáo phẩm Trung ương gồm các Hòa thượng, Thượng tọa do Viện Hóa đạo đề cử hoặc Đức Tăng thống duyệt y và thỉnh mời.

Viện Tăng thống

Văn phòng viện Tăng Thống gồm Phó Tăng thống, các Phụ tá Đức Tăng thống, Chánh Thư ký, Phó Thư ký do Đức Tăng thống tuyển trạch trong hàng Hòa thượng và Thượng tọa của HĐGHTW.

Viện Hóa đạo

Viện Hóa đạo có các ban, gọi là tổng vụ

Theo Hiến chương 1964, có 6 Tổng vụ, đứng đầu là các Tổng Ủy viên. Trong các Tổng vụ có các Vụ, đứng đầu là các Vụ Trưởng.

Các Tổng vụ và các Vụ gồm:

Tổng vụ	Vụ
Tổng vụ Tăng sự	Tăng bộ Bắc tông vụ Tăng bộ Nam tông Vụ Ni bộ Bắc tông Vụ (y chỉ Tăng bộ Bắc tông) Ni bộ Nam tông Vụ (y chỉ Tăng bộ Nam tông)

	Phật học Vụ
Tổng vụ Hoằng pháp	Phiên dịch Vụ Trước tác, Báo chí Vụ Truyền bá Vụ Kiểm duyệt Vụ
Tổng vụ Pháp sự	Nghi lễ Vụ Giáo dục Vụ Văn mỹ nghệ Vụ Xã hội Vụ
Tổng vụ Tài chính và Kiến thiết	Bất động sản Quản trị Vụ Động sản Quản trị Vụ Kiến thiết Vụ
Tổng vụ Cư sỹ	Thiện Tín Bắc tông Vụ Thiện Tín Nam tông Vụ Phật tử chuyên nghiệp Đặc trách Vụ
Tổng vụ Thanh niên	<u>Gia đình Phật tử</u> Vụ Sinh viên Phật tử Vụ Học sinh Phật tử Vụ Thanh niên Phật tử Vụ

Theo Hiến chương 1973, có 9 Tổng vụ, đứng đầu các Tổng vụ là các Tổng Vụ Trưởng.

Các Tổng vụ và các Vụ gồm:

Tổng vụ	Vụ
---------	----

Tổng vụ Tăng sự	Tăng bộ Bắc tông vụ Tăng bộ Nam tông Vụ Ni bộ Bắc tông Vụ (y chỉ Tăng bộ Bắc tông) Ni bộ Nam tông Vụ (y chỉ Tăng bộ Nam tông)
Tổng vụ Hoằng pháp	Trú tác, Phiên dịch Vụ Truyền bá Vụ Kiểm duyệt Vụ
Tổng vụ Văn hóa	Văn mỹ nghệ Vụ Lễ nhạc Vụ
Tổng vụ Giáo dục	Phật học Vụ Giáo dục Vụ (giám sát hệ thống <u>trường Bồ đề</u>)
Tổng vụ Xã hội	Từ thiện Vụ Y tế Vụ Huân nghệ Vụ
Tổng vụ Cư sỹ	Phật tử Chuyên nghiệp Vụ Phật tử Sắc tộc Vụ Thiện Tín Vụ
Tổng vụ Thanh niên	<u>Gia đình Phật tử Vụ</u> Sinh viên Phật tử Vụ Học sinh Phật tử Vụ Thanh niên Phật tử Vụ

	Hướng đạo Phật tử Vụ Thanh niên Phật tử Thiện chí Vụ
Tổng vụ Kiến thiết	Thiết kế Vụ Kiến tạo Vụ
Tổng vụ Tài chánh	

Theo Hiến chương 2015, có thêm 2 Tổng vụ là Tổng vụ Nghi lễ và Tổng vụ Truyền thông.

Tổng Vụ Truyền Thông có hai Vụ:

- a) Thông tin Phật giáo Quốc tế Vụ
- b) Liên lạc Quốc tế Vụ

Ban Chỉ đạo và Hội đồng Viện Hóa đạo

Ban Chỉ đạo Viện Hóa đạo gồm có các thành viên

1 Viện Trưởng

2 hoặc 3 Phó Viện Trưởng

Các Tổng Vụ Trưởng

1 Tổng Thư ký

1 Phó Tổng Thư ký

1 Tổng Thủ quỹ

Ban Chỉ đạo Viện Hóa đạo do HĐGPTW đề cử, Đại Hội GHPGVNTN bầu cử và Đức Tăng Thống tấn phong.

Phó Tổng vụ Trưởng và Vụ Trưởng hợp cùng Ban Chỉ đạo VHĐ thành Hội đồng Viện Hóa đạo.

Ngoài thành phần Ban Chỉ đạo VHĐ còn có một Ban Cố Vấn, do HĐGPTW thỉnh mời, gồm từ 1 đến 3 vị Hòa thượng, Thượng tọa.

Xuất bản

Bắt đầu vào thập niên 1960 Viện Hóa đạo có cho xuất bản hàng tháng tờ báo *Từ Quang*. Giáo hội thì có tờ nhật báo *Chánh Đạo* (1964-1969) làm cơ quan ngôn luận bán chính thức. Nguyên thủy đây là tuần báo *Hải triều âm*. Sau tờ *Chánh Đạo* bị đình bản thì có tuần báo *Thiện Mỹ* và nhật báo *Gió Nam*.

Địa phương

Thời Việt Nam Cộng hòa thì 44 tỉnh thành được Giáo hội chia thành tám miền, đặt tên theo các vị cao tăng Việt Nam:

1. Miền Vạn Hạnh: Bắc duyên hải Trung phần từ Quảng Trị đến Quảng Ngãi: Quảng Trị, Thừa Thiên, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Tín, và Quảng Ngãi.
2. Miền Liễu Quán: Nam duyên hải Trung Phần từ Bình Định đến Bình Thuận: Bình Định, Phú Yên, Khánh Hòa, Cam Ranh, Ninh Thuận, và Bình Thuận.
3. Miền Khuông Việt: Cao nguyên Trung phần từ Kontum đến Quảng Đức (nay là 5 tỉnh Tây Nguyên): Kontum, Pleiku, Phú Bổn, Darlac, Tuyên Đức, Quảng Đức và Lâm Đồng.
4. Miền Khánh Hòa: Miền Đông Nam Phần từ Phước Long, Bình Tuy xuống đến Long An: Phước Long, Long Khánh, Bình Tuy, Bình Long, Bình Dương, Biên Hòa, Phước Tuy, Tây Ninh, Hậu Nghĩa, Gia Định và Long An.

5. Miền Huệ Quang: Miền Tây Nam phần Tiền Giang: Kiến Tường, Định Tường, Kiến Hòa, Kiến Phong, Sa Đéc, Vĩnh Long và Vĩnh Bình.
6. Miền Khánh Anh: Miền Tây Nam phần Hậu Giang: Châu Đốc, An Giang, Phong Dinh, Ba Xuyên, Kiên Giang, Chương Thiện, Bạc Liêu và An Xuyên.
7. Miền Quảng Đức: Thủ đô Sài gòn, trực thuộc Viện Hóa Đạo.
8. Miền Vĩnh Nghiêm: Phật tử Miền Bắc di cư và đại diện cho cả Miền Bắc tuy trên thực tế Miền Bắc dưới sự kiểm soát của Việt Nam Dân chủ Cộng hòa không giữ liên lạc với Giáo hội.

Ở cấp tỉnh Giáo hội cũng lập Ban Đại diện, đôi khi xuống đến cấp quận tùy theo nhu cầu.

Thành phần Ban Đại diện cấp tỉnh:

1 Chánh Đại Diện (Tăng sỹ)

2 Phó Đại Diện

1 Đặc Ủy Tăng sự

1 Đặc Ủy Hoằng pháp

1 Đặc Ủy Văn hóa

1 Đặc Ủy Giáo dục

1 Đặc Ủy Cư sỹ

1 Đặc Ủy Xã hội

1 Đặc Ủy Thanh Niên

1 Đặc Ủy Tài chánh

1 Đặc Ủy Kiến thiết

1 Thư ký

1 Phó Thư ký

1 Thủ quỹ

1 Phó Thủ quỹ

Ở hải ngoại thì Giáo hội có 11 chi bộ trực thuộc Viện Hóa Đạo gồm các nước Anh, Ấn Độ, Canada, Cao Miên, Đức, Lào, Mỹ, Nhật, Pháp, Thái Lan, Thụy Sĩ.

04-5-2023

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất
Viện Tăng Thống

Văn Phòng Chánh Thư Ký

THÔNG TƯ
v/v tưởng niệm 60 năm Thánh Tử Đạo

Kính gửi Bốn chúng Đệ Tử.

Quý mỗ, Phật đàn rằm tháng tư, đài phát thanh Huế. Buổi tối, các Phật tử và các khuôn hội Phật giáo gần đài tụ tập trước đài yêu cầu được nghe phát thanh lại lễ Phật đàn buổi sáng tại chùa Từ Đàm, theo thông lệ các năm. Giám đốc đài từ chối yêu cầu với lý do theo lệnh từ Dinh Cố vấn và Tòa Tỉnh trưởng. Nhưng quần chúng Phật tử tại hiện trường kiên quyết yêu cầu, không chịu giải tán do đó Chư Tôn đức từ chùa Từ Đàm đến trước đài để trấn an Phật tử và yêu cầu Tỉnh Trưởng trực tiếp giải thích lệnh cấm. Một lát sau, Tỉnh Trưởng đến, cùng hội kiến và thảo luận với Chư Tôn đức, nhưng cuộc thảo luận chưa có kết quả thì xuất hiện xe tăng và quân lính. Đám đông bắt đầu rối loạn cùng với tiếng súng nổ và tiếng kêu la. Kết quả sau đó tám em Oanh Vũ GDPTVN bị chết và nhiều số Phật tử khác bị thương. Máu của những người con Phật Việt Nam đã đổ và tiếp theo là những ngọn lửa vị pháp thiêu thân của Chư Tăng Ni và Phật tử đã bốc lên để soi sáng lối đi của Dân Tộc và Đạo Pháp cùng lúc đánh thức lương tâm nhân loại, trước những thể lực hung tàn bị thúc đẩy bởi tham vọng quyền lực thống trị. Mùa pháp nạn 1963 của Việt Nam bắt đầu.

Sáu mươi năm, một vòng Hoa giáp đã trôi qua; đó cũng là đánh dấu một chu kỳ vận hội thăng trầm của lịch sử. Sau mùa pháp nạn, GHPGVNTN được thành lập, tập hợp tất cả các hệ phái, tông phái Nam truyền Bắc truyền, cùng hòa hợp dưới bóng đức Thích Tôn và Giáo Pháp thiện thuyết để cống hiến ước nguyện hòa bình Dân Tộc, cùng phát huy truyền thống bạo dung và nhân ái từ những ngày dựng nước và giữ nước, kế thừa sự nghiệp hoằng pháp lợi sanh của Lịch Đại Tổ Sư, các Quân vương và các Anh hùng Phật tử.

Sáu mươi năm trôi qua, mặc dù các thể lực chính trị đã bằng mọi thủ đoạn gây phân hóa trong hàng ngũ lãnh đạo GH; dù vậy, những cống hiến của GHPGVNTN, dưới sự lãnh đạo đồng tâm nhất trí của Chư Tôn đức trong các hệ phái Bắc truyền và Nam truyền đã góp phần không nhỏ vào sự nghiệp phát triển giáo dục, văn hóa, xã hội trong ước nguyện hòa bình Dân Dộc.

Sáu mươi năm trôi qua, với những thăng trầm và những oan khiên lịch sử, cùng với những phân hóa sâu sắc trong hàng ngũ lãnh đạo GH; ngọn đèn Chánh Pháp vẫn âm thầm soi sáng hướng đi cho những người con Phật trong những đêm tối của lịch sử. Cho đến lúc, Phật Giáo Việt Nam tất yếu vươn mình tự

đứng dậy, tái phục hồi những giá trị đang bị lu mờ, tiếp tục sứ mạng lịch sử như đã từng trong truyền thống của dân tộc.

Đề tưởng niệm công đức vô biên và tinh thần vô úy đã hi sinh thân mạng cho ngọn đèn Chánh Pháp trường tồn và Dân Tộc văn minh hưng thịnh trong một thế giới tự do, bình đẳng và những giá trị cơ bản của con người được tôn trọng, chúng đệ tử Phật tùy duyên, tùy phương tiện, công cũng như tư, tại các Tự viện hoặc tại tư gia, tổ chức những buổi lễ trang nghiêm thanh tịnh, nhiếp tâm cầu nguyện bốn chúng đệ tử Phật cùng hòa hiệp đồng học đồng tu, kế thừa và tăng trưởng tâm nguyện của chư Thánh tử đạo vị pháp vong thân.

Phật lịch 2566, Phật Ân tự,
ngày Rằm tháng Ba năm Quý Mão (04- 05- 2023).
Thừa ủy nhiệm HĐGPTU,
Chánh Thư Ký,
Kiêm Xử Lý Thường Vụ VTT

Tỳ-kheo Thích Tuệ Sỹ

19-5-2023

11. THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Ngày 19 – 05 – 2023, tại chùa Từ Hiếu, vào lúc 10 giờ, phái đoàn Ủy hội Tự do Tôn giáo Quốc tế Hoa kỳ (United States Commission on International Religious Freedom/USCIRF), gồm có Ông Frederik, A. Davie, Trưởng đoàn; Ông Erick Ueland: Ủy viên); Ông Patrick GreenWalt: Chuyên viên phân tích; Ông Rustrum Nyquyst: Viên chức chính trị Tòa Tổng Lãnh sự; Cô Thủy Linh, trợ lý chính trị Tòa Lãnh sự.

Đón tiếp phái đoàn gồm có: Hòa Thượng Thích Minh Tâm, Hòa Thượng Thích Nguyên Lý, Hòa Thượng Thích Thiện Minh. Vắng mặt Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư Ký Viện Tăng Thống.

Sau nghi thức chào hỏi thông lệ, Phái đoàn Hoa kỳ mở đầu:

Vâng, cảm ơn các sư Thầy đã chia sẻ những thông tin trên, và một lần nữa tôi cũng gửi lời chúc sức khỏe và hi vọng Hoà Thượng Thích Tuệ Sỹ sẽ sớm bình phục. Đầu tiên câu hỏi của tôi liên quan đến vấn đề đăng ký sinh hoạt tôn giáo hay là đăng ký tổ chức tôn giáo, thì không biết các sư Thầy có thể chia sẻ một số quan điểm góc nhìn của mình về đăng ký với chính quyền và pháp lý theo luật tôn giáo tín ngưỡng của Việt Nam. Việc không đăng ký và đăng ký của mình có ảnh hưởng đến hoạt động hay quá trình sinh hoạt tôn giáo của mình không?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Giáo hội chúng tôi có từ trước năm 1975, đến năm 1975 chính quyền Cộng sản mới vào miền

Nam. Sau 1975, Giáo hội chúng tôi bị nạn, chính quyền không thừa nhận. Chúng tôi xin xác nhận lập trường của GHPGVNTN của chúng tôi là: chính giáo phân ly (The separation of Church and State), tách biệt tôn giáo và chính quyền. GHPGVNTN không là công cụ của bất cứ chính quyền nào, không tham dự vào những đấu tranh quyền lực chính trị, do đó không được Chính quyền thừa nhận như là đại diện cho truyền thống Phật giáo Việt nam và thông qua các phương tiện từ bộ máy tuyên truyền của Nhà nước, cho đến vận dụng tùy tiện cái gọi là luật pháp và ích lợi Nhà nước để khống chế mọi sinh hoạt.

HỎI: Tại sao phía chính quyền Việt Nam lại coi các tổ chức tôn giáo này như mối đe dọa, thay vì hợp tác với mình?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Điều đó, có lẽ các Ngài nên hỏi trực tiếp chính sách của nhà nước Việt Nam thì sẽ rõ ràng hơn. (mọi người cười rất hoan hỷ)

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Chúng tôi tự biết mình mà thôi, căn bản của nó là chúng tôi không chấp nhận bất cứ một ai lợi dụng Phật giáo để phục vụ cho chế độ của mình; chúng tôi không thiên vị bất cứ chính thể nào, và chúng tôi chủ trương tôn giáo phải tách rời với chính trị theo nghĩa đấu tranh quyền lực để nắm chính quyền.

HỎI: Phía GHPGVNTN của mình có bao giờ tự đăng ký với chính quyền Việt Nam chưa? Và bị từ chối? Hay là mình chưa bao giờ đăng ký với chính quyền?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Chúng tôi không thể đăng ký, vì ngay từ đầu lãnh đạo Đảng Cộng sản đã đặt GHPGVNTN trước sự lựa chọn hoặc theo hoặc chống. Lãnh đạo Phật giáo trả lời: không theo ai cũng không chống ai, chỉ theo Phật. Thêm vào đó, nếu đăng ký, phải chấp nhận là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt nam, dưới sự lãnh đạo của đảng Cộng sản theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

HỎI: Việc mình không đăng ký có dẫn đến hậu quả, bị vấn đề gì không?

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Việc mình không đăng ký thì sẽ không được tự do sinh hoạt; Chùa Từ Hiếu sinh hoạt bình thường, các chùa dưới danh nghĩa GHPGVNTN, không ai có thể sinh hoạt tự do.

HỎI: Có lí do nào mà các sư Thầy không muốn đăng ký với chính quyền VN không? Và nếu có sự thay đổi trong chính sách của phía chính quyền Việt Nam, thì có thay đổi nào có thể khiến các sư Thầy cân nhắc lại sẽ đăng ký với chính quyền VN không?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Việc chưa đến thì chúng tôi không dám đặt vấn đề, nhưng riêng quan điểm chúng tôi là không đăng ký là không chấp nhận mình làm công cụ của chính quyền, do đó chúng tôi không đăng ký, chúng tôi muốn sự sinh hoạt Phật giáo sẽ được tự do, hoàn toàn độc lập.

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Chủ trương của nhà nước VN nếu mình đăng ký thì mình phải đồng ý đăng ký và gia nhập

vào dưới sự điều hành của Đảng và nhà nước, mà gia nhập vào đó thì giống như mình làm chính trị. Vì tổ chức của nhà nước là tổ chức lợi dụng để hoạt động được chính trị. Tôi đưa một clip ví dụ điển hình cho quý vị thấy về những ni cô vào đó là phải lên sân khấu ca hát Chủ tịch Hồ Chí Minh, tất cả phải như thế này (HT Thiện Minh cho xem clip hát Việt Nam Hồ Chí Minh muôn năm), vào đó phải sinh hoạt theo chỉ thị của cán bộ Đảng và không có được tự do. Đó là sự thật. Các ni cô phải tham gia học bò, trườn, tập bắn súng giống như quân đội.

HỎI: Các sư Thầy có nghĩ phía chính quyền VN sẽ biết chúng tôi đến thăm quý Thầy ngày hôm nay không ?

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Biết, Công An Thành Phố đã gọi điện cho biết rằng hôm nay có phái đoàn của Tôn giáo Quốc tế Hoa Kỳ gặp và hỏi có đi không ?

HỎI: Sau khi chúng tôi rời đi, các sư Thầy liệu có gặp khó khăn hay khó dễ gì từ chính quyền hay không ?

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Vẫn đi lại bình thường, có khi bị ngăn cản, nhưng Công An biết hết. Trong những lần trước, gặp ở đây có 07 người bị ngăn cản không cho đến đây, không cho đi, và không cho ra khỏi chùa.

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Chính bản thân tôi, tôi là người của GHPGVNTN khi tôi đi cứu trợ, tôi nhân danh GHPGVNTN thì người ta không cho, nhân danh chùa thì cho. Như vậy là, cái từ GHPGVNTN người ta rất là kỵ, bất cứ Thầy nào mà tới đây, hầu hết đều được Công an chìm xét hỏi lý do.

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Họ rất ngại chữ Thống nhất

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Chỉ cần bỏ từ Thống Nhất ra là được hết.

HỎI: Bên phía các sư Thầy đang quay phim lại toàn bộ cuộc gặp ngày hôm nay, thì sau khi công an đến thì quý Thầy có ý định là gửi cho họ cái video clip đó hay là cung cấp hình ảnh video clip đó không hay là sẽ giữ lại cho mục đích khác, nhưng đồng thời vẫn cho bên công an tóm tắt đầy đủ về nội dung cuộc họp.

Hòa thượng Thích Nguyên Lý:

Dạ thưa không,

Như kỳ trước Công an có hỏi, thì tôi nói là giữa Ngài Tuệ Sỹ và phái đoàn nói tiếng Anh nên tôi không biết, nói gì thì chờ Ôn Ngài về dịch ra mới biết, tôi có đưa mạng xã hội các Ông (Công An) biết hết.

Những gì quay, tôi không bao giờ đưa cho Công An đâu.

Do ngài Tuệ Sỹ không đi được nên chúng tôi quay hình lại để ngài Tuệ Sỹ xem lại, dịch ra và công bố chứ chúng tôi cũng không giấu diếm gì, cũng không đưa lên mạng xã hội.

Hòa thượng Thích Minh Tâm: nhưng phải ghi lại những chi tiết cần thiết vì GHPGVNTN chúng tôi không có làm gì mà úp mở hay giấu diếm vì chúng tôi không có chủ trương chống phá ai hết và chủ trương chúng tôi là hoàn toàn độc lập, không làm chính trị. Do đó, buổi tiếp xúc này, chúng tôi sẽ báo cáo lại cho

văn phòng Viện Tăng Thống để có thể có thông cáo báo chí vì chúng tôi không nói gì gì úp mở cả, không có sai trái hay chống phá ai cả, chúng tôi chỉ bảo vệ lý tưởng của Giáo hội chúng tôi thôi. Đặc biệt, chúng tôi sẽ tranh đấu để đòi cho được tự do, cái đó mới quan trọng.

HỎI: Đó cũng là mục tiêu của chúng tôi, chúng tôi chỉ muốn thúc đẩy tự do tôn giáo ở Việt Nam cũng như các quốc gia khác trên thế giới thôi.

Và chúng tôi xin chuyển tiếp câu hỏi thứ 2, trong thời gian gần đây, khi này Thầy Thiện Minh có nói việc Thầy bị bắt giữ từ năm 1979 đến 2005, hiện tại có ai khác của GHPGVNTN mình đang bị bắt giữ hay bị ép buộc phải từ bỏ đạo, từ bỏ GHPGVNTN vì quan điểm tôn giáo của mình lựa chọn không?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Như chúng tôi đã trình bày, khi thành lập GHPGVN cũng có ép chúng tôi phải gia nhập GHPGVN, nhưng chúng tôi giữ lý tưởng của GHPGVNTN. Do đó quan điểm về tôn giáo có vấn đề trái ý nhau vì vậy sinh hoạt của GHPGVNTN chúng tôi không được suôn sẻ, muốn được suôn sẻ chúng tôi phải tham gia GHPGVN của nhà nước dựng nên.

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Lãnh đạo cao cấp nhất Phật giáo nhà nước, của GHPGVN này, thì cũng chưa hẳn họ dám xác nhận sự thật vì quyền lợi và sợ sệt mà có khi họ đổ thừa cho GHPGVNTN này là phản động, phá hoại chứ họ không dám nói sự thật là mình nô lệ trong chế độ. Các ngôi chùa của

GHPGVNTN hoặc tịnh thất bây giờ không bao giờ được quyền đề cử Thống Nhất và những ngôi chùa nào có tình cảm với PG Thống Nhất mặc dù họ không theo hẳn thì vẫn bị sách nhiễu. Ví dụ như chùa An Cư ở Sơn Trà của Thượng tọa Thiện Phúc, chùa Sơn Linh ở Kom Tum của Thượng tọa Đồng Quang, chùa Thiên Quang ở Xuyên Mộc Vũng Tàu của Thượng tọa Thiên Thuận chỉ cần có thiện cảm với GHPGVNTN chứ chưa hẳn theo thì cũng đã bị sách nhiễu rồi.

HỎI: Tại sao 2 chữ Thống Nhất lại khiến chính quyền Việt Nam phản ứng mạnh mẽ như vậy?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Dạ thưa, Lập trường của chúng tôi là không làm chính trị, không bị ép buộc là thành viên của mặt trận tổ quốc dưới sự lãnh đạo của đảng Cộng sản VN. Còn GHPGVN là thành viên của MTTQ, họ dựa theo đó để làm công cụ phục vụ cho chế độ. GHPGVN và GHPGVNTN có 2 lập trường khác nhau. Lập trường của chúng tôi là không làm chính trị và không làm công cụ cho chính quyền, còn GHPGVN làm công cụ cho chính quyền để được nâng đỡ.

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Họ sai gì làm đó.

Hòa thượng Thích Minh Tâm: đơn giản không phải vì 2 chữ Thống Nhất mà vì lập trường chính trị, 2 quan điểm khác nhau.

HỎI: Bên cạnh việc sinh hoạt tôn giáo của GHPGVNTN bị gây khó khăn nhiều thì không biết những Phật tử, cư sĩ của GHPGVNTN mình có bị gây khó khăn gì trong công việc, kinh doanh buôn bán, việc đi học và làm việc không?

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Có, cái đó có, họ làm việc với những Gia đình Phật tử kêu đừng đến chùa, đừng tham gia Giáo Hội Thống Nhất, nếu mà tham gia thì khó khăn về quyền lợi, con cái đi học hành, làm công nhân cũng bị khó khăn. Họ canh gác ngôi chùa của mình, nên Phật tử dần dần xa không dám đến, cái đó có, bằng chứng là ngôi Chùa của tôi cũng như thế, Phật tử dần dần xa không dám đến, đầu tiên rất là đông, dần dần xa dần, riết rồi còn có một mình mình đọc kinh thôi.

Có khi một phái đoàn sắp đến, họ biết trước đó là Phái đoàn Nhân quyền, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ hoặc là các Tổ chức Quốc tế, thì họ canh gác 5-7 công an, có nam có nữ, canh gác cả ngày cả đêm, dân sợ luôn dân đi ngang còn không dám ngó vô Chùa thì làm sao họ dám bước vào cổng, đó là thực tế.

HỎI: Những người Phật tử ở dưới đang công quả thì sau khi họ rời khỏi chùa họ có bị chính quyền gây khó dễ gì không?

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Tại chùa Từ Hiếu, một tháng có 2 ngày mùng 1 và 15 ÂL sẽ tổ chức tu bát quan trai từ 7h30 – 17h, trưa ăn cơm ở đây, Phật tử sẽ tham gia tu tập, tụng kinh nên cũng không gây khó dễ gì hết.

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Về vấn đề này, vấn đề sinh hoạt, thì đường lối của chính quyền họ không thống nhất đâu, có chỗ này dễ chỗ kia khó, tùy theo đối tượng và do Phật tử nữa. Nơi nào Phật tử mà nhát gan thì họ sợ xưng chữ Thống Nhất, nơi nào Phật tử họ vững vàng thì đôi lúc cũng chẳng có vấn đề gì. Tức do 2 đối tượng, về phía nhà nước tùy theo địa phương để

họ xử sự, về phía Phật tử và các Thầy, các Cô cũng tùy theo quan điểm để mà đối đáp nên không thống nhất, có nơi khó có nơi dễ.

Buổi hội kiến kết thúc lúc 11g ngày 19 tháng Năm, 2023.

Sau đó, phái đoàn cùng chư tôn đức chụp hình và trà nước thân mật, rồi từ giã.

*Phật lịch 2566
Tổ đường Từ hiếu, ngày 21-5-2023.
Trưởng phòng Hành sự
Hòa Thượng Thích Nguyên Lý*

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất
Viện Tăng Thống

Văn Phòng Chánh Thư Ký

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Ngày 19 – 05 – 2023, tại chùa Từ Hiếu, vào lúc 10 giờ, phái đoàn Ủy hội Tự do Tôn giáo Quốc tế Hoa kỳ (United States Commission on International Religious Freedom/USCIRF), gồm có Ông Frederik, A. Davie, Trưởng đoàn; Ông Erick Ueland: Ủy viên; Ông Patrick GreenWalt: Chuyên viên phân tích; Ông Rustrum Nyquist: Viên chức chính trị Tòa Tổng Lãnh sự; Cô Thùy Linh, trợ lý chính trị Tòa Lãnh sự.

Đón tiếp phái đoàn gồm có: Hòa Thượng Thích Minh Tâm, Hòa Thượng Thích Nguyên Lý, Hòa Thượng Thích Thiện Minh. Vắng mặt Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư Ký Viện Tăng Thống.

Sau nghi thức chào hỏi thông lệ, Phái đoàn Hoa kỳ mở đầu: **Vâng, cảm ơn các sư Thầy đã chia sẻ những thông tin trên, và một lần nữa tôi cũng gửi lời chúc sức khỏe và hi vọng Hoà Thượng Thích Tuệ Sỹ sẽ sớm bình phục. Đầu tiên câu hỏi của tôi liên quan đến vấn đề đăng ký sinh hoạt tôn giáo hay là đăng ký tổ chức tôn giáo, thì không biết các sư Thầy có thể chia sẻ một số quan điểm góc nhìn của mình về đăng ký với chính quyền và pháp lý theo luật tôn giáo tín ngưỡng của Việt Nam. Việc không đăng ký và đăng ký của mình có ảnh hưởng đến hoạt động hay quá trình sinh hoạt tôn giáo của mình không?**

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Giáo hội chúng tôi có từ trước năm 1975, đến năm 1975 chính quyền Cộng sản mới vào miền Nam. Sau 1975, Giáo hội chúng tôi bị nạn, chính quyền không thừa nhận. Chúng tôi xin xác nhận lập trường của GHPGVNTN của chúng tôi là: chính giáo phân ly (The separation of Church and State), tách biệt tôn giáo và chính quyền. GHPGVNTN không là công cụ của bất cứ chính quyền nào, không tham dự vào những đấu tranh quyền lực chính trị, do đó không được Chính quyền thừa nhận như là đại diện cho truyền thống Phật giáo Việt nam và thông qua các phương tiện từ bộ máy tuyên truyền của Nhà nước, cho đến vận dụng tùy tiện cái gọi là luật pháp và ích lợi Nhà nước để khống chế mọi sinh hoạt.

HỎI: Tại sao phía chính quyền Việt Nam lại coi các tổ chức tôn giáo này như mối đe dọa, thay vì hợp tác với mình?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Điều đó, có lẽ các Ngài nên hỏi trực tiếp chính sách của nhà nước Việt Nam thì sẽ rõ ràng hơn.

(mọi người cười rất hoan hỷ)

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Chúng tôi tự biết mình mà thôi, căn bản của nó là chúng tôi không chấp nhận bất cứ một ai lợi dụng Phật giáo để phục vụ cho chế độ của mình; chúng tôi không thiên vị bất cứ chính thể

nào, và chúng tôi chủ trương tôn giáo phải tách rời với chính trị theo nghĩa đấu tranh quyền lực để nắm chính quyền.

HỎI: Phía GHPGVNTN của mình có bao giờ tự đăng ký với chính quyền Việt Nam chưa? Và bị từ chối? Hay là mình chưa bao giờ đăng ký với chính quyền?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Chúng tôi không thể đăng ký, vì ngay từ đầu lãnh đạo Đảng Cộng sản đã đặt GHPGVNTN trước sự lựa chọn hoặc theo hoặc chống. Lãnh đạo Phật giáo trả lời: không theo ai cũng không chống ai, chỉ theo Phật. Thêm vào đó, nếu đăng ký, phải chấp nhận là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt nam, dưới sự lãnh đạo của đảng Cộng sản theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

HỎI: Việc mình không đăng ký có dẫn đến hậu quả, bị vấn đề gì không?

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Việc mình không đăng ký thì sẽ không được tự do sinh hoạt; Chùa Từ Hiếu sinh hoạt bình thường, các chùa dưới danh nghĩa GHPGVNTN, không ai có thể sinh hoạt tự do.

HỎI: Có lí do nào mà các sư Thầy không muốn đăng ký với chính quyền VN không? Và nếu có sự thay đổi trong chính sách của phía chính quyền Việt Nam, thì có thay đổi nào có thể khiến các sư Thầy cân nhắc lại sẽ đăng ký với chính quyền VN không?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Việc chưa đến thì chúng tôi không dám đặt vấn đề, nhưng riêng quan điểm chúng tôi là không đăng ký là không chấp nhận mình làm công cụ của chính quyền, do đó chúng tôi không đăng ký, chúng tôi muốn sự sinh hoạt Phật giáo sẽ được tự do, hoàn toàn độc lập.

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Chủ trương của nhà nước VN nếu mình đăng ký thì mình phải đồng ý đăng ký và gia nhập vào dưới sự điều hành của Đảng và nhà nước, mà gia nhập vào đó thì giống như mình làm chính trị. Vì tổ chức của nhà nước là tổ chức lợi dụng để hoạt động được chính trị. Tôi đưa một clip ví dụ điển hình cho quý vị thấy về những ni cô vào đó là phải lên sân khấu ca hát Chủ tịch Hồ Chí Minh, tất cả phải như thế này (*HT Thiện Minh cho xem clip hát Việt Nam Hồ Chí Minh muốn năm*), vào đó phải sinh hoạt theo chỉ thị của cán bộ Đảng và không có được tự do. Đó là sự thật. Các ni cô phải tham gia học bò, trườn, tập bắn súng giống như quân đội.

HỎI: Các sư Thầy có nghĩ phía chính quyền VN sẽ biết chúng tôi đến thăm quý Thầy ngày hôm nay không?

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Biết, Công An Thành Phố đã gọi điện cho biết rằng hôm nay có phái đoàn của Tôn giáo Quốc tế Hoa Kỳ gặp và hỏi có đi không?

HỎI: Sau khi chúng tôi rời đi, các sư Thầy liệu có gặp khó khăn hay khó dễ gì từ chính quyền hay không?

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Vẫn đi lại bình thường, có khi bị ngăn cản, nhưng Công An biết hết. Trong những lần trước, gặp ở đây có 07 người bị ngăn cản không cho đến đây, không cho đi, và không cho ra khỏi chùa.

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Chính bản thân tôi, tôi là người của GHPGVNTN khi tôi đi cứu trợ, tôi nhân danh GHPGVNTN thì người ta không cho, nhân danh chùa thì cho. Như vậy là, cái từ GHPGVNTN người ta rất là kỵ, bất cứ Thầy nào mà tới đây, hầu hết đều được Công an chìm xét hỏi lý do.

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Họ rất ngại chữ Thống nhất

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Chỉ cần bỏ từ Thống Nhất ra là được hết.

HỎI: Bên phía các sư Thầy đang quay phim lại toàn bộ cuộc gặp ngày hôm nay, thì sau khi công an đến thì quý Thầy có ý định là gửi cho họ cái video clip đó hay là cung cấp hình ảnh video clip đó không hay là sẽ giữ lại cho mục đích khác, nhưng đồng thời vẫn cho bên công an tóm tắt đầy đủ về nội dung cuộc họp.

Hòa thượng Thích Nguyên Lý:

Dạ thưa không,

Như kỳ trước Công an có hỏi, thì tôi nói là giữa Ngài Tuệ Sỹ và phái đoàn nói tiếng Anh nên tôi không biết, nói gì thì chờ Ôn Ngài về dịch ra mới biết, tôi có đưa mạng xã hội các Ông (Công An) biết hết.

Những gì quay, tôi không bao giờ đưa cho Công An đâu.

Do ngài Tuệ Sỹ không đi được nên chúng tôi quay hình lại để ngài Tuệ Sỹ xem lại, dịch ra và công bố chứ chúng tôi cũng không giấu diếm gì, cũng không đưa lên mạng xã hội.

Hòa thượng Thích Minh Tâm: nhưng phải ghi lại những chi tiết cần thiết vì GHPGVNTN chúng tôi không có làm gì mà úp mở hay giấu diếm vì chúng tôi không có chủ trương chống phá ai hết và chủ trương chúng tôi là hoàn toàn độc lập, không làm chính trị. Do đó, buổi tiếp xúc này, chúng tôi sẽ báo cáo lại cho văn phòng Viện Tăng Thống để có thể có thông cáo báo chí vì chúng tôi không nói gì úp mở cả, không có sai trái hay chống phá ai cả, chúng tôi chỉ bảo vệ lý tưởng của Giáo hội chúng tôi thôi. Đặc biệt, chúng tôi sẽ tranh đấu để đòi cho được tự do, cái đó mới quan trọng.

HỎI: Đó cũng là mục tiêu của chúng tôi, chúng tôi chỉ muốn thúc đẩy tự do tôn giáo ở Việt Nam cũng như các quốc gia khác trên thế giới thôi.

Và chúng tôi xin chuyển tiếp câu hỏi thứ 2, trong thời gian gần đây, khi này Thầy Thiện Minh có nói việc Thầy bị bắt giữ từ năm 1979 đến 2005, hiện tại có ai khác của GHPGVNTN mình đang bị bắt giữ hay bị ép buộc phải từ bỏ đạo, từ bỏ GHPGVNTN vì quan điểm tôn giáo của mình lựa chọn không?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Như chúng tôi đã trình bày, khi thành lập GHPGVN cũng có ép chúng tôi phải gia nhập GHPGVN, nhưng

chúng tôi giữ lý tưởng của GHPGVNTN. Do đó quan điểm về tôn giáo có vấn đề trái ý nhau vì vậy sinh hoạt của GHPGVNTN chúng tôi không được suôn sẻ, muốn được suôn sẻ chúng tôi phải tham gia GHPGVN của nhà nước dựng nên.

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Lãnh đạo cao cấp nhất Phật giáo nhà nước, của GHPGVN này, thì cũng chưa hẳn họ dám xác nhận sự thật vì quyền lợi và sợ sệt mà có khi họ đổ thừa cho GHPGVNTN này là phản động, phá hoại chứ họ không dám nói sự thật là mình nô lệ trong chế độ. Các ngôi chùa của GHPGVNTN hoặc tịnh thất bây giờ không bao giờ được quyền đề cử Thống Nhất và những ngôi chùa nào có tình cảm với PG Thống Nhất mặc dù họ không theo hẳn thì vẫn bị sách nhiễu. Ví dụ như chùa An Cư ở Sơn Trà của Thượng tọa Thiện Phúc, chùa Sơn Linh ở Kom Tum của Thượng tọa Đồng Quang, chùa Thiên Quang ở Xuyên Mộc Vũng Tàu của Thượng tọa Thiên Thuận chỉ cần có thiện cảm với GHPGVNTN chứ chưa hẳn theo thì cũng đã bị sách nhiễu rồi.

HỎI: Tại sao 2 chữ Thống Nhất lại khiến chính quyền Việt Nam phản ứng mạnh mẽ như vậy?

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Dạ thưa, Lập trường của chúng tôi là không làm chính trị, không bị ép buộc là thành viên của mặt trận tổ quốc dưới sự lãnh đạo của đảng Cộng sản VN. Còn GHPGVN là thành viên của MTTQ, họ dựa theo đó để làm công cụ phục vụ cho chế độ. GHPGVN và GHPGVNTN có 2 lập trường khác nhau. Lập trường của chúng tôi là không làm chính trị và không làm công cụ cho chính quyền, còn GHPGVN làm công cụ cho chính quyền để được nâng đỡ.

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Họ sai gì làm đó.

Hòa thượng Thích Minh Tâm: đơn giản không phải vì 2 chữ Thống Nhất mà vì lập trường chính trị, 2 quan điểm khác nhau.

HỎI: Bên cạnh việc sinh hoạt tôn giáo của GHPGVNTN bị gây khó khăn nhiều thì không biết những Phật tử, cư sĩ của GHPGVNTN mình có bị gây khó khăn gì trong công việc, kinh doanh buôn bán, việc đi học và làm việc không?

Hòa thượng Thích Thiện Minh: Có, cái đó có, họ làm việc với những Gia đình Phật tử kêu đừng đến chùa, đừng tham gia Giáo Hội Thống Nhất, nếu mà tham gia thì khó khăn về quyền lợi, con cái đi học hành, làm công nhân cũng bị khó khăn. Họ canh gác ngôi chùa của mình, nên Phật tử dần dần xa không dám đến, cái đó có, bằng chứng là ngôi Chùa của tôi cũng như thế, Phật tử dần dần xa không dám đến, đầu tiên rất là đông, dần dần xa dần, riết rồi còn có một mình mình đọc kinh thôi.

Có khi một phái đoàn sắp đến, họ biết trước đó là Phái đoàn Nhân quyền, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ hoặc là các Tổ chức Quốc tế, thì họ canh gác 5-7 công an, có nam có nữ, canh gác cả ngày cả đêm, dân sợ luôn dân đi ngang còn không dám ngó vô Chùa thì làm sao họ dám bước vào công, đó là thực tế.

HỎI: Những người Phật tử ở dưới đang công quả thì sau khi họ rời khỏi chùa họ có bị chính quyền gây khó dễ gì không?

Hòa thượng Thích Nguyên Lý: Tại chùa Từ Hiếu, một tháng có 2 ngày mùng 1 và 15 ÂL sẽ tổ chức tu bát quan trai từ 7h30 – 17h, trưa ăn cơm ở đây, Phật tử sẽ tham gia tu tập, tụng kinh nên cũng không gây khó dễ gì hết.

Hòa thượng Thích Minh Tâm: Về vấn đề này, vấn đề sinh hoạt, thì đường lối của chính quyền họ không thống nhất đâu, có chỗ này dễ chỗ kia khó, tùy theo đối tượng và do Phật tử nữa. Nơi nào Phật tử mà nhát gan thì họ sợ xung chữ Thống Nhất, nơi nào Phật tử họ vững vàng thì đôi lúc cũng chẳng có vấn đề gì. Tức do 2 đối tượng, về phía nhà nước tùy theo địa phương để họ xử sự, về phía Phật tử và các Thầy, các Cô cũng tùy theo quan điểm để mà đối đáp nên không thống nhất, có nơi khó có nơi dễ.

Buổi hội kiến kết thúc lúc 11g ngày 19 tháng Năm, 2023.

Sau đó, phái đoàn cùng chư tôn đức chụp hình và trà nước thân mật, rồi từ giả.

Phật lịch 2566
Tổ đường Từ Hiếu, ngày 21-5-2023.
Trưởng phòng Hành sự

Hòa Thượng Thích Nguyên Lý

101 / GDPT Những Đoạn Trường Trải Qua

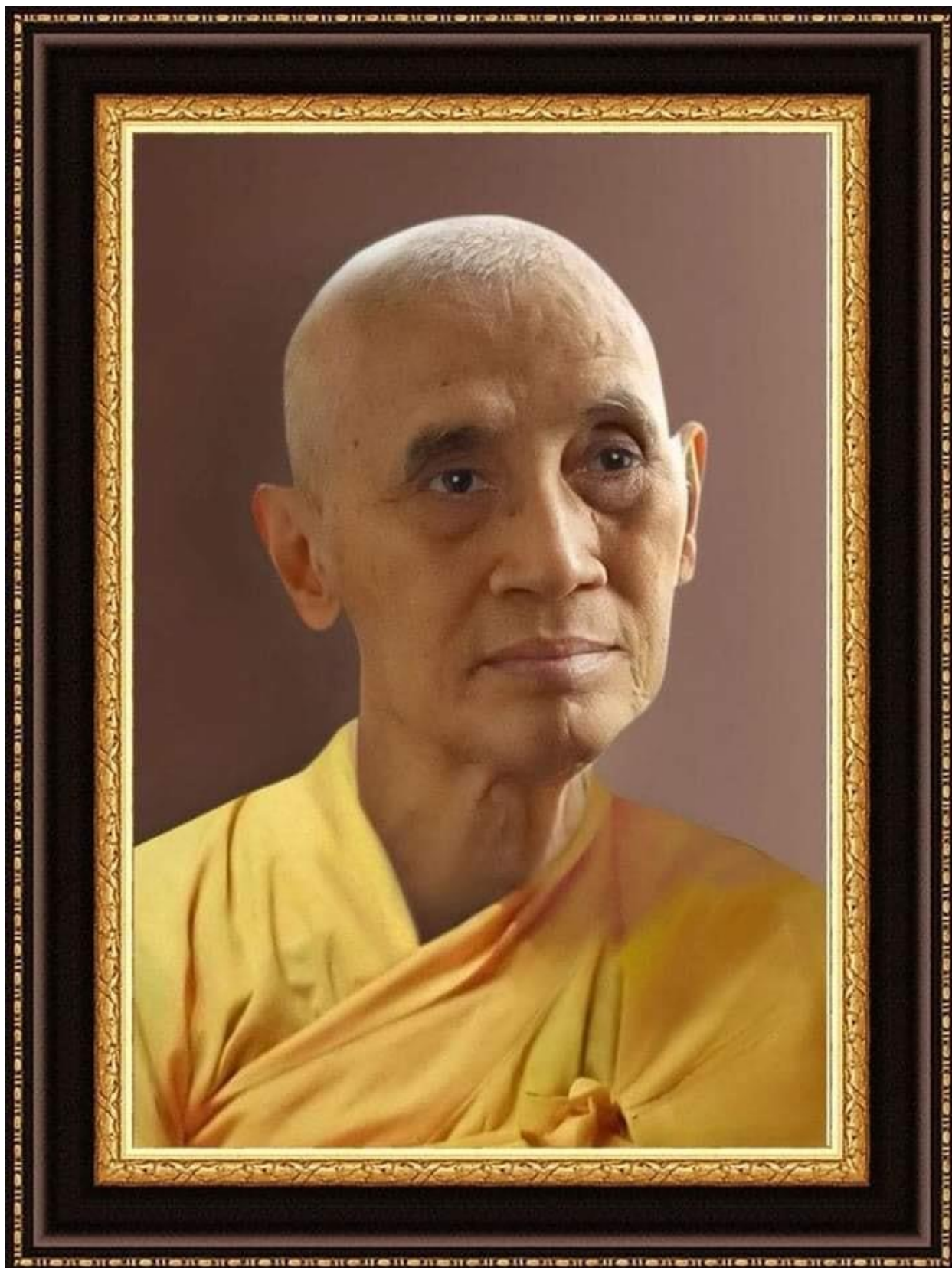
102 / GDPT Những Đoạn Trường Trải Qua

103 / GDPT Những Đoạn Trường Trải Qua

Năm 2023

12. Hòa Thượng Tuệ Sĩ viên tịch:

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT
HỘI ĐỒNG HOÀNG PHÁP
CHÁNH THƯ KÝ

Viên Giác Pagoda, Karlsruhe Str. 6, 30519 Hannover, Germany
Website: <https://hoangphap.org>; Email: hdhp.ctl@gmail.com; Tel: +49 511 879 630

THÔNG BẠCH

Truy Tán Công Hạnh Và Tưởng Niệm Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ

Nam Mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

Kính bạch chư tôn Thiên Đức Tăng, Ni,
Kính thưa quý Thiện Nam, Tín Nữ Phật Tử,

Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ, Húy thượng NGUYỄN hạ CHÚNG, đời thứ 44 Dòng Lâm Tế Chánh Tông và đời thứ 10 Thiên Phái Liễu Quán, Chánh Thư Ký kiêm Xử Lý Thường Vụ Viện Tăng Thống GHPGVNTN, Chủ Tịch Hội Đồng Phiên Dịch Tam Tạng Lâm Thời, Cố Vấn Hội Đồng Hoàng Pháp GHPGVNTN, đã thuận thế vô thường thân thần thị tịch tại Chùa Phật Ân, Huyện Long Thành, Tỉnh Đồng Nai, Việt Nam, vào lúc 16 giờ, ngày 24 tháng 11 năm 2023, nhằm ngày 12 tháng 10 năm Quý Mão, trụ thế 79 năm, Giới lạp 46.

Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ là bậc cao Tăng thực đức trong chốn Thiên môn Việt Nam. Trong suốt hơn nửa thế kỷ qua, Ngài đã tận tụy cống hiến công đức xứng đáng của mình cho: - Việc giáo dục nhiều thế hệ Tăng, Ni và cư sĩ trong và ngoài nước; - Việc phiên dịch, luận giải và chú thích nhiều Kinh, Luận và Luận thuộc Thanh Văn và Bồ-tát Tạng; - Việc nghiên cứu và sáng tác nhiều tác phẩm rất giá trị về tư tưởng triết lý, Phật học, và văn chương thi phú.

Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ cũng là nhà lãnh đạo với đầy đủ trí tuệ và từ bi, có viễn kiến và đức vô úy trong nhiều vai trò quan trọng giữa chặng đường lịch sử nghiệt ngã của Đạo Pháp và Dân Tộc, đặc biệt là trách nhiệm phục hoạt GHPGVNTN sau khi Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Quảng Độ, Đệ Ngũ Tăng Thống viên tịch vào đầu năm 2020.

Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ đã khuyến khích và tán trợ việc thành lập Hội Đồng Hoàng Pháp thuộc GHPGVNTN tại hải ngoại để đẩy mạnh sứ mệnh hoàng dương Chánh Pháp nơi xứ người, nhất là nhắm đến các thế hệ trẻ của cộng đồng người Việt hải ngoại và các cộng đồng người bản xứ. Ngài đã nhìn thấy được nhu cầu cấp bách phải đem Phật Pháp đến với giới trẻ bằng những phương tiện hiện đại trong thời đại khoa học kỹ thuật và truyền thông tiến bộ phi thường hiện nay.

Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ cũng đã nỗ lực thành lập Hội Đồng Phiên Dịch Tam Tạng Lâm Thời vào cuối năm 2021 để thừa tiếp công trình phiên dịch Đại Tạng Kinh Việt Nam mà chư Tôn Túc trong Hội Đồng Phiên Dịch Tam Tạng của Viện Tăng Thống GHPGVNTN đã khởi sự vào tháng 10 năm 1973 nhưng còn dang dở. Đây là một trong những Phật sự trọng đại mà Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ đã hoàn hảo từ lâu để thực hiện.

Trước nỗi đau và niềm tiếc thương vô hạn của Tăng, Ni và Phật tử bốn phương đối với sự viên tịch của Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ, Hội Đồng Hoàng Pháp GHPGVNTN thành tâm khẩn thỉnh thập phương Đại Đức Tăng Già gia tâm hộ niệm cho Giác Linh Trưởng Lão Hòa Thượng Tân Viên Tịch tảo đặng Giác Ngạn; đồng thời khuyến thỉnh chư tôn đức Tăng, Ni và Cư sĩ thành viên HĐHP tùy hoàn cảnh sở tại tổ chức Lễ Tưởng Niệm Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ.

Hội Đồng Hoàng Pháp sẽ tổ chức Lễ Tưởng Niệm Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ vào 4 giờ rưỡi chiều Thứ Bảy, ngày 2 tháng 12 năm 2023 tại Tu Viện Đại Bi, 13852 Newland St, Garden Grove, CA 92844; số điện thoại: (714) 360-5355.

Hội Đồng Hoàng Pháp kiến thành đánh lễ cung thỉnh chư tôn đức Tăng, Ni và kính mời quý Thiện Nam, Tín Nữ Phật tử hoan hỷ tham dự Lễ Tưởng Niệm theo ngày giờ và địa điểm nói trên để cầu nguyện Giác Linh Trưởng Lão Hòa Thượng Tân Viên Tịch Cao Đăng Phật Quốc.

Nam Mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật.

Phật lịch 2567, Tổ Đình Viên Giác, Đức Quốc, ngày 24 tháng 11 năm 2023.

Chánh Thư Ký Hội Đồng Hoàng Pháp GHPGVNTN

Hòa Thượng Thích Như Điển

DI CHỨC TANG LỄ

Tôi, Tỳ-kheo Thích Tuệ Sỹ, với tâm trí minh mẫn, tự biết thân mang trọng bệnh, để lại Di chúc sau đây cho chư Pháp lữ và hàng đệ tử thực hiện tổ chức Tang lễ theo tâm nguyện của tôi:

1. Kim quan quản tại chùa Phật Ân, Long Thành, Đồng Nai. Tang lễ do HT. Thích Minh Tâm làm Trưởng ban tổ chức.
2. Nếu HT. Thích Minh Tâm tịch sớm, Kim quan quản tại chùa Từ Hiếu, quận 8, Tp. HCM, tang lễ do HT. Thích Nguyên Lý làm Trưởng ban tổ chức.
3. Thành HT. Thích Phước Trí chùa Vạn Phước, Sài Gòn làm sám chủ. Không chấp lệnh.
4. Tang lễ bình thường. Không đọc diếu văn, tiểu sử; không sớ tang, xin miễn phúng điếu, tràng hoa, liễn đối. Tăng ni Phật tử viếng tang chỉ thấp nhang tưởng niệm. Thời gian quản tại chùa tùy theo tình hình an ninh thực tế do Ban tổ chức quyết định.
5. Nhục thân đưa đi hoá táng. Tro bụi nhục thân đem rải ra Thái Bình Dương để được tan theo biển bốc thành mây trời, lang thang khắp cõi hư không:

Hư không hữu tận, Ngã nguyện vô cùng.

6. Các đệ tử của tôi gồm:
  - Tỳ-kheo Trưởng tử: Thích Hạnh Viên
  - Và 4 Tỳ-kheo huynh đệ: Thích Hạnh Thật, Thích Hạnh Minh, Thích Hạnh Nguyên, Thích Hạnh Tú,
  - Cùng các Tỳ-kheo ni: TN Hạnh Diệp [Viên Đàn ở Đài loan], TN Hạnh Chi [Diệu Trân ở Mỹ]; TN Hạnh Căn [Thông Tánh], TN Hạnh Thân [Khánh Năng], TN Hạnh Khê [Thông Đạo], TN Hạnh Thọ [Thông Nghĩa]
  - Cùng với HT. Thích Minh Tâm đồng tâm nhất trí chu toàn tổ chức Tang lễ (hoặc HT. Thích Nguyên Lý chùa Từ Hiếu).
7. Những người liên quan việc tổ chức Tang lễ cần nghiêm chỉnh chấp hành thuần túy theo nghi thức truyền thống Thiền môn.

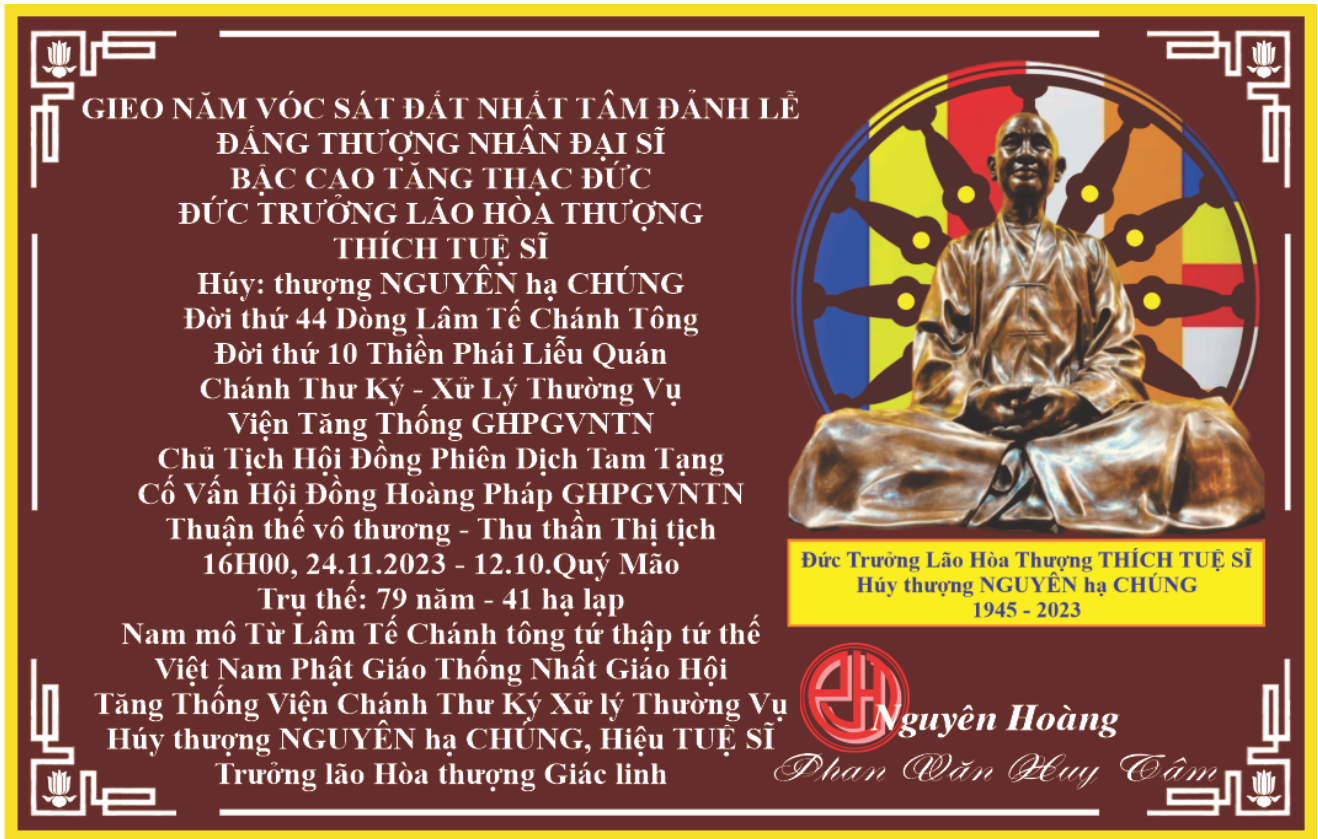
Bản Di chúc này gồm 07 điều, tuyệt đối không thêm bớt, không sai trái bất cứ điều khoản nào được ghi trong Di chúc này.

Di chúc này được lập vào ngày mùng 05 tháng 8 năm Quý Mão, Phật lịch 2567, tại bệnh viện Quốc tế Mỹ, Tp. Thủ Đức, gồm 04 bản có giá trị như nhau, giao cho: 01. Hoà thượng Minh Tâm; 02. Hoà thượng Nguyên Lý; 03. HT. Thích Như Điển; 04. Thích Hạnh Viên.

Sài Gòn, ngày 19 tháng 9 năm 2023

 Thích Tuệ Sỹ

Hoà thượng THÍCH TUỆ SỸ

TIỂU SỬ.

Hòa thượng Thích Tuệ Sĩ 1945-2023

Rồi nhắm mắt ta đi vào cõi mộng
 Như sương mai, như ánh chớp, mây chiều.

TUỆ SĨ

—=oOo=—

Hòa thượng Thích Tuệ Sĩ, thế danh Phạm Văn Thương, sinh ngày 15-2-1943 theo khai sanh (gia đình khai tăng tuổi để thầy đi học), tuổi thật sinh ngày 05 tháng 4 năm 1945 (nhằm ngày 23 tháng 02 năm Ất Dậu), tại tỉnh Paksé, Lào; Thân phụ: Cụ ông Phạm Văn Phận, Pháp danh Trung Thảo, Thân mẫu: Cụ bà Đặng Thị Chín, Pháp danh Diệu Chánh, Đồng nguyên quán xã Nghĩa Ninh, Đồng Hới, Quảng Bình, Trung phần Việt Nam.

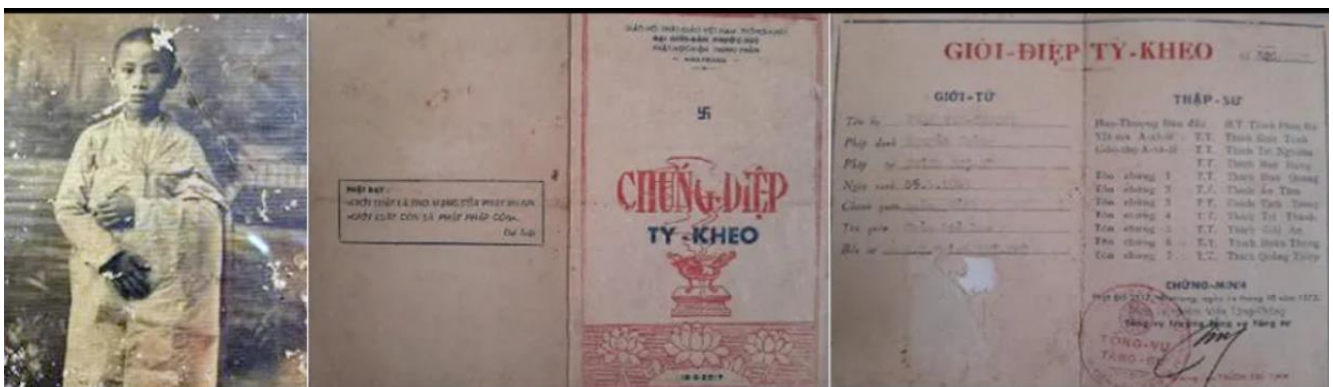
Thuở nhỏ Thầy thường được theo mẹ đi chùa làng gần nhà, là nhân duyên để đến lúc Thầy chỉ muốn ở chùa không về nhà nữa. Năm 1952, do chạy giặc, Thầy được cha mẹ gửi lên chùa hành điệu hầu sư phụ là Hòa thượng khai sơn chùa Trang Nghiêm, làng Tân An, tỉnh Paksé, Lào. Năm 1954, 9 tuổi, Thầy chính thức được thế phát xuất gia tại chùa này. Đến năm 12 tuổi, vị Trụ trì chùa nhận thấy khả năng và thiên tư đặc biệt của người học trò này, đã khuyên gia đình nên đưa Thầy về Việt Nam để rộng đường tu học. Năm 1960 Thầy trở về Việt Nam, sống xa gia đình tại chùa Bồ đề, một ngôi chùa nhỏ gần cầu Gia Hội, Huế. Hành trang Thầy lúc đó là bộ Diệu Pháp Liên Hoa Kinh chữ Hán Thầy luôn giữ bên mình, đến năm 1968 do biến cố Tết Mậu thân mới bị lạc mất ở chùa Từ Đàm, Huế. Chú của Thầy là Hòa thượng Thích Trí Quang, một nhà lãnh đạo nổi danh của Phật Giáo trong thập niên 1960, lúc ấy cũng đang sống tại Huế.

Tuy vậy với bản tính độc lập, Thầy đã một mình giông ruổi qua các địa phương: Huế, Nha Trang, Sài Gòn, Tiền Giang và các tỉnh miền Nam, tự lập và sống nương nhờ các tự viện lớn nhỏ. Năm 1961, 16 tuổi, Thầy thọ giới Sa-di với Hòa thượng Thích Hành Trụ tại Sài Gòn. Năm này, Thầy thọ an cư Sa-di giới đầu tiên tại chùa Phật Ân, tỉnh Tiền Giang cùng với thầy Trí Minh. Sau cùng Thầy được Hòa thượng (viết tắt là HT) Thích Trí Thủ nhận về thiền viện Quảng Hương Già-lam ở Gò Vấp, Sài Gòn. Thầy tốt nghiệp Viện Cao Đẳng Phật Học Sài Gòn năm 1964, học tại Viện Đại Học Vạn Hạnh, Phân khoa Phật học niên khóa 1965. Với các bài viết về Thế Thân (Vasubandhu), về A-tỳ-đạt-ma

câu-xá luận, HT Thích Đức Nhuận là người đầu tiên phát hiện tài năng của người tu sĩ trẻ, đã giới thiệu Thầy vào Viện ĐH Vạn Hạnh. HT Thích Mãn Giác phó Viện trưởng lúc đó đã đề nghị Viện trao bằng Cử nhân cho Thầy, nhưng Thầy xin phép được từ chối.

Thầy được đặc cách bổ nhiệm Giáo sư thực thụ Viện Đại Học Vạn Hạnh từ năm 1970 nhờ những công trình nghiên cứu Phật học và những khảo luận Triết học có giá trị cao như Đại Cương Về Thiên Quán, do Đại lão HT Thích Đôn Hậu giới thiệu, Liên Hoa ấn quán in 1967, Triết Học về Tánh Không (An Tiêm xuất bản, Saigon 1970), v.v...

Sau đó Thầy kiêm Xử lý Khoa trưởng Phân khoa Phật học tại Đại học này (niên khóa 1972-1973). Thầy tinh thông chữ Hán, biết nhiều ngoại ngữ như Anh, Pháp, Lào, Thái, Nhật, Tây Tạng, thông thạo hai cổ ngữ Pali và Sanskrit. Thầy cũng đọc hiểu tiếng Đức, nghiên cứu kỹ về Heidegger và Hoelderlin. Cuốn Thiên Luận nổi tiếng của D.T. Suzuki bản Việt ngữ tập 2 và 3 là do Thầy dịch, in và tái bản nhiều lần từ 1972 đến 1975.

Năm 1973, HT. Thích Trí Thủ thấy Thầy mãi lo việc nghiên cứu và giảng dạy, Ngài đã đốc thúc Thầy chuẩn bị thọ Đại giới

Tỳ-kheo, và Sa-di Tuệ Sỹ đã chính thức thọ giới Cụ túc tại Đại giới đàn Phước Huệ tổ chức tại Phật học viện Trung phần, Nha Trang năm 1973, với HT. Đàn đầu Thích Phúc Hộ, HT. Yết-ma Thích Giác Tánh, Giáo thọ sư HT. Thích Trí Nghiêm, Thích Huệ Hưng.

HT. Tuệ Sỹ không chỉ uyên bác về Phật Giáo Nguyên Thủy và Đại Thừa, Thầy còn tinh thông triết học Tây phương, văn chương, thơ, âm nhạc. HT nghiên cứu thẳng từ nguyên tác của các văn nhân, thi sĩ nổi tiếng của Trung quốc như Tô Đông Pha, Lý Hạ, Đỗ Phủ... Ngoài những khảo luận Triết học và Phật học, HT đã viết tác phẩm đầy thi vị: ‘Tô Đông Pha, Những Phương Trời Viễn Mộng’ (Ca Dao xb, Sài Gòn, 1973). Về âm nhạc, HT chơi đàn guitar, violon, piano, thổi sáo. Thầy tìm hiểu âm nhạc dân tộc, lại rất am tường nhạc cổ điển Tây phương. HT làm nhiều thơ, viết một số truyện ngắn và các tiểu luận triết học, phê bình văn học đặc sắc, phần lớn đăng trên các tạp chí Khởi Hành (1969-1972) và Thời Tập (1973-1975) tại Sài Gòn. Đồng thời HT cũng là Tổng thư ký tòa soạn Tạp chí Tư Tưởng của Đại học Vạn Hạnh. Tập thơ đặc sắc bằng chữ Hán, ‘Ngục trung mị ngữ’ được HT làm trong tù sau năm 1975, và các tập thơ ‘Giấc mơ Trường sơn’, ‘Những điệp khúc cho dương cầm’, ‘Thiên lý độc hành’ sau này đã được dịch ra Anh, Pháp, Nhật ngữ, phát hành rộng rãi tại hải ngoại.

Từ trẻ HT đã thuộc lòng các bộ Kinh Pháp Hoa, Kim Cang, Thắng Man, Duy-ma-cật... Duy-ma-cật sở thuyết là bộ kinh nêu cao tinh thần sống đạo mà chẳng cần y áo hay sự suy tôn kiêu cách. Có thể nói, tư tưởng Bồ-tát đạo trong kinh này và bộ kinh Pháp Hoa đã ảnh hưởng suốt cuộc đời tu học và hành

Đạo của Thầy. Với kiến thức Phật Học uyên thâm, HT đã viết giảng luận “Huyền thoại Duy-ma-cật”, và đi theo hình mẫu lý tưởng này, HT đã không ngại dấn thân phụng sự, và ngài đã trở thành biểu tượng của sự đấu tranh ôn hòa cho các giá trị nhân quyền và tự do tôn giáo tại Việt Nam.

Năm 1973 HT về Nha Trang làm Giám học Phật học viện Trung phần (tức Viện Cao Đẳng Phật Học Hải Đức), do HT Thích Trí Thủ làm Giám Viện.

Năm 1975, HT Tuệ Sỹ đang phụ trách giảng dạy tại Phật học viện Trung phần, Nha Trang. Sau biến cố 30/4/1975, cơ sở này bị đóng cửa, HT về ẩn cư tại một miếng rẫy chùa ở ven rừng Vạn Giã, cách Nha Trang chừng 60 km.

Đến năm 1977, HT vào Sài Gòn lánh nạn ở chùa Tập Thành quận Bình Thạnh. Năm 1978, HT bị nhà cầm quyền bắt giam 3 năm không xét xử (tội cư trú bất hợp pháp), cuối năm 1980 thì được phóng thích.

Do hoàn cảnh mấy năm lang thang và ở tù, nhận thấy giới thể bị ảnh hưởng, có thể không thanh tịnh, HT được thọ lại Đại giới Cụ túc tại Quảng Hương Già-lam năm 1982 do HT. Thích Trí Thủ làm đàn đầu, HT. Thích Trí Quang làm tôn chứng, HT. Thích Trí Tịnh làm tuyên luật sư.

Từ năm 1980 đến 1984, HT làm Giáo thọ sư cho khóa đào tạo đặc biệt tại Tu Viện Quảng Hương Già-lam do Trưởng Lão HT Thích Trí Thủ làm Giám Viện.

Tháng 4/1984, HT lại bị bắt cùng Giáo sư Trí Siêu Lê Mạnh Thát và 17 tăng ni, cư sĩ Phật tử. Trong phiên tòa kéo dài nhiều ngày vào cuối tháng 9 năm 1988, không chấp nhận luật sư chỉ định biện hộ mà hai thầy tự biện hộ cho mình, nhà cầm quyền đã kết án TỬ HÌNH hai Thầy Tuệ Sỹ và Trí Siêu vì tội “âm mưu lật đổ chính quyền”.

Do sự tranh đấu tích cực của các nhân sĩ trong và ngoài nước, cùng sự can thiệp của các cơ quan nhân quyền quốc tế, Hà Nội phải vội vã giảm án hai Thầy xuống còn 20 năm khổ sai, đem giam HT tại Xuân Lộc, Đồng Nai, sau đó chuyển riêng HT ra trại A-20 tỉnh Phú Yên. Tháng 10/1994, với sự phản kháng trong tù, HT bị nhà cầm quyền tách đưa ra trại giam Ba sao, miền Bắc. Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ đã được Tổ chức Human Rights Watch trao giải thưởng tranh đấu nhân quyền (Hellman-Hammett Awards) cùng với 7 nhà đấu tranh khác vào ngày 03/8/1998.

Năm 1998, Hà Nội trả tự do cho Hòa thượng, cùng với một số người khác. Trước đó, HT đã tuyệt thực trong tù. Vì trước khi thả, nhà cầm quyền áp lực buộc HT ký vào lá đơn gửi ông Chủ tịch nước “xin khoan hồng”, HT đã trả lời nội dung: “Chúng tôi đã không công nhận giá trị của phiên tòa này, tính pháp lý của bản án này, các ông không có quyền giam giữ chúng tôi thì sao lại có quyền khoan hồng hay ân xá chúng tôi.” Công an thuyết phục: không viết đơn thì không có lý do để thả được. HT đã khẳng khái đáp: “Đó là việc của các ông; nhưng nếu các ông cứ áp lực buộc chúng tôi ký đơn, tôi sẽ tuyệt thực phản đối.” Và Hà Nội đã phải trả tự do cho HT vào ngày 01/9/1998, sau 10 ngày Thầy không ăn và tiếp theo cả không uống, tổng cộng 14 ngày. Hòa thượng Tuệ Sỹ tuyệt thực một mình, không có tổ chức, bên ngoài không biết. Thấy sức khỏe HT suy sụp nhanh chóng, chính quyền đã vội đưa bác sĩ vào xin điều trị, và đưa Thầy ra khỏi trại giam.

Ngày 02/9/1998, lúc 10 giờ 45, Hòa thượng Tuệ Sỹ được đưa lên xe lửa về Nam. Ngồi suốt 36 tiếng đồng hồ trên xe với sức

khỏe rất yếu sau khi tuyệt thực trong tù, HT không chịu nổi nên được đưa xuống ga Nha Trang, về tạm ở Phật học viện Hải Đức. Ít lâu sau công an lại ra lệnh HT phải về chùa Già Lam ở Sài-gòn, không được phép ở Nha Trang. Hòa thượng từ chối, viết một lá thư gửi cho nhà cầm quyền, nói “một là tôi tự do ở đâu tôi muốn, hai là vào tù trở lại, chứ mấy ông không thể thả tôi ra khỏi nhà tù nhỏ để nhốt tôi vào nhà tù lớn hơn là cả đất nước này”. Tin này lập tức được loan truyền trên báo chí hải ngoại thời đó.

Trước sau, Hòa thượng đã lãnh một án tử hình, 17 năm tù đày và ba lần bị quản thúc, trải qua các nhà tù khắc nghiệt khắp nam trung bắc. Tuy nhiên điều đó vẫn không thể thay đổi được một người đã quyết tâm sống trọn vẹn với những giá trị mình đã lựa chọn, và vẫn giữ được lòng thanh thản bao dung không chút oán hận của Thầy.

Tháng 4 năm 1999, Hòa thượng Thích Quảng Độ đề cử Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ làm Tổng Thư Ký Viện Hóa Đạo GHPGVNTN.

Năm 2002, với trách nhiệm Đệ Nhất Phó Viện Trưởng Viện Hóa Đạo, Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ là một trong những nhà lãnh đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, là người đóng góp rất nhiều cùng với nhị vị Hòa Thượng Thích Huyền Quang và Thích Quảng Độ trong công cuộc đấu tranh đòi hỏi quyền tự do tôn giáo tại Việt Nam, nhất là quyền phục hoạt của Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất.

Những lời tuyên bố của người tù lương tâm tôn giáo Thích Tuệ Sỹ tại tòa án, cũng như khí phách kiên cường lúc trong tù, là

tâm gương sáng, là niềm tự hào của Phật giáo và của dân tộc: “Lập trường của chúng tôi là lập trường của Phật giáo, là lập trường của toàn khối dân tộc.” Đối với Hòa thượng Tuệ Sỹ, sức mạnh của Phật giáo không phải là Chính trị, mà là Văn hóa và Xã hội, trong đó Giáo dục có vai trò rất quan trọng. Nhưng công cuộc giáo dục này phải do Giáo hội độc lập đề ra, không thể chịu sự kiểm soát hay áp đặt của bất cứ thế lực nào, thì mới mong đào tạo ra những thế hệ tăng ni có tài đức để phụng sự xã hội, xứng danh trong hàng Tăng Bảo.

Tiếp đến, đầu tháng 3/2003, Hòa thượng Tuệ Sỹ khâm lệnh Đại lão Hòa thượng Thích Huyền Quang, từ nơi bị quản thúc tại Quảng Hương Già-lam, Thầy đã tháp tùng Hòa thượng Thích Huyền Quang ra Hà Nội chữa bệnh và chuẩn bị gặp Thủ tướng đương thời là ông Phan Văn Khải, để yêu cầu ngài Thủ tướng giải quyết việc đã đình chỉ sinh hoạt của GHPGVNTN từ sau năm 1975, cũng như sự cấm đoán, quản chế không xét xử bản thân Hòa thượng cùng với HT. Thích Quảng Độ và một số Tăng ni, Phật tử khác. Trong dịp này, đại diện ngoại giao của 6 nước thành viên Khối Liên Âu và Hoa Kỳ tại Hà Nội đã chủ động tìm gặp Hòa thượng Tuệ Sỹ, mời Hòa thượng đến thăm, làm việc tại trụ sở ngoại giao của phái bộ Liên Âu ở Hà Nội. Họ đón Hòa thượng đi một mình, không có thị giả, người phiên dịch.

Ngày 01/10/2003, Hòa thượng đã cùng nhị vị Hòa thượng Thích Huyền Quang, Thích Quảng Độ tổ chức Đại hội bất thường GHPGVNTN tại Tu viện Nguyên Thiều, Bình Định. Sau Đại hội này, hai vị Đại lão Hòa thượng cũng như Hòa thượng Tuệ Sỹ và một số Tăng ni tham dự đã bị nhà cầm quyền

quản chế mỗi người một nơi, giám sát chặt chẽ. Tuy nhiên với tinh thần ‘uy vũ bất năng khuất’, Hòa thượng đã sát cánh cùng nhị vị HT Thích Huyền Quang, Thích Quảng Độ ủy thác cho các GHPGVNTN Hải ngoại tổ chức Đại hội bất thường GHPGVNTN tại Tu Viện Quảng Đức, Melbourne, Úc Châu trong cùng năm 2003. Chính Đại hội này đã công bố đầy đủ nhân sự lãnh đạo Giáo hội trong nước và hải ngoại, và toàn thể Tăng ni Phật tử đã suy tôn Đại lão HT Thích Huyền Quang lên ngôi vị Đệ tứ Tăng thống GHPGVNTN.

Năm 2008, đức Đệ Tứ Tăng thống GHPGVNTN Thích Huyền Quang viên tịch. Ngôi vị được trao lại cho Đại lão HT Thích Quảng Độ truyền thừa, là Đệ Ngũ Tăng thống GHPGVNTN.

Từ đây, Hòa thượng Tuệ Sỹ được yên tâm dành hết thời gian và sức lực cho công việc trước tác, phiên dịch Phật ngôn, và đào tạo từng nhóm tăng ni đủ trình độ nghiên cứu Phật học, phiên dịch kinh điển sau này. Trong thời gian này HT đã hoàn thành phiên dịch, hiệu đính 4 bộ kinh A-hàm, kinh Duy-ma-cật sở thuyết, bộ Luật Tứ phần, các bộ Luận Thành Duy Thức, A-tì-đạt-ma Câu-xá, và nhiều trước tác khác...

Tháng 03/ 2019, Đại lão HT Đệ Ngũ Tăng thống GHPGVNTN dự tri thời chí, biết sức khỏe không còn nhiều, Ngài đã mời HT Thích Tuệ Sỹ đến gặp tại chùa Từ Hiếu, quận 8, Sài Gòn để phú chúc di ngôn và ấn tín của Viện Tăng thống GHPGVNTN, ủy nhiệm Hòa thượng Tuệ Sỹ lãnh đạo, xử lý thường vụ Viện Tăng thống sau khi Ngài viên tịch.

Đến tháng 02/2020 Đại lão HT Đệ Ngũ Tăng thống GHPGVNTN thuận thế vô thường, an nhiên thị tịch tại chùa

Từ Hiếu. Lúc này, HT Thích Tuệ Sỹ đang chữa trọng bệnh tại Nhật Bản và bị mắc kẹt tại đây do đại dịch Covid, không thể về nước.

Tháng 10/2020 ngay khi có lại các chuyến bay thương mại, Hòa thượng là một trong số người đầu tiên về nước, dù lúc đó các bác sĩ Nhật Bản khuyên nên ở lại chữa trị, nếu không thì cuộc sống không thể kéo dài quá 6 tháng.

Qua năm 2021, đại dịch Covid bùng phát trở lại ở châu Á trong đó có Việt Nam, mà nặng nhất là Sài-gòn. Với sự phong tỏa chống dịch nghiêm ngặt của chính quyền, mọi dịch vụ y tế lúc đó bị đình trệ ngoại trừ việc chữa bệnh Covid, tuy nhiên Hòa thượng vẫn kiên trì mạnh mẽ chống chọi cơn bạo bệnh để hàng ngày vẫn ngồi bên bàn dịch Kinh, hiệu đính các tác phẩm, tổ chức sắp xếp thư mục cho công trình phiên dịch Đại tạng kinh Việt Nam được thực hiện theo đúng tiêu chuẩn học thuật quốc tế.

Tháng 11/2021 Ngài chủ trì Đại hội lần thứ nhất của Hội đồng Hoàng pháp, quyết định thành lập Hội đồng Phiên dịch Tam tạng Lâm thời để kế thừa Hội đồng Phiên dịch Tam tạng do chư tôn Trưởng lão Hội đồng Giáo phẩm Trung ương – Viện Tăng thống GHPGVNTN đã thành lập từ năm 1973 nhưng sau đó bị gián đoạn do chiến tranh và nhiều chương duyên khác.

Ngày 03/12/2021 Hội đồng Phiên dịch Tam tạng Lâm thời chính thức được thành lập theo Thông bạch số 11/VTT/VP. Từ đây, công việc phiên dịch, hiệu đính, chứng nghĩa chuyết văn và tổ chức in ấn được đẩy mạnh, thầy thầy đều theo quy củ đã định, để cuối cùng hình thành 29 tập đầu tiên được khởi in

trong năm 2022, với công đức dự phần của các bậc Tôn túc cho đến Tăng ni, Phật tử trong và ngoài nước, đặt nền móng cho công trình Đại Tạng Kinh VN chính thức được tiếp nối từ Hội nghị Toàn thể Hội đồng Phiên dịch Tam tạng tháng 10/1973.

Qua năm 2022: Ngày 21/8, tại chùa Phật Ân, Long Thành, Đồng Nai, Hội đồng Giáo phẩm Trung ương GHPGVNTN đã suy cử HT. Thích Tuệ Sỹ đảm nhiệm trách vụ Chánh thư ký kiêm Xử lý thường vụ Viện Tăng Thống.

Tiếp ngày 22/8 tại chùa Từ Hiếu, quận 8, Sài-gòn, đã cử hành lễ truyền trao ấn tín và khai ấn Viện Tăng Thống cho Hòa thượng.

Từ đó, Hòa thượng đã dành hết thời gian và sức khỏe còn lại để chuyên tâm phiên dịch kinh tạng, hiệu đính, chứng nghĩa cho các dịch phẩm của hàng hậu bối.

Những ngày cuối đời, từ giường bệnh, Hòa thượng đã cẩn thận sắp xếp, dặn dò những việc cần làm của GHPGVNTN cũng như công trình phiên dịch Đại Tạng Kinh Việt Nam cho các Hội đồng, sau đó đã thuận thể vô thường thân thần thị tịch tại chùa Phật Ân, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai, Việt Nam, vào lúc 16:00 giờ, ngày 24 tháng 11 năm 2023, nhằm ngày 12 tháng 10 năm Quý Mão, trụ thế 79 năm, hạ lạp 41.

Sự ra đi của Hòa thượng không chỉ là mất mát lớn lao của GHPGVNTN mà còn là niềm đau chung của Phật giáo Việt Nam, cũng như là sự khuất bóng đáng tiếc của một anh tài

ting hoa Dân tộc; nhưng di sản Văn hóa, Giáo dục to lớn mà Hòa thượng để lại xứng đáng làm tư lương tối thiết cho hành giả và học giả muôn đời sau.

Nam mô Từ Lâm Tế Chánh tông tứ thập tứ thế, Việt Nam Phật Giáo Thống Nhất Giáo Hội, Tăng Thống Viện Chánh Thư Ký Xử lý Thường Vụ, húy thượng NGUYỄN hạ CHÚNG, hiệu TUỆ SỸ, Trưởng lão Hòa thượng Giác linh thùy từ chứng giám.

*Sài Gòn ngày 24/11 năm 2023.
Môn đồ Pháp quyền*

13. Lễ suy tôn Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương

**Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất
Viện Tăng Thống**

Văn Phòng Chánh Thư Ký

Thông Cáo Báo Chí

Ngày mùng 6 tháng Chạp năm Nhâm Dần, Phật Lịch 2566 (TL. 28-12-2022), Chư Tôn Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương đã vận tập về Tổ Đình Phật Ân tổ chức Tăng nghị, thảo luận một số vấn đề Pháp sự, Tăng sự cần thiết trong hiện tại dưới sự chủ tọa của HT Thích Tuệ Sỹ, thư ký HT Thích Đức Thắng.

Tăng nghị bắt đầu lúc 18 giờ,

Mở đầu Hòa thượng Chánh Thư ký, Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống, chủ tọa trình rõ lý do:

Ngày 21/08/2022, lễ suy tôn Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương (HĐGPTW) và suy cử Chánh Thư Ký kiêm Xử lý thường vụ Viện Tăng Thống được cử hành tại chùa Phật Ân. Đây là buổi họp đầu tiên của HĐGPTW để thiết lập quy chế Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống đồng thời thỉnh cử nhân sự để điều hành mọi Phật sự của Giáo Hội.

Trên nguyên tắc tất cả mọi sinh hoạt của Giáo hội phải y chỉ Hiến Chương GHPGVNTN bản tu chính năm 1973; thế nhưng do ảnh hưởng trực tiếp và gián tiếp bởi Quyết Định số 12/TT/VTT/QĐ, ban hành bởi Đức Đệ Ngũ Tăng Thống, v/v “Giải tán mọi nhân sự và chức vụ trong Ban Chỉ đạo Viện Hóa Đạo nhiệm kỳ 2018-2020...”. Thế nhưng, Giáo Hội không thể được thiết lập trên một thực thể trống không. Do đó, để hướng đến tái lập và kiện toàn cơ cấu sinh hoạt của Giáo Hội, Hòa Thượng Tuệ Sỹ đã tham vận, tham nghị cùng với chư tôn đức

nguyên thành viên Ban Chỉ đạo Viện Hóa Đạo được suy cử từ Đại hội Nguyên Thiều 2003, y chỉ trên đó như là sở y như pháp, tiến hành vận động suy cử Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, thể hiện bản thể thanh tịnh và hòa hiệp của Tăng-già.

Trong hoàn cảnh hiện tại, không thể áp dụng một cách viên mãn các điều khoản được quy định bởi Hiến Chương Giáo Hội Phật Việt Nam Thống Nhất, Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương thừa tiếp sứ mệnh hoằng pháp lợi sinh của Lịch đại Tổ Sư.

Để phụng hành ý chỉ này, Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, vào ngày 6 tháng Chạp, PL. 2566, đã cùng hòa hiệp vân tập tại Tổ đình Phật Ân, y cứ trên tinh thần và nguyên tắc chỉ đạo của Hiến Chương GHPGVNTN, đồng thanh nghị luận và nghị quyết lập Quy Chế tạm thời về Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương và Văn phòng Viện Tăng Thống, với tên gọi là Quy chế Lược Yếu, gồm có 04 chương, 06 điều và một chương kết, làm văn bản Pháp quy cho mọi sinh hoạt của Giáo Hội, hướng dẫn bốn chúng đệ tử học đạo và hành đạo giữa các cộng đồng thế tục mà không đi lạc ngoài Pháp và Luật được thiện thuyết bởi Thế Tôn, được lưu truyền trong Tam Tạng Thánh Giáo, được phiên dịch và giảng giải bởi các Thánh đệ tử trong nhiều phương vực, ngôn ngữ khác nhau.

Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương là Pháp tòa lãnh đạo tối cao của GHPGVNTN hiện tại, cho đến khi hội đủ thuận duyên Đại hội bất thường được triệu tập và cơ cấu tổ chức Hội Đồng Lương Viện được kiện toàn.

Trong điều kiện hiện tại, Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương chưa hội đủ nhân duyên để suy tôn Đức Tăng Thống và Phó Tăng Thống.

Phụng hành Di Giáo của Đức Thích Tôn trước khi nhập Niết-bàn, y cứ Pháp và Luật được thiện thuyết, Tăng-già hòa hiệp, thanh tịnh đồng suy cử một vị Trưởng lão trong HĐGPTW đăng lâm pháp tịch **Tăng trưởng**, thể hiện bản thể Tăng-già hòa hiệp, thanh tịnh là sở y cho bốn chúng đệ tử học Đạo và hành Đạo.

Hội đồng Giáo phẩm Trung Ương thiết lập hai pháp tòa:

- **Pháp Tòa Hoằng Giáo**, đứng đầu bởi một vị Thủ tòa, phụ tá bởi một vị Phó Thủ tòa, được điều hành bởi một Điện tòa, được suy cử từ chư Trưởng lão trong hàng Giáo phẩm Trung Ương, giáo giới bốn chúng đệ tử y nguyên lý khế lý và khế cơ tự thân tu tập Thánh Đạo, hoằng dương Chánh Pháp, vì sự tăng ích và an lạc của mọi loài chúng sanh.
- **Pháp Tòa Hoằng Giới**, đứng đầu bởi một vị Thủ tòa, phụ tá bởi một vị Phó Thủ tòa, được điều hành bởi một Điện tòa, được suy cử từ chư Trưởng lão trong hàng Giáo Phẩm Trung Ương, y cứ Giới Kinh Ba-la-đề-mộc-xoa và các pháp Yết-ma, duy trì bản thể thanh tịnh hòa hiệp của Tăng-già, giám sát Tăng sự như pháp: pháp thức quy y, thọ giới, trì giới, sám hối, trị phạt.

Văn phòng Viện Tăng Thống chấp hành ý chỉ của Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương, được điều hành bởi một vị Chánh

Thư Ký, được suy cử từ chư Trưởng lão trong hàng Giáo phẩm Trung Ương.

Trong khi chờ đợi Đại hội bất thường để kiện toàn nhân sự Viện Hóa Đạo, Văn Phòng Viện Tăng Thống có nhiệm vụ điều hành mọi hoạt động của Giáo Hội. Thành phần Văn Phòng Viện Tăng Thống hiện hành gồm các Nhiếp sự vụ, các Phòng/Ban, điều hành bởi Nhiếp sự trưởng, Trưởng phòng và Trưởng ban:

Nhiếp Sự Vụ Hoằng Pháp:

- Tổ chức các giảng tòa thuyết pháp, các khóa học giáo lý và hành trì cho chúng đệ tử tại gia;
- Tổ chức các khóa hội thảo Phật pháp; các khóa bồi dưỡng giảng sư;
- Tổ chức các ban nghiên cứu, biên dịch, trước tác, xuất bản & phát hành sách báo phổ biến Phật pháp.

Nhiếp Sự Vụ Tăng sự:

- Tổ chức các giới đàn truyền giới cho các chúng xuất Tồ chức các khóa học giới cho các chúng xuất gia; gia;
- Cung thỉnh Chư tôn giáo phẩm, thành lập Hội đồng Lâm thời Diệt tránh, tùy trường hợp khinh trọng, y chỉ 7 pháp Diệt tránh, thi hành các pháp thức trị phạt.

Nhiếp Sự Vụ Thanh niên:

- Giáo giới, bồi dưỡng trình độ Phật pháp cho các Huynh trưởng và Đoàn sinh Gia Đình Phật Tử Việt Nam (GDPTVN);

- Nhiếp Sự trưởng đệ trình Chánh Thư ký Viện Tăng Thống phê chuẩn các Văn kiện Pháp quy, Quyết định Nhân sự, Quyết định tấn phong cấp Dũng của GDPTVN qua đệ trình của Hội đồng Huỳnh trưởng Cấp Dũng;
- Nhiếp Sự trưởng trực tiếp chỉ đạo đường hướng tu học, hành hoạt của GDPTVN theo đúng mục đích tôn chỉ được ấn định trong các văn kiện Pháp quy đã được phê chuẩn.

Nhiếp Sự Vụ Tại Gia Học Giới:

- Nhiếp trì và hộ niệm các tự viện tổ chức các lễ truyền thọ tam quy ngũ giới, bát quan trai giới cho các chúng tại gia,
- Tổ chức truyền thọ tại gia Bồ tát giới cho các chúng tại gia;
- Tổ chức các khóa học giới cho các chúng tại gia.

Nhiếp Sự Vụ Từ Thiện (Phước Nghiệp sự):

- Tổ chức cứu tế cấp thời;
- Tổ chức cứu tế cô nhi, dưỡng lão.

Phòng Hành Sự: có nhiệm vụ chấp hành giáo sắc, ý chỉ của HĐGPTW và Chánh Thư Ký Viện Tăng Thống, điều hành các sự vụ Văn phòng Viện Tăng Thống.

Ban Báo chí: kết tập các nguồn thông tin trong và ngoài Phật giáo, liên hệ đến các hoạt động Pháp sự, Tăng sự của Giáo Hội, trình bạch lên HĐGPTW và Chánh Thư Ký Viện Tăng Thống; phổ biến thông cáo báo chí của Văn phòng Viện Tăng Thống đến các mạng lưới truyền thông chính thống.

Các vụ trưởng: Tùy theo Pháp sự, Tăng sự cần thiết, Nhiếp Sự trưởng các Nhiếp Sự Vụ, Trưởng Phòng Hành Sự, Trưởng

Ban Báo Chí đệ trình Chánh Thư ký Viện Tăng Thống chuẩn y, bổ nhiệm các Vụ trưởng phụ trách điều hành các vụ.

Các Tổ chức độc lập ngoài Viện Tăng Thống và Viện Hóa Đạo được thành lập trong thời gian Trung Ương Giáo Hội bị phân rã và sau ngày Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương hiện hành được suy cử, theo thỉnh nguyện các Tổ chức này, và được Chánh Thư ký Viện Tăng Thống đệ trình HĐGPTW phê duyệt, chuẩn thuận là tổ chức như pháp, tư trợ, tán trợ, hộ trì các hoạt động Pháp sự và Tăng sự trong sự nghiệp hoằng pháp lợi sanh, kế thừa bản hoài truyền giáo, truyền luật của Lịch đại Tổ Sư.

Sau khi chư tôn Giáo Phẩm thảo luận chi tiết các điều khoản, đồng chấp thuận làm văn bản Pháp quy cho mọi sinh hoạt của Giáo Hội.

Bản Quy chế Lược Yếu Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN có hiệu lực áp dụng kể từ ngày ấn ký và ban hành, cho đến khi hội đủ thuận duyên Đại hội bất thường được triệu tập, và hệ thống tổ chức của Trung Ương Giáo Hội, gồm hai Viện: Viện Tăng Thống và Viện Hóa Đạo, được kiện toàn viên mãn.

Tiếp theo chủ tọa đề nghị chư tôn Giáo phẩm thỉnh cử các nhân sự được quy định bởi bản Quy Chế Yếu Lược.

Sau khi thảo luận Chư tôn Giáo Phẩm đã thỉnh cử các vị Trưởng Lão sau đây lãnh đạo và điều hành Pháp sự và Tăng sự như đã được ấn định bởi bản Quy Chế Yếu Lược.

1. Hòa Thượng Thích Phước An, Thủ Tòa Hoằng Giáo.
2. Hòa Thượng Thích Đức Thắng, Thủ Tòa Hoằng Giới.

3. Hòa Thượng Thích Minh Nghĩa, Nhiếp sự trưởng Tăng sự
4. Hòa Thượng Thích Minh Tâm, Nhiếp sự trưởng Thanh niên.
5. Hòa Thượng Thích Thiện Minh, Nhiếp sự trưởng Từ thiện.
6. Hòa thượng Thích Hạnh Nguyên, Nhiếp sự phó Từ thiện.
7. Thượng Tọa Thích Nguyên Hiền, Nhiếp sự trưởng Hoàng pháp.
8. Thượng tọa Thích Nhuận Châu, Nhiếp sự trưởng Tại gia học giới.

Sáng ngày 07 tháng chạp năm Nhâm Dần (TL. 29-12-2022) tại Tổ đình Phật Ân, Hội đồng Giáo Phẩm Trung Ương cùng bốn chúng đệ tử cử hành đại lễ cúng dường Phật Thành Đạo PL.2566, thành tâm tưởng niệm: “Chư tôn đức, Cư sĩ tiền bối thuộc Nam, Bắc tông tại Trung-Nam-Bắc hữu công trong phong trào phục hưng Phật giáo Việt Nam trong hậu bán thế kỷ PL.2500 (1925)”, theo truyền thống của GHPGVNTN được thiết lập qua quyết định số 0176-VHĐ/VP/QĐ do Thượng tọa Viện Trưởng Viện Hóa Đạo GHPGVNTN Thích Thiện Hoa ấn ký ngày 16 tháng 12 năm 1969. Tại buổi lễ, tứ chúng cung đón Thông điệp Khánh Chúc Lễ Tiết Đức Thích Tôn Thành Đạo của Hòa thượng Chánh Thư Ký Viện Tăng Thống thừa Ủy nhiệm HĐGPTW ấn ký gửi đến Tăng, Tín đồ trong và ngoài nước.

Hai quyết định: số 02/VTT/ HĐGPTW/CTK/QĐ về việc chuẩn y bản Quy chế Lược Yếu HĐGPTW và Văn Phòng Viện Tăng Thống, số 03/VTT HĐGPTW/CTK/QĐ về việc thỉnh cử nhân sự cũng được cung tuyên tại buổi lễ.

Tổ đường Từ Hiếu
Phật Lịch 2566 ngày 31-12-2022.
Trưởng Phòng Hành Sự
Thích Nguyên Lý.

---

129 / GDPT Những Đoạn Trường Trái Qua

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Viện Tăng Thống

HỘI ĐỒNG GIÁO PHẨM TRUNG ƯƠNG

- Khâm thừa Quyết Định số 14/QĐ/TT/VTT, ban hành bởi Đức Đệ Ngũ Tăng Thống, ấn ký ngày 24 tháng 5 năm 2019, v/v Ủy thác quyền Điều hành Viện Tăng Thống
- Y cứ lễ suy tôn Hội đồng Giáo Phẩm Trung Ương và suy cử Chánh thư ký, kiêm xử lý thường vụ Viện Tăng thống, được cử hành tại Tổ đình Phật Ân, ngày 22 tháng 8, năm 2022
- Tham chiếu biên bản Tăng nghị, thảo luận Quy Chế Lược Yếu Hội đồng Giáo phẩm Trung ương & Văn phòng Viện Tăng Thống, vân tập tại Tổ đình Phật Ân, ngày 28/12/2022

Nay

QUYẾT ĐỊNH

1. Chuẩn bản Quy Chế Lược Yếu Hội đồng Giáo phẩm Trung ương & Văn phòng Viện Tăng Thống làm văn bản Pháp quy cho cơ cấu tổ chức của HĐGPTU và Văn phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN giám sát và điều hành mọi sinh hoạt Pháp sự và Tăng sự của Giáo Hội
2. Bản Quy chế Lược yếu Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN, gồm 4 chương, 6 điều và một chương kết
3. Bản Quy chế Lược yếu Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương & Văn Phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN có hiệu lực áp dụng kể từ ngày ấn ký và ban hành, cho đến khi hội đủ thuận duyên Đại hội bất thường được triệu tập, và hệ thống tổ chức của Trung Ương Giáo Hội, gồm hai Viện: Viện Tăng Thống và Viện Hóa Đạo, được kiện toàn viên mãn

Tổ Đình Phật Ân

Phật lịch 2566, ngày 7 tháng Chạp, năm Nhâm dần (TL. 29-12-2022)

Thừa Ủy Nhiệm

Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Chánh Thư ký, kiêm xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống Tỳ-kheo Thích Tuệ Sĩ.

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất
Viện Tăng Thống

Phật lịch 2566   Số: 03/VTT/HĐGPTW/CTK/QĐ
HỘI ĐỒNG GIÁO PHÂM TRUNG ƯƠNG

- Chiếu Quy Chế Lược Yếu Hội đồng Giáo phâm Trung ương & Văn phòng Viện Tăng Thống
- Chiếu biên bản Tăng nghị, quyết định thỉnh cử nhân sự, vân tập tại Tổ đình Phật Ân, ngày 28/12/2022

Nay

QUYẾT ĐỊNH THỈNH CỬ

Điều 1:

1. Hòa Thượng Thích Phước An, Thủ Tòa Hoàng Giáo
2. Hòa Thượng Thích Đức Thắng, Thủ Tòa Hoàng Giới
3. Hòa Thượng Thích Minh Nghĩa, Nhiếp sự trưởng Tăng sự
4. Hòa Thượng Thích Minh Tâm, Nhiếp sự trưởng Thanh niên
5. Hòa Thượng Thích Thiện Minh, Nhiếp sự trưởng Từ thiện
6. Hòa thượng Thích Hạnh Nguyễn, Nhiếp sự phó Từ thiện
7. Thượng Tọa Thích Nguyên Hiền, Nhiếp sự trưởng Hoàng pháp
8. Thượng tọa Thích Nhuận Châu, Nhiếp sự trưởng Tại gia học giới

Điều 2: Các Nhiếp sự vụ, các sự vụ, các Phòng, Ban, chiếu Quyết Định thi hành nhiệm vụ

Tổ đình Phật Ân,

Phật lịch 2566 – 29 tháng 12 năm 2022

Thừa ủy nhiệm

Hội đồng Giáo phâm Trung ương,

Chánh Thư ký,
kiêm Xử lý thường vụ Viện Tăng Thống
Tì-kheo Thích Tuệ Sỹ

**Lễ húy nhật Đức Cố Đại Lão Hòa Thượng Đệ Ngũ Tăng
Thống – Suy tôn Đức Đệ Lục Tăng Thống & Cung tuyên
Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống
GHPGVNTN**

Lễ húy nhật Đức Cố Đại Lão Hòa Thượng Đệ Ngũ Tăng Thống
– Suy tôn Đức Đệ Lục Tăng Thống & Cung tuyên Hội Đồng
Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống GHPGVNTN

• *Hội đồng Giáo phẩm Trung ương Viện Tăng thống*

Vào ngày 29 tháng Giêng năm Giáp Thìn (tức ngày 9 tháng 3 năm 2024), vào lúc 08g30 (GVN), Lễ Húy Kỳ lần thứ hai Đức Cố Đại Lão Hòa Thượng Thích Quảng Độ – Đệ Ngũ Tăng Thống Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất được trang trọng tổ chức tại chùa Từ Hiếu, số 59 lô D, đường Dương Bá Trạc, phường 1, quận 8, Sài Gòn, Việt Nam.

Hiện diện trong ngày Húy nhật Đức Cố Đệ Ngũ Tăng Thống ngay từ hồi là Chư tôn thạc đức Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống

134 / GDPT Những Đoạn Trường Trải Qua

Nhất cùng Chư tôn giáo phẩm các Vụ, Viện lâm thời trực thuộc Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất; Chư tôn giới đức trong Hội Đồng Tăng Già Bản Thệ, Hội Đồng Giáo Giới Gia Đình Phật Tử Việt Nam; Chư tôn thiên đức xuất thân từ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, xuất thân Gia Đình Phật Tử cùng các Hội chúng Cư sĩ Phật Tử. Đại diện Hội Đồng Huỳnh Trưởng Cấp Dũng GDPTVN, Ban Hướng Dẫn GDPTVN Trên Thế Giới, Ban Hướng Dẫn Trung Ương GDPTVN tại quốc nội đã có mặt dâng hương đánh lễ tưởng niệm và tham dự trong buổi lễ, tháp tùng có Ban Hướng Dẫn GDPT Quảng Đức – Sài Gòn và Huỳnh Trưởng các đơn vị GDPT sở tại trực thuộc.

Trong dịp này, Chư Tôn Giáo Phẩm đã công bố biên bản phiên Tăng nghị ngày 2/3/2024 nhân tuần Bách Nhật Cô Đại Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ, y chỉ tinh thần Hiến Chương G.H.P.G.V.N.T.N, khâm thừa Quy Chế Lược Yếu và các Quyết định của Cô Hòa Thượng Chánh thư ký kiêm XLTV. Viện Tăng Thống Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống cung kính khể thủ suy tôn Giác Linh Đức Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ đăng lâm Bảo vị Đệ Lục Tăng Thống G.H.P.G.V.N.T.N; Đức Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Đức Thắng đăng lâm Pháp tịch Chánh Thư Ký XLTV. Viện Tăng Thống G.H.P.G.V.N.T.N, đồng thời cung tuyên tôn hiệu Chư Tôn Giáo Phẩm trong Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

Ngay sau đó, Đức Trưởng Lão Hòa Thượng Thích Đức Thắng đã cung kính tiếp nhận ấn tín truyền thừa của Viện Tăng Thống và chính thức cửa hành nghi thức khai ấn.

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT VIỆN TĂNG THỐNG VĂN PHÒNG CHÁNH THƯ KÝ

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Nhân Lễ tưởng niệm húy nhật Đức Đệ Ngũ Tăng Thống Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất (GHPGVNTN), ngày 29 tháng giêng năm Giáp Thìn (nhằm ngày 09 tháng 03 năm 2024), Chư tôn đức Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống đã vân tập về Chùa Từ Hiếu, Quận 8 thành tâm tưởng niệm bậc Giáo hội Đạo sư, cử hành nghi thức suy tôn Đệ Lục Tăng Thống, kiện toàn nhân sự Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương (HĐGPTU), Văn phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN.

Tại Đại hùng bửu điện, trước Giác linh đài Đức Đệ ngũ Tăng Thống, Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư Ký kiêm Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống GHPGVNTN, HĐGPTU đã cử hành nghi thức niệm hương bạch Phật, đánh lễ Tam bảo, tri tụng bài kệ tựa Thủ lãng nghiêm phụng thỉnh Tam bảo, Lịch đại Tổ sư, Chư Thánh tử đạo, Hồn thiêng sông núi dân tộc, Lịch đại Tăng thống, Giác Linh Chư Tôn đức Hội đồng Lưỡng viện đồng chứng minh và gia hộ cho Phật sự được viên thành.

Hòa thượng Thích Minh Tâm, Nhiếp sự trưởng Nhiếp sự vụ Thanh niên phụng hành ý chỉ của Chư tôn Trưởng lão HĐGPTU công bố biên bản Tăng nghị ngày 02 tháng 03 năm 2024 tại Tổ

đình Phật Ân (nhân tuần bách nhật Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ).

Y chỉ trên tinh thần Hiến chương GHPGVNTN, khâm thừa Quy chế Lược yếu, và các Quyết định của Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư Ký kiêm Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống ấn ký ban hành trong giai đoạn ngài phụng hành sự ủy thác của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống chính thức điều hành Giáo hội. HĐGPTU Viện Tăng Thống nguyện tiếp nối chí nguyện của Lịch đại Tổ sư, Chư vị Tăng Thống, và Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ trong việc duy trì mạng mạch GHPGVNTN, hướng dẫn bốn chúng đệ tử học đạo và hành đạo giữa các cộng đồng thế tục mà không đi lạc ngoài Pháp và Luật được thiện thuyết bởi Đức Thế Tôn, được lưu truyền trong Tam Tạng Thánh Giáo. Để dòng sinh mệnh lịch sử của GHPGVNTN được kế tục, HĐGPTU Viện Tăng Thống bằng tinh thần hòa hợp, thanh tịnh nêu cao phẩm tính chánh hành, trực hành, nhu nhuyến hành, đồng khê thủ trước bảo tòa Tôn sư thành kinh tác bạch dâng tâm nguyện của tứ chúng, cung kính suy tôn Giác linh ĐỨC TRƯỞNG LÃO HÒA THƯỢNG THÍCH TUỆ SỸ đăng lâm bảo vị ĐỆ LỤC TĂNG THỐNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT.

Tại buổi lễ, Hòa thượng Thích Minh Tâm cung tuyên bảng Cung yết của HĐGPTU chính thức suy cử:

- Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Phước An đăng lâm pháp tịch Tăng Trưởng HĐGPTU Viện Tăng Thống GHPGVNTN.

- Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Đức Thắng đăng lâm pháp tịch Chánh Thư Ký Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống GHPGVNTN.
- Hòa thượng Thích Minh Nghĩa đăng lâm pháp tịch Thủ Tòa Hoằng Giới.
- Hòa thượng Thích Thái Hòa đăng lâm pháp tịch Thủ Tòa Hoằng Giáo.

Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Đức Thắng cung kính tiếp nhận ân tín của Viện Tăng Thống và chính thức cử hành nghi thức khai ấn.

HĐGPTU Viện Tăng Thống đánh lễ Tam bảo, Lịch đại Tổ sư, Lịch Đại Tăng Thống, Chư tôn đức Hội Đồng Lương Viện GHPGVNTN đã viên tịch, nguyện tiếp nối sứ mạng: ***“Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất không đặt sự tồn tại của mình nơi nguyên vị củ biệt mà đặt sự tồn tại ấy trong sự tồn tại của nhân loại và dân tộc”***.

Pháp lễ thành tựu viên mãn với nghi thức tuyên tụng tứ hoằng thế nguyện, hồi hướng công đức.

Chùa Từ Hiếu, Phật Lịch 2567, ngày 09-03-2024.

Trưởng Phòng Hành Sự
Thích Nguyên Lý

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT
VIỆN TĂNG THỐNG
HỘI ĐỒNG GIÁO PHẨM TRUNG ƯƠNG
CÙNG YẾT

Y chỉ Hiến chương Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.

Phụng hành Quy chế lược yếu Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương và Văn phòng Viện Tăng Thống làm văn bản pháp quy cho cơ cấu tổ chức của HĐGPTU và Văn phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN giám sát và điều hành mọi sinh hoạt Pháp sự và Tăng sự của Giáo hội đã được chuẩn y qua quyết định số 02/TT/HĐGPTW/CTK/QĐ ngày 29 tháng 12 năm 2022.

Khâm thừa quyết định số 03/VTT/HĐGPTW/CTK/QĐ, ban hành bởi đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư ký kiêm Xử lý Thường vụ Viện Tăng thống, ấn ký ngày 29 tháng 12 năm 2022 về việc thỉnh cử nhân sự Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống.

Phụng hành Cung yết Pháp hiệu Chư tôn Trưởng lão Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống, ban hành bởi đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư ký kiêm Xử lý Thường vụ Viện Tăng thống, ấn ký ngày 25 tháng 04 năm Quý Mão.

Chiếu Biên bản Tăng nghị của Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống, vân tập tại Tổ đình Phật Ân ngày 02 tháng 03 năm 2024.

HỘI ĐỒNG GIÁO PHẨM TRUNG ƯƠNG VIỆN TĂNG THỐNG GHPGVNTN CUNG YẾT

Pháp hiệu Chư tôn Trưởng lão Hội đồng Giáo phẩm Trung ương

Tăng trưởng: Trưởng lão Hòa thượng Thích Phước An, Chùa Hải Đức, Khánh Hòa.

Chánh Thư ký Xử lý Thường vụ Viện Tăng thống: Trưởng
lão Hòa thượng Thích Đức Thắng, Viện chủ Chùa An Linh,
Quận 12, Tp.HCM (Sài Gòn)

A. PHÁP TỊCH QUỐC NỘI:

1. Hòa thượng Thích Phước Trí, Trụ trì Chùa Vạn Phước,
Q.11, Tp.HCM (Sài Gòn)
2. Hòa thượng Thích Minh Nghĩa, Trụ trì Chùa Giác Nguyên,
Q.4, Tp.HCM (Sài Gòn), Thủ Tòa Hoằng Giới.
3. Hòa thượng Thích Thái Hòa, Trụ trì Chùa Phước Duyên,
Tp. Huế, Thủ Tòa Hoằng Giáo.
4. Hòa thượng Thích Minh Tâm, Viện chủ Chùa Phật Ân,
Long Thành, Đồng Nai.
5. Hòa thượng Thích Thiện Dương, Viện chủ Tổ đình Linh
Sơn, Vạn Ninh, Khánh Hòa.
6. Hòa thượng Thích Hạnh Nguyên, Viện chủ Chùa Tân
Chánh, Diên Khánh, Khánh Hòa.
7. Hòa thượng Thích Minh Bảo, Trụ trì Tịnh thất Hư Vân, Bà
Rịa Vũng Tàu.
8. Hòa thượng Thích Nguyên Lý, Trụ trì Chùa Từ Hiếu, Q.8,
Tp.HCM (Sài Gòn).
9. Hòa thượng Thích Thiện Minh, Trụ trì Tịnh thất Lộc Uyển,
Hóc Môn, Tp.HCM (Sài Gòn).

B. PHÁP TỊCH QUỐC NGOẠI:

1. Hòa thượng Thích Như Điển, Phương trượng Tổ đình Viên
Giác, Hannover, Đức Quốc.
2. Hòa thượng Thích Minh Đạt, Viện chủ Chùa Quang
Nghiêm, Stockton, CA, Hoa Kỳ.

3. Hòa thượng Thích Nguyên Siêu, Viện Chủ Chùa Phật-đà, San Diego, CA, Hoa Kỳ.
4. Hòa thượng Thích Thiện Quang, Canada.
5. Hòa thượng Thích Bồn Đạt, Viện chủ Chùa Phổ Đà, Ottawa, Canada.

Từ Hiếu Tự, Phật lịch 2567, ngày 29 tháng Giêng năm Giáp Thìn (ngày 09 tháng 03 năm 2024)

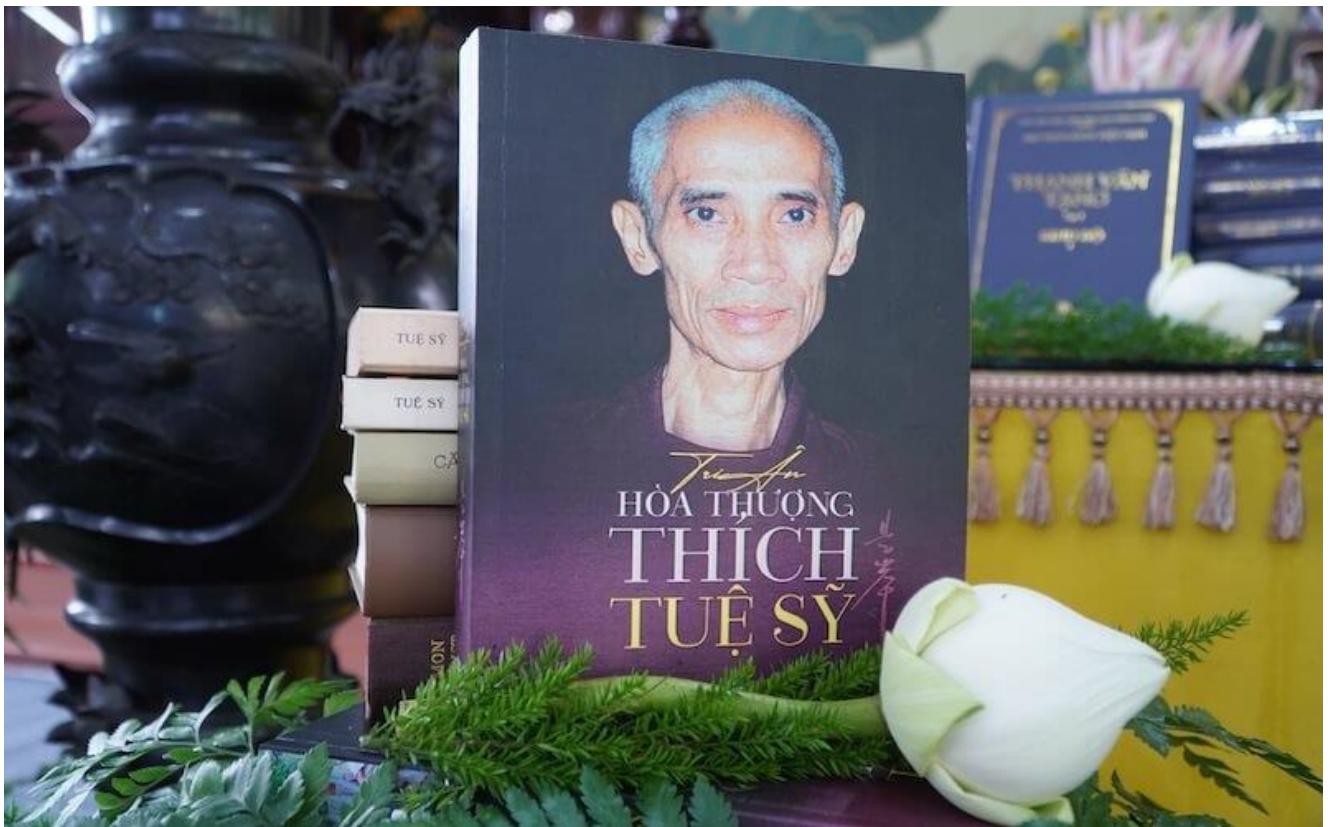
***Thừa Ủy nhiệm
Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương,
Chánh Thư Ký Xử Lý Thường Vụ Viện Tăng Thống
Tỳ-kheo Thích Đức Thắng***

Nơi nhận:

- Kính đệ trình Chư tôn Trưởng lão chứng tri
- Các Nghiệp Sự vụ, Phòng Hành sự, Ban Báo chí (Y giáo phụng hành và Phổ biến)
- Lưu Hồ sơ Viện Tăng Thống

Nguồn: <https://phatviet.info/thong-cao-bao-chi-cua-van-phong-chanh-thu-ky-vien-tang-thong-ghpgvntn/>

VNTB – Suy tôn Đệ lục Tăng Thống của Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất

(VNTB) – Vị trí “tân Đệ nhất Tăng Thống” của Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất vẫn còn bỏ ngõ.

Vị trí Đệ Nhất Tăng Thống của của Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất (GHPGVNTN) hiện nay vẫn chưa có người kế nhiệm sau khi Hoà Thượng Thích Tuệ Sỹ viên tịch.

Tăng trưởng của GHPGVNTN là Trưởng lão Hòa thượng Thích Phước An, chùa Hải Đức, Khánh Hòa. Chánh Thư ký Xử lý Thường vụ Viện Tăng thống, là Trưởng lão Hòa thượng Thích Đức Thắng, Viện chủ chùa An Linh, quận 12, Sài Gòn.

Sau đây là toàn văn nội dung Thông cáo báo chí về việc Cung yết Pháp hiệu Chư tôn Trưởng lão Hội đồng Giáo phẩm Trung ương

“Nhân Lễ tưởng niệm húy nhật Đức Đệ Ngũ Tăng Thống GHPGVNTN, ngày 29 tháng giêng năm Giáp Thìn (nhằm ngày 09 tháng 03 năm 2024), Chư tôn đức Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương Viện Tăng Thống đã vân tập về chùa Từ Hiếu, quận 8 thành tâm tưởng niệm bậc Giáo hội Đạo sư, cử hành nghi thức suy tôn Đệ Lục Tăng Thống, kiện toàn nhân sự Hội Đồng Giáo Phẩm Trung Ương (HĐGPTU), Văn phòng Viện Tăng Thống GHPGVNTN.

Tại Đại hùng bửu điện, trước Giác linh đài Đức Đệ ngũ Tăng Thống, Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư Ký kiêm Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống GHPGVNTN, HĐGPTU đã cử hành nghi thức niêm hương bạch Phật, đánh lễ Tam bảo, trì tụng bài kệ tựa Thủ lãng nghiêm phụng thỉnh Tam bảo, Lịch đại Tổ sư, Chư Thánh tử đạo, Hồn thiêng sông núi dân tộc, Lịch đại Tăng thống, Giác Linh Chư Tôn đức Hội đồng Lương viện đồng chứng minh và gia hộ cho Phật sự được viên thành.

Hòa thượng Thích Minh Tâm, Nhiếp sự trưởng Nhiếp sự vụ Thanh niên phụng hành ý chỉ của Chư tôn Trưởng lão HĐGPTU công bố biên bản Tăng nghị ngày 02 tháng 03 năm 2024 tại Tổ đình Phật Ân (nhân tuần bách nhật Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ).

Y chỉ trên tinh thần Hiến chương GHPGVNTN, khâm thừa Quy chế Lược yếu, và các Quyết định của Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ, Chánh Thư Ký kiêm Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống ấn ký ban hành trong giai đoạn ngài phụng hành sự ủy thác của Đức Đệ Ngũ Tăng Thống chính thức điều hành Giáo hội. HĐGPTU Viện Tăng Thống nguyện tiếp nối

chí nguyện của Lịch đại Tổ sư, Chư vị Tăng Thống, và Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ trong việc duy trì mạng mạch GHPGVNTN, hướng dẫn bốn chúng đệ tử học đạo và hành đạo giữa các cộng đồng thế tục mà không đi lạc ngoài Pháp và Luật được thiện thuyết bởi Đức Thế Tôn, được lưu truyền trong Tam Tạng Thánh Giáo.

Đề dòng sinh mệnh lịch sử của GHPGVNTN được kế tục, HĐGPTU Viện Tăng Thống bằng tinh thần hòa hợp, thanh tịnh nêu cao phẩm tính chánh hành, trực hành, nhu nhuyến hành, đồng khê thú trước bảo tòa Tôn sư thành kính tác bạch dâng tâm nguyện của tứ chúng, cung kính suy tôn Giác linh ĐỨC TRƯỞNG LÃO HÒA THƯỢNG THÍCH TUỆ SỸ đăng lâm bảo vị ĐỆ LỤC TĂNG THỐNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT.

Tại buổi lễ, Hòa thượng Thích Minh Tâm cung tuyên bảng Cung yết của HĐGPTU chính thức suy cử:

- Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Phước An đăng lâm pháp tịch Tăng Trưởng HĐGPTU Viện Tăng Thống GHPGVNTN.
- Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Đức Thắng đăng lâm pháp tịch Chánh Thư Ký Xử lý Thường vụ Viện Tăng Thống GHPGVNTN.
- Hòa thượng Thích Minh Nghĩa đăng lâm pháp tịch Thủ Tòa Hoàng Giới.
- Hòa thượng Thích Thái Hòa đăng lâm pháp tịch Thủ Tòa Hoàng Giáo.

Đức Trưởng lão Hòa thượng Thích Đức Thắng cung kính tiếp nhận ấn tín của Viện Tăng Thống và chính thức cử hành nghi thức khai ấn.

HĐGPTU Viện Tăng Thống đánh lễ Tam bảo, Lịch đại Tổ sư, Lịch Đại Tăng Thống, Chư tôn đức Hội Đồng Lương Viện GHPGVNTN đã viên tịch, nguyện tiếp nối sứ mạng:

“Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất không đặt sự tồn tại của mình nơi nguyên vị cá biệt mà đặt sự tồn tại ấy trong sự tồn tại của nhân loại và dân tộc”.

Pháp lễ thành tựu viên mãn với nghi thức tuyên tụng tứ hoằng thệ nguyện, hồi hướng công đức.

Chùa Từ Hiếu Phật Lịch 2567

Ngày 09-03-2024.

Trưởng Phòng Hành sự
Thích Nguyên Lý”.

Nguồn: <https://vietnamthoibao.org/vntb-suy-ton-de-luc-tang-thong-cua-giao-hoi-phat-giao-viet-nam-thong-nhat/>

C. Lời kết Tập II – Phần B

Tập II – Phật Giáo VN sau 1975

Hết Phần B

Kính mời xem tiếp phần C